

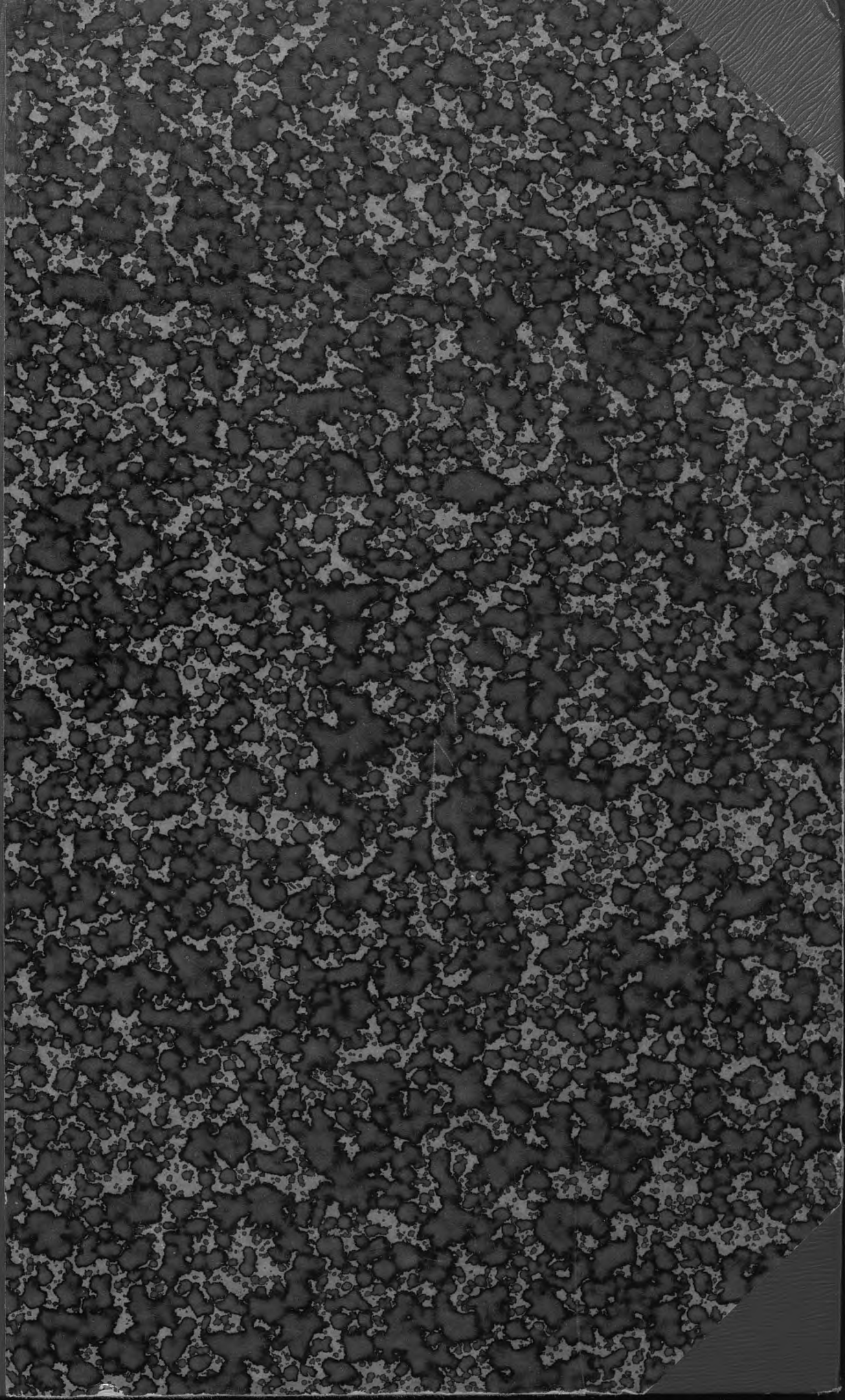


545384469



101 KØBENHAVNS  
KOMMUNES  
BIBLIOTEKER

Mag. 09.64906 Jo







*Mag.*  
*09.64906*  
*20*

HOTELVÆRT- OG  
RESTAURATØRFORENINGEN  
I KØBENHAVN

1884 — 22. MARTS — 1934

---





HOTELVÆRT- OG  
RESTAURATØRFORENINGEN

I KØBENHAVN





HOTELVÆRT- OG  
RESTAURATØRFORENINGEN  
I KØBENHAVN

1884 — 22. MARTS — 1934

VED

PAULI JØRGENSEN

KØBENHAVN  
KANDRUP & WUNSCH BOGTRYKKERI  
1934



~~509.408~~

~~AS~~



S. P. A. SØRENSEN.  
Sekretær.



AAGE POSCHMANN.  
Næstformand og Kasserer.



F. L. VILTOFT, R. af D. p. p.  
Formand.



H. F. HELMERSEN.  
Bladets Tilsynshavende.



L. P. HEMMINGSEN.





Den 22. Marts 1884 stiftede en Kreds af københavnske Hotelværter en Forening ved Navn »Hotelværtforeningen i København«. Denne Forening sammensluttedes senere med den tre Aar yngre »Restauratørforeningen i København« under Fællesnavnet

#### HOTELVÆRT- OG RESTAURATØRFORENINGEN I KØBENHAVN,

der saaledes fejrer sit 50 Aars Jubilæum den 22. Marts i Aar.

Medens der for ovennævnte Hotelværtforening ikke findes noget Arkiv til Belysning af denne Forenings Virksomhed forinden Sammenslutningen, foreligger der for Restauratørforeningens Vedkommende et rigt Materiale i Form af Forhandlingsprotokoller og Korrespondancer, som jeg har haft Lejlighed til at gennemlæse. — —

Mand og Mand imellem havde Indehaverne af de større københavnske Restauranter længe talt om at skabe en Organisation til Varetægelse af deres fælles Interesser, og da man fra Drøftelser gik over til Handling og i den Anledning indvarslede til et Møde, stillede de indbudte Restauratører fuldtalligt og stiftede den Forening, der straks skulde indtage en Førerstilling, og som i Aarenes Løb samlede de betydeligste Etablissementer indenfor sine Rammer.

Mødet fandt Sted i Blancs Lokaler den 17. December 1887, og Foreningens Stiftelse refereres i Forhandlingsprotokollen med følgende faa Ord:

»Aar 1887, den 17. December, stiftedes Restauratørforeningen i København.«

Da forlængst afdøde Kammerraad *Carl Wivel* var at betragte som Foreningens egentlige Stifter, ønskede man allerede da at faa ham til Formand, men af Grunde, som jeg ikke kender, foretrak han at nøjes med Næstformandspladsen, og den første Bestyrelse fik herefter følgende S sammensætning:

*S. Simon*, Formand,  
*Carl Wivel*, Næstformand,  
*J. Kücher*, Kasserer,  
*Carl Neiiendam*,  
*Vilh. Nimb*, Sekretær.

Der var Opgaver nok at tage fat paa, og det var derfor alt andet end Sinecureposter, som d'Herrer gik ind til ved at modtage Mandater som Bestyrelsesmedlemmer.

Under Foreningens Tilblivelse havde *Wivel* forøvrigt en udmærket Støtte i Kollegerne *Anders Christensen* og *Frederik Nielsen*, hvoraf førstnævnte residerede i Langelinie Pavillon, medens sidstnævnte var Indehaver af det i sin Tid landskendte Madsted »Bræddehytten«.

Den nystiftede Forenings Bestyrelse kastede sig energisk ud i Arbejdet, og allerede i Foreningens første Leveaar bekæmpede man med Held den Konkurrence, som truede Restauratørerne, dels fra Bryggeriernes Side og dels fra Konditorernes Side, for førstnævntes Vedkommende gennem Etablering af de saakaldte Ølhaller, og for Konditorernes Vedkommende gennem deres ulovlige Servering af varm Mad.

Foruden at have optaget Kampen mod disse Uregelmæssigheder udgav og distribuerede Bestyrelsen en Pjece om Beværterforholdene, ligesom den tog virksom Del i Forberedelserne til Sommeren 1888's store Begivenhed: Udstillingen. Som Foreningens Repræsentant var Formanden f. Eks. Medlem af Stipendieforeningen, og paa Bestyrelsens Initiativ indsamledes et betydeligt Beløb til Reklamering i Ind- og Udland.

Endelig bør det bemærkes, at man allerede den Gang havde sin Opmærksomhed henvendt paa det ønskelige i at faa en Restauratør sat ind i Borgerrepræsentationen.

Efter et ret bevæget Debutaar fandt den første Generalforsamling Sted den 16. Januar 1889 og fortsattes den 30. s. M.

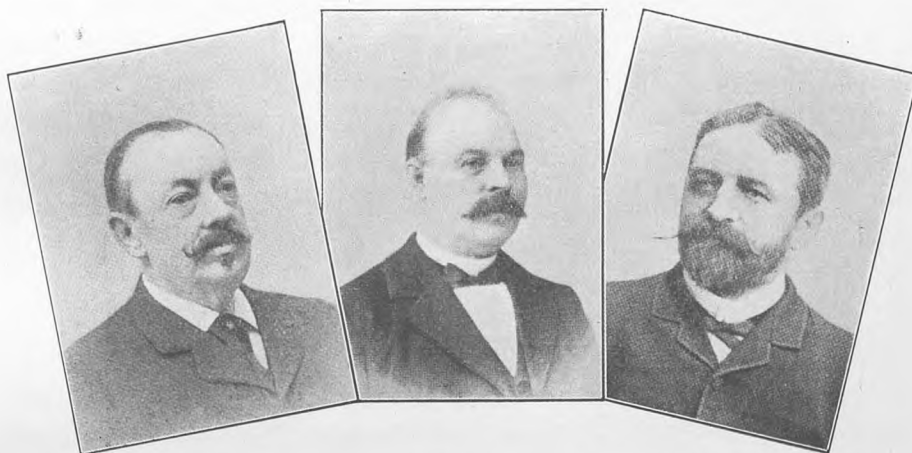
Ved denne Lejlighed vedtoges det bl. a. at forhøje Medlemskontingentet.

Og i Stedet for Restauratør *Vilh. Nimb*, der fratraadte, valgtes Restauratør *Edvard Svendsen* til Medlem af Bestyrelsen.

For at lette Oversigten vil jeg nu tillade mig at gaa frem paa den Maade, at jeg i kronologisk Orden fra ordinær Generalforsamling til ordinær Generalforsamling objektivt refererer de væsentligste Begivenheder, som har fundet Sted i de forløbne 50 Aar.

1889—1890.

En Aktion, som allerede var indledet Aaret iforvejen mod de Gæstgivere, der drev ulovlig Restaurationsvirksomhed, fortsattes, ligesom man henledte rette Vedkommendes Opmærksomhed paa den



J. KÜCHER

S. SIMON

VILH. NIMB

utilladelige Servering, som uden Borgerskab eller anden Adkomst fandt Sted i adskillige Pensionater.

Driften af Etablissementet »National«, der ikke var ordnet med Lovens Forskrifter for Øje, gav ogsaa Bestyrelsen en Del Arbejde.

Endvidere fik Formanden Bemyndigelse til at slutte sig til den Bevægelse, der var fremme til Fordel for en Revision af Næringsloven, og til at indtræde i det Udvalg, som Beværterkorporationen i den Anledning havde nedsat.

Og i en bevæget Valgkampagne forud for Borgerrepræsentantvalgene var Formanden stærkt engageret.

Den ord. Generalforsamling, der fandt Sted den 29. Februar, var uden særlig Interesse.



1890—91.

I Anledning af forannævnte Revision af Næringsloven havde Formanden Audiens hos Indenrigsministeren for om muligt at opnaa, at en Restauratør maatte faa Sæde i den Kommission, som maatte blive udmeldt.

Ministeren var særdeles imødekommende og lovede at tage Foreningens Andragende under velvillig Overvejelse, men om det blev til andet og mere oplyses ikke.

Da der var Tale om en Ølskat, vedtog man at henvende sig til Formanden for det af Rigsdagen nedsatte Udvalg.

Et Forslag om at antage en juridisk Konsulent forkastedes.

Aarlig Generalforsamling afholdtes den 17. Marts, og ved denne Lejlighed genvalgtes Bestyrelsesmedlemmerne *Wivel* og *Edvard Svendsen*.

Dels af Pladshensyn og dels for ikke at virke altfor trættende medtager jeg ikke, heller ikke senere, Valgene af Bestyrelses-Suppleanter, Revisorer, Revisor-Suppleanter o. s. v., med mindre der er særlig Grund til at fravige denne Regel.

1891—92.

Efter i nogen Tid at have haft sin Opmærksomhed henvendt paa det ønskelige i en Forhøjelse af Priserne paa Øl og Smørrebrød, indvarslede Bestyrelsen til et Medlemsmøde, hvortil forskellige endnu udenfor Foreningen staaende Kolleger blev indbudt.

Det vedtoges at forhøje Ølpriserne med 2 Øre, hvorimod man ikke vilde gaa med til en Forhøjelse af Smørrebrødspriserne.

Et ved samme Lejlighed fremført Forslag om en fast ensartet Dîner-Pris forkastedes.

Da den ordinære Generalforsamling, der afholdtes den 29. Januar, ikke var beslutningsdygtig, indkaldtes der til en ekstraord. Generalforsamling den 9. Februar. Ved denne Lejlighed valgtes Den kgl. Skydebanes daværende Restauratør, Kammerraad *Chr. Hansen*, til Foreningens Formand i Stedet for Restauratør *Simon*, der ønskede at fratræde.

Det vedtoges at skænke Restauratør *Simon* en Erindringsgave som Paaskønnelse for hans store Arbejde i Standens Interesse.

1892—93.

Det var ikke alene udadtil, men ogsaa indadtil, at Bestyrelsen havde sine Jern i Ilden, og man glemte ikke, at den første Betingelse for med Kraft at kunne skabe Respekt for sin Forening er, at alle Kolleger staar som Medlemmer af den.

Paa et Bestyrelsesmøde om Efteraaret besluttede man derfor at udsende et Cirkulære til de Restauratører, som endnu ikke havde indmeldt sig, et Opraab som forøvrigt bar god Frugt.



Kammerraad CARL WIVEL.  
R. af D., Dbm. p. p.



Fhv. Hofhotelejer CARL NEEBENDAM.  
R. af D., Dbm. p. p.

Foreningens afdøde Æres-Formænd.

Da den i sin Tid populære Kammerraad *Ginnerup* samme Efteraar fejrede sit 50 Aars Borgerjubilæum, overrakte Foreningen ham en Hædersgave.

Paa den ordinære Generalforsamling, der fandt Sted den 23. Januar, blev Restauratør *Ferd. Bock* valgt ind i Bestyrelsen i Stedet for Restauratør *Kett*, der havde frabedt sig Genvalg.

1893—94.

Af forskellige Grunde havde man ønsket at ændre Foreningens oprindelige Love, og paa en den 6. Februar 1893 afholdt ekstraord.

Generalforsamling vedtoges de af Bestyrelsen foreslaaede Ændringer, der i det væsentligste bestod i:

at Kontingentet forhøjedes til 12 Kr. om Aaret,

at Foreningens Kapital, saa snart den havde naaet 10.000 Kroner, skulde anvendes til Erhvervelse af en Ejendom, hvori Foreningens trængende Medlemmer eller Enker kunde bo, enten gratis eller mod en ringe Leje,

at afholde et maanedligt Medlemsmøde i Vintermaanederne.

Etablissementet »National«s Lejemaal var atter blevet aktuelt, og Formanden havde i den Anledning flere Konferencer med den daværende Borgmester *Hansen* og med Ejeren af Stridens Æble, Brygger *Carl Jacobsen*.

Da saavel Borgmesteren som Brygger *Jacobsen* var særdeles imødekommende — sidstnævnte erklærede, at han selv misbilligede den Maade, hvorpaa »National« var udlejet — havde man Grund til at vente, at Forholdene paa det omtumlede Etablissement vilde blive ordnede til alle Parters Tilfredshed.

I Anledning af den tidligere omtalte Revision af Næringsloven vedtog man at udgive en Pjece med Uddrag af de forskellige Paragraffer vedrørende Beværterfaget. Dette blev dog ikke til noget. Forhandlingsprotokollen oplyser, at Sagen strandede paa Presseloven.

I Stedet for nedsatte man et 6-Mands Udvalg med den Opgave at udarbejde en Betænkning, hvoraf et Eksempplar skulde fremsendes til Indenrigsministeren og til hver Rigsdagsmand, saa snart Næringsloven kom for i Tinget.

Jeg kan oplyse, at Betænkningen blev enstemmig vedtaget paa et Medlemsmøde, og jeg kan ligeledes oplyse, at Lovgivningsmagten tog et ikke ringe Hensyn til de i samme fremførte Argumenter.

Dette Aar, der havde været ret bevæget, sluttede med den ord. Generalforsamling den 20. Januar, hvor Formanden, *Carl Neiiendam* og *Ferd. Bock* genvalgtes.

1894—95.

Paa et Fællesmøde med Bestyrelsen for Beværterkorporationen vedtog man at indgaa med et Andragende til Magistraten i Anledning af, at flere Forretninger førtes som Restaurationer, uden lovlig Adkomst.

Den 20. Juli indtraf Formandens Sølvbryllup, i hvilken Anledning Foreningen overrakte Sølvbrudeparret et oldnordisk Drikkehorn.

Den 21. August kvitterede Formanden for Opmærksomheden ved at indbyde Foreningens Medlemmer til en Fest paa Den kgl. Skydebane og skænkede ved denne Lejlighed 1000 Kroner til et eventuelt Hjem for trængende Restauratører og deres Enker.

I November Maaned afholdtes et Møde sammen med Værtshus-



Kammerraad CHR. HANSEN. † 1908.  
Foreningens første Æresmedlem.

holderkorporationen, Centralforeningen af Beværtere, Ølhandlerforeningerne, Hotelværtforeningen i København og Restauratørforeningen i Nordre Birk for at tage Stilling til den forhøjede Ølskat. Et paa Mødet nedsat Udvalg blev modtaget af Indenrigsministeren, Finansministeren og Tingenes Formænd. Om Resultatet af disse Henvendelser oplyses intet.

Den ord. Generalforsamling fandt Sted den 30. Januar, og her fremkom for første Gang Tanken om en Sammenslutning med Hotelværtforeningen. Af Frygt for, at de to Foreningers Interesser skulde kolliderede, vandt Tanken imidlertid ikke Fodfæste, men Bestyrelsen vilde dog tage Spørgsmaalet under nærmere Overvejelse.

I et Punkt var man enige: der kunde kun blive Tale om at optage Hotelejere og Hotelforpagtere.

Paa en Skrivelse fra »Skandinavisk Kellnerforening« angaaende Engageringsforholdene vedtoges det at svare, at saalænge Foreningen ikke fordrede 3 Aars Uddannelse af sine Medlemmer, kunde Restauratørforeningen ikke indlade sig paa at afslutte nogen Overenskomst i den antydede Retning.

#### 1895—96.

Tyendeforholdet, der den Dag i Dag langt fra er ideelt, gav ofte Anledning til Bryderier, idet upaalidelige Folk Gang paa Gang satte Principalerne i den pinligste Forlegenhed og paaførte dem utaaalelige Tab.

Det var derfor ganske naturligt, at man ønskede en Ændring i disse Tilstande, og efter forudgaaende Forhandlinger med Hotelværtforeningen og Restauratørforeningen i Nordre Birk indførte man forsøgsvis en Blanket, paa hvilken Principalen skulde anføre, hvor lang Tid Tyendet havde været beskæftiget hos ham, og som den Pladsøgende skulde forevise.

Ogsaa Generalforsamlingen, der afholdtes den 22. Januar, stod i Tyendeforholdets Tegn.

Formanden ansaa en Kontrolbog for ønskelig, medens det fra anden Side hævdedes, at Skudsmaalsbogen ydede Beskyttelse nok. Blot skulde den selvfølgelig afkræves Tyendet.

Resultatet blev, at Jomfruer, Kokke, Piger og Karle fra 1. April 1896 skulde forelægge Skudsmaalsbog for at blive antaget i Restauratørforeningens Medlemmers Tjeneste.

Som man senere vil se, fik Bestemmelsen ingen praktisk Betydning.

Da der under Fællesspisningen efter Generalforsamlingen ytredes det Ønske, at Foreningen paa sin 10-aarige Fødselsdag maatte kunne opvise en Kassebeholdning paa 10.000 Kroner, tegnede forskellige Medlemmer sig straks for ialt 3000 Kroner.

Offervilligheden gaar i det hele taget som en rød Snor gennem hele Foreningens Historie.

#### 1896—97.

Næringsloven var stadig aktuel, og Ølskatten var ligeledes et brændende Spørgsmaal, som i høj Grad optog Sindene.

Hvad det første angaar sluttede man sig til det af Centralforeningen til Regeringen indgivne Andragende, og med Hensyn til Øl-



skatten indsendte man en Ansøgning til Rigsdagen gaaende ud paa at faa Forhøjelsen udsat, eventuelt annulleret.

Den ord. Generalforsamling afholdtes den 25. Januar.

Efter Regnskabets Vedtagelse og efter at et Personskifte havde fundet Sted -- Restauratør *N. P. Jensen* valgtes ind i Bestyrelsen i Stedet for Restauratør *Edvard Svendsen*, som af Helbredshensyn ønskede at træde tilbage — gik man over til nedenstaaende vigtige Punkt paa Dagsordenen:



Direktør AAGE A. CHRISTENSEN  
Foreningens Æresmedlem.

»Bestyrelsen foreslaar at optage Kolleger, der driver Restaurationsnæring i Forbindelse med Hoteldrift«.

Formanden anbefalede Forslaget, der ligeledes støttedes af Restauratør *Christensen*, »Esplanaden«, medens Restauratørerne *Fabricsius*, *Nørskov-Jensen* og *Petersen*, Kafé van Zaandt, opponerede.

Resultatet blev, at Bestyrelsen tog sit Forslag tilbage for foreløbig at lægge det til Side.

Forinden Generalforsamlingen sluttedes, meddelte Formanden, at han i sin egen Forretning havde forsøgt en praktisk Løsning af Tyendespørgsmaalet, idet han tilføjede, at det ikke lod sig ordne paa Basis af den paa forrige Generalforsamling vedtagne Bestemmelse. Forskellige Autoriteter havde f. Eks. erklæret, at det overordnede

Tyende, saasom Kasserersker, Kogejomfruer, Smørrebrødsjomfruer og Kokke, overhovedet ikke behøvede Skudsmaalsbog.

Inden jeg gaar over til næste Aar skal jeg bemærke, at man under Oplæsningen af Regnskabet opdagede, at Foreningens Udgifter saa at sige var svundne ind til intet, en Kendsgerning, der laa i, at Bestyrelsen afholdt de fleste af dem.

1897—98.

Paa en ekstraord. Generalforsamling den 7. Juli 1897 nedsattes et Byggeudvalg bestaaende af Restauratørerne *Fr. Nielsen* og *Fabricius*, samt Formanden og Bestyrelsesmedlemmerne *Wivel* og *Neiendam*.

I Anledning af »Gamle Carlsberg«s 50 Aars Jubilæum overrakte Bestyrelsen Bryggeriet en i en elegant Mappe indlagt Adresse med Tak for de mange Aars behagelige Forretningsforbindelse, og fra Bryggeriets højhjertede Ejer havde Foreningen den Glæde at modtage følgende Skrivelse, som blev overrakt Formanden under en paa Bryggeriet afholdt storslaaet Fest, i hvilken over 2000 Mennesker deltog.

Til

Restauratørforeningen.

I Anledning af Gamle Carlsbergs 50 Aars Jubilæum den 15. November 1897 bede vi Dem som et Udtryk for Bryggeriets Følelser overfor Foreningen at modtage et Beløb af 2000 Kr., der vil blive udbetalt paa Bryggeriets Kontor mod Forevisning af denne Skrivelse og mod behørig Kvittering.

Ærbødigst

sign. for *J. C. Jacobsen*.

*Kühle*.

Den 17. December 1897 fejrede Foreningen sin 10-aarige Stiftelsesdag ved en stilfuld Fest i Restauratør Wittmacks Lokaler.

Ved Bordet kunde Kassereren berede Medlemmerne den glædelige Overraskelse, at Foreningen i Anledning af Fødselsdagen havde modtaget 1000 Kr. fra Fru *Bolette Petersen*, Enke efter den kendte Restauratør *Rasmus Petersen* i Tivoli, samt 1000 Kr. fra en anonym Giverinde.

Det oplystes senere, at den anonyme Giverinde var Fru *Neiendam*, Kassererens dygtige og elskværdige Frue, der ogsaa senere saa ofte lagde sin Interesse for Foreningen for Dagen.

Den 25. Januar afholdtes den ord. Generalforsamling, hvor Tyendeforholdet atter stod paa Dagsordenen, idet der forelaa en af 10 Medlemmer undertegnet Skrivelse, hvori Bestyrelsen opfordredes til at søge Spørgsmaalet ordnet.

Formanden lovede at henvende sig til Myndighederne.

Paa denne Generalforsamling bragtes for første Gang den Tanke paa Bane at oprette et Engageringsbureau, uafhængigt af de bestaaende Fæstekontorer.

Forhandlingerne om dette Punkt resulterede i, at Bestyrelsen skulde indkalde til et Fællesmøde, hvortil Medlemmerne af Hotelværtforeningen, Restauratørforeningen for Nordre Birk og Beværterkorporationen ogsaa skulde indbydes.

I Aarets Løb havde Foreningen fra forskellige Medlemmer og Velyndere modtaget Pengegaver til et samlet Beløb af 10.000 Kroner, et Bevis paa den ubegrænsede Tillid, som man nærede til Foreningen og dens ledende Mænd.

1898—99.

Med sædvanlig Energi tog Bestyrelsen fat paa den Opgave, som Generalforsamlingen havde paalagt den, nemlig den eventuelle Oprettelse af et Engageringsbureau.

Paa det første Møde drejede Forhandlingerne sig væsentligst om, hvorvidt man kunde forvente Autoriteternes Tilladelse til at oprette et saadant Bureau. Og efter at man paa Formandens derom foretagne Henvendelse til den paagældende Borgmester havde faaet dette Spørgsmaal besvaret bekræftende med det Forbehold, at der ikke afkrævedes Gebyr af Tyendet, kunde man paa et følgende Møde fastsætte Rammerne for Bureauets Etablering. Samtidigt vedtoges det at tilstille samtlige Medlemmer af de interesserede Foreninger en Opfordring til at indmelde sig i en Forening med Formaalet:

»Gratis Engageringsbureau for Tyende«.

Samme Opfordring tilstilledes 200 Beværtere, som ikke var Medlemmer af nogen af de bestaaende Foreninger.

Det er beskæmmende, at der fra samtlige Adressater kun indkom 87 Anmodninger om Optagelse.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling behandledes en Skrivelse fra de københavnske Tjenerforeninger angaaende Løntarif. Som bekendt fandt dette Spørgsmaal først sin definitive Ordning i Efteraaret 1911 gennem den med Opvarter- og Tjenerforeningen oprettede Overenskomst.

Den aarlige Generalforsamling fandt Sted den 23. Januar.

Foreningens Kassebeholdning var vokset til 14.071 Kroner, hvorhos det konstateredes, at Udgifterne stadig var rent minimale — fordi

Bestyrelsesmedlemmerne afholdt dem af egne Lommer.

Det interessanteste Punkt paa Dagsordenen var Engageringskontoret. — Som det fremgaar af det foregaaende havde Tanken ikke fundet særlig Sangbund hos de forskellige Restauratører og Beværtningsdrivende — fra selve Foreningen var der kun fremkommet 18 Anmodninger om Optagelse — og flere Med-



CAFÉ DE LA REINE — Lorentz Lindberg.

lemmer mente derfor, at man kunde betragte denne Sag som afsluttet.

Formanden ønskede dog at afvente nærmere Meddelelse fra de tre andre Foreninger.

Fra Byggeudvalget forelaa der Meddelelse om, at Tidspunktet for Ejendoms køb ikke var heldigt for Øjeblikket, hvorfor man anbefalede at stille Sagen i Bero indtil videre.

I en Skrivelse fra Restauratør *Petersen* (van Zaandt), bebrejdede han Bestyrelsen, at den optog Medlemmer, der ikke var Restauratører. Generalforsamlingen tilbageviste Angrebet som uberettiget.

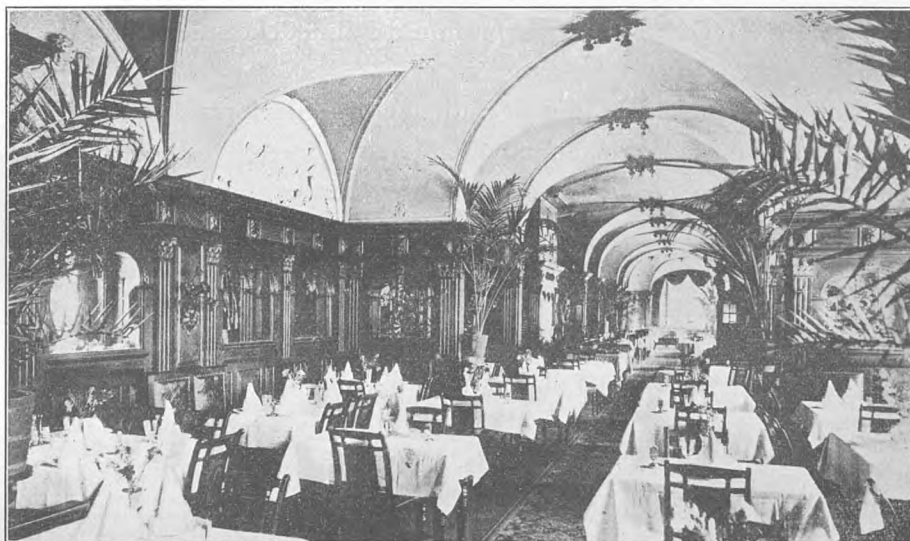
#### 1899—1900.

Dette Aar var usædvanlig roligt.

I en ny Skrivelse fra Restauratør *Petersen* (van Zaandt), der tilstilledes Foreningen gennem en Overretssagfører *Gade*, forsvarede han

sine i forrige Afsnit nævnte Beskyldninger mod Bestyrelsen. Skrivelsen besvaredes derhen, at man ikke indsa, hvorfor Brevskriveren, der havde udmeldt sig af Foreningen, vedblivende interesserede sig for dens Anliggender.

Paa den ord. Generalforsamling, der fandt Sted den 29. Januar, drøftedes de da opdukkende Automatkaféer, idet det oplystes, at Bævrterkorporationen havde vedtaget at foranstalte undersøgt, om de blev drevne paa lovlig Vis, hvorom der nemlig herskede megen Tvivl. Generalforsamlingen bemyndigede Bestyrelsen til at undersøge dette



CAFÉ DE LA REINE — Lorentz Lindberg.

Forhold, idet man gav den frie Hænder til at foretage, hvad den i saa Henseende maatte finde formaalstjenligt.

I Aarets Løb afgik nedennævnte 5 Medlemmer ved Døden: *Otto Jensen, Chr. Winther, Ægidius, Lauritz Madsen* og *Vilh. Nimb*.

1900—1901.

Ogsaa denne Periode var meget rolig.

En Henvendelse til Borgmester *Dybdahl* angaaende den ofte omtalte Skudsmaalsbog førte ikke til noget tilfredsstillende Resultat.

Den 13. Juli var Bestyrelsen indbudt til Fest paa Tuborg Fabriker, hvor Direktionen overrakte Foreningen en Anvisning paa 500 Kr.



Ordinær Generalforsamling afholdtes den 24. Januar, ved hvilken Lejlighed Restauratør *Chr. Buriis* valgtes til Medlem af Bestyrelsen i Stedet for Restauratør *Ferd. Bock*, der havde ønsket at fratræde.

Løvrigt vedtog man at andrage Borgerrepræsentationen om ikke at oprette Restauration i det nye Raadhus, men da Ansøgningen kom for sent frem, fik den ingen Indflydelse.

#### 1901—1902.

Den 8. Oktober fejrede Restauratør *Anders Christensen*, Langelinies Pavillon, sit 25 Aars Forretningsjubilæum, i hvilken Anledning Bestyrelsen overrakte ham en pragtfuld Palmedekoration med Hilsen fra Foreningen.

Sidst paa Aaret modtog Foreningen fra Slagtermester- og Kreaturkommissionærforeningen en Meddelelse, der gik ud paa, at man agtede at hindre al Indførsel af slagtet Kvæg, og at Slagterne gensidigt var forpligtede til ikke at sælge Kød til Restauratører, der førte Varer, som importeredes fra Provinserne.

Denne Sag, der vakte ikke ringe Opsigt, drøftedes paa den ordinære Generalforsamling den 20. Januar.

Som man kan tænke sig, gav den Anledning til en langvarig Diskussion, og der herskede stærkt delte Meninger om, hvorledes man bedst skulde beskytte sine Interesser. Formanden foreslog en Henvendelse til Politiet, men dette Forslag vandt ikke Tiltro hos Medlemmerne, som derimod sluttede sig til et af Restauratør *J. C. Jensen* forebragt Forslag, der gik ud paa at nedsætte et Udvalg med Bemyndigelse til at forhandle med de øvrige interesserede Foreninger indenfor Faget.

Til at tage Sæde i dette Udvalg valgtes Herrerne *Carl Wivel*, *J. C. Jensen* og *Oluf Christensen*.

Da man dernæst skred til Valg, meddelte Formanden, at han paa Grund af Sygdom maatte anmode Generalforsamlingen om at fritage ham for den ærefulde Post som Foreningens Formand, hvorhos han i bevægede Ord takkede Medlemmerne for den Tillid, som de havde vist ham i den Arrække, som han havde beklædt Formandspladsen.

Til at løfte den vanskelige Arv efter Kammerraad *Hansen* udsaa Generalforsamlingen Foreningens Næstformand, *Carl Wivel*, et Valg,

der viste sig at være saare klogt, idet den nye Formand, der i en lang Aarrække bestandig genvalgtes, førte Foreningen videre i det udmærkede Spor, som engang var anlagt.

Ogsaa Kassereren havde tænkt paa at trække sig tilbage, men da Generalforsamlingen kun ugerne saa, at han fratraadte Ledelsen af Foreningens Finanser, lod han sig overtale til at blive.

Som nyt Bestyrelsesmedlem valgtes Restauratør *H. Wittmack*.

Forinden Generalforsamlingen sluttedes, indstillede den ny Bestyrelse Kammerraad *Chr. Hansen* til Æresmedlem af Foreningen, et Forslag, der blev modtaget med stor Begejstring.

### 1902—1903.

Den 22. Januar afholdt Bestyrelsen et konstituerende Møde, paa hvilket Kassereren indvilgede i at beklæde Vice-Formandspladsen.

Nogle Dage senere fandt der et Møde Sted med Bestyrelsen for Opvarter- og Tjenerforeningen, der anmodede Principalerne om fortrinsvis at aftage Lejetjenere og Kasserersker gennem det af denne Forening oprettede Bureau.

Der behandledes ligeledes et Forslag om Forhøjelse af Lejetjenerlønnen.

Disse to Punkter behandlede Bestyrelsen senere paa to Separatmøder, hvor man dels vedtog en af sidstnævnte Forening i Forbindelse med Skandinavisk Kellnerforening og Den faglige Kellnerforening foreslaaet Minimalløn for Lejetjenere. Da der imidlertid indtraf forskellige Arbejdsstridigheder, ændrede Bestyrelsen sin Beslutning derhen, at den slettede »Den Faglige« og vedtog saa vidt muligt kun at holde sig til Opvarter- og Tjenerforeningen.

Udvalget, der blev nedsat i Anledning af Skrivelsen fra Slagterne, havde straks sat sig i Bevægelse, og efter at man den 10. Februar havde afholdt et Møde, hvor 9 interesserede Foreninger var repræsenterede, afsendtes samme Dato følgende til Slagtermester- og Kreaturkommissionærerne stiledede Skrivelse:

»Paa et i Dag afholdt Møde af Repræsentanter for samtlige herværende Organisationer indenfor Hotel-, Restauratør- og Beværterfaget, samt Repræsentanter for Hotelværtforeningen vedtoges det at tilstille

Slagtermester- og Kreaturkommissionærforeningen følgende Svar paa den os tilstillede Skrivelse af 29. December 1901:

Da den i Skrivelsen indeholdte Grund til for d'Herrer ikke nu at ville forhandle indført Kød ikke er i Overensstemmelse med tidligere Udtalelser fra Deres Side, idet De ikke alene i sanitær Henseende har anbefalet denne Vare, men ogsaa forhandlet den i Deres respektive Forretninger, maa Grunden søges i noget andet.

Vi formener, at indført Kød, hvad Erfaringen ogsaa har lært os, særdeles vel kan erholdes her paa Pladsen i friske og sunde Varer, og da vi tillige frygter for, at der ved at udelukke det udenfor Staden slagtede Kød her fra Markedet vil foraarsages en Prisstigning paa disse Produkter til Skade ikke alene for os, men for hele den københavnske Befolkning, har vi enstemmigt besluttet ikke at tage nogetsomhelst Hensyn til de i Skrivelsen indeholdte Trusler, men som hidindtil føre den Vare, der maatte passe i vore Forretninger«.

Dette mandige og værdige Svar var undertegnet af samtlige forannævnte 9 Foreninger.

Foranlediget af en Tjenerkonflikt paa Etablissementet »Marienlyst« blev der nedsat et Fællesudvalg til at tage sig af eventuelle Stridigheder mellem Principaler og Tjenere. Det var altsaa Forløberen for det nuværende Voldgiftsudvalg.

Sammen med flere andre Foreninger, hvis Medlemmer er Forbrugere af elektrisk Lys, undertegnede Restauratørforeningen et Andragende om Nedsættelse af Prisen paa bemeldte Lys.

Paa den aarlige Generalforsamling, der afholdtes den 26. Januar, forelaa ingen Sager af særlig Vigtighed. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, *Wittmack* og *N. P. Jensen*, genvalgtes, og Kassebeholdningen var vokset til godt 20.000 Kr.

#### 1903—1904.

I Modsætning til den forrige Generalforsamling var Generalforsamlingen den 25. Januar 1904 af overordentlig stor Betydning, idet Dagsordenen blandt andet indeholdt Bestyrelsens Forslag om at sammenslutte Restauratørforeningen med Hotelværtforeningen i København.

Efter at Beretningen var godkendt og Kassereren havde faaet

Decharge for Regnskabet, gik man over til »Sammenslutningen«, der varmt anbefaledes af Formanden. Formandens Tale konkluderede i, at Bestyrelsen ansaa en Sammenslutning af de to Foreninger for at være særdeles gavnlig for begge Parter.

Generalforsamlingen modtog Bestyrelsens Forslag med Velvilje, og paa Restauratør *H. H. Thomsens* Forslag nedsatte man et Udvalg til Udarbejdelse af Love, samt vedtog, at disse skulde forelægges For-



CAFÉ ODIN — H. F. Helmersen.

eningen paa en ekstraordinær Generalforsamling, saa snart Udvalget havde endt sit Arbejde.

Udvalget kom til at bestaa af to Bestyrelsesmedlemmer, samt Herrerne *Oluf Christensen*, *Fabricius* og *J. C. Jensen*.

Paa sidstnævntes Forslag vedtoges det endvidere ikke at optage nye Medlemmer, forinden den ekstraordinære Generalforsamling havde fundet Sted, hvortil man som yderste Tidsfrist satte 1. April 1904.

Den 8. November fejrede Foreningens energiske og afholdte Formand sit Sølvbryllup, og da Foreningen i saa mange Retninger havde trukket store Veksler paa Formandens Evner og Tid, var det kun

naturligt, at man havde ønsket at bidrage sit til at gøre Højtidsdagen til en virkelig Festdag for Sølvbrudeparret. I al Stilhed havde man foretaget en Indsamling og for Beløbet ladet udføre et Maleri, forestillende et Parti af Højbroplads med Sølvbrudgommens Ejendom (Højbrohus) i Baggrunden. Maleriet, der var signeret af den fremragende Kunstner *Sigvard Hansen*, blev paa Højtidsdagen overrakt Sølvbrudeparret af en Deputation med Kassereren som Ordfører.

I Anledning af Sølvbrylluppet mindedes Formanden Foreningen paa en sjælden højsindet Maade, idet han gennem Kassereren stillede den et Gavebrev paa 5000 Kr.

1904—1905.

Mandagen den 28. Marts om Formiddagen afholdtes den foranømtalte ekstraordinære Generalforsamling, paa hvilken det ligeledes foranømtalte Udvalg forelagde Udkastet til de nye Love. Disse blev enstemmig vedtagne, hvorhos man endvidere vedtog, at man sammen med Hotelværtforeningens Medlemmer skulde møde samme Dags Aften Kl. 7 i Wittmacks Lokaler for at foretage Sammenslutningen.

Til dette Aftenmøde havde en talrig Forsamling indfundet sig.

Paa Restauratørforeningen af 1887's Vegne meddelte Formanden, Restauratør *Carl Wivel*, at hans Forening havde vedtaget Sammenslutningen, og paa Hotelværtforeningens Vegne afgav dennes Formand, Hotelejer *Julius Nielsen*, en ligelydende Meddelelse for sin Forenings Vedkommende, hvorefter man skred til Valg af Bestyrelse for den paa en vis Maade nye Forening, der fik Navnet

#### HOTELVÆRT- OG RESTAURATØRFØRENINGEN I KØBENHAVN.

Til Formand valgtes Restauratør *Carl Wivel*, til Bestyrelsesmedlemmer Restauratør *Fabricius*, Direktør *Poul Møller* og Hotelejerne *Carl Neiiendam* og *Julius Nielsen*, til Suppleanter Hotelejer *Oluf Christensen* og Restauratør *N. P. Jensen* og til Revisorer Hotelforpagter *C. P. Christensen* og Restauratør *N. P. Hansen*.

Umiddelbart efter konstituerede Bestyrelsen sig saaledes:

Næstformand: *Julius Nielsen*,

Kasserer: *Carl Neiiendam*,

Sekretær: *Poul Møller*.



Paa et Bestyrelsesmøde den 6. April vedtoges Trykningen af de nye Love, medens et Forslag om en festlig Sammenkomst udsattes til næste Sæson af Hensyn til den fremrykkede Aarstid.

Det glædeligste paa dette det første Bestyrelsesmøde efter Sammenslutningen var dog Meddelelsen om, at Hotelejer *Julius Nielsen* havde tilsagt Foreningen et aarligt Bidrag paa 500 Kr. i 5 Aar.

Paa det næste Bestyrelsesmøde, der fandt Sted den 4. Juni, fremsatte Foreningens energiske Sekretær Forslag og Udkast til et Foreningsorgan. Forslagsstilleren havde indsamlet et betydeligt Materiale, og af Hensyn til Sagens ubestridelige Vigtighed havde Bestyrelsen tilkaldt en af Suppleanterne: Hotelejer *Oluf Christensen*.

Sammen med sidstnævnte drøftede Bestyrelsen Forslaget, og efter enstemmigt at have vedtaget, at man vilde virke for dets Realisation, besluttede man at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling den 16. Juni.

Sekretærens Idé havde ikke Heldet med sig. Paa Generalforsamlingen, hvor han med stor Veltalenhed kæmpede for sit Forslag, forkastedes det med ret stor Majoritet. Først 4 Aar efter skulde han have den Glæde at se sin Tanke virkeliggjort.

Paa et den 7. Januar afholdt Bestyrelsesmøde bemyndigedes Formanden til at arrangere et Møde med Repræsentanterne for udenlandske Vinhuse i Anledning af gentagne Gange fremkomne Klager over »Proppenge«.

Den ord. Generalforsamling fandt Sted den 25. Januar. Der var ingen Punkter, der kunde sætte Sindene i særlig Bevægelse. Beretningen toges til Efterretning, og Regnskabet var som sædvanlig i mønsterværdig Orden.

De ifølge Lodtrækning afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, *Carl Neiiendam* og *Poul Møller* genvalgtes enstemmigt, og udenfor Dagsordenen bemyndigede Generalforsamlingen Bestyrelsen til at udbetale visse nærmere bestemte Understøttelser uden forinden at søge Autorisation dertil.

#### 1905—1906.

Den 23. Februar afholdt Foreningen Medlemsmøde, og paa dette kunde Formanden oplyse, at man havde underhandlet med de foranømtalte Repræsentanter for udenlandske Vinhuse angaaende den

paatalte Trafik med Proppenge. Man var blevet enige om at modarbejde Uskikken. Den gensidige Overenskomst havde følgende Ordlyd:

»Agenterne forpligter sig til ikke at betale Tjenerne Proppenge eller nogensomhelst Art af Bestikkelse, og Restauratørerne sletter paa deres Vinkort Mærkerne fra de Huse, som maatte overtræde denne Overenskomst.«

Den 2. Marts indtraf Hr. og Fru *Neiiendams Sølvbryllup*, i hvilken Anledning Bestyrelsen overbragte Parret Foreningens Lykønsning, ledsaget af en paa den kgl. Porcelænsfabrik udført Vase.

Paa det nærmest efterfølgende Medlemsmøde kunde Formanden bringe Forsamlingen den glædelige Meddelelse, at Foreningens elskværdige Kasserer, i Anledning af Sølvbrylluppet, havde skænket Foreningen 4000 Kr.

Efter Indbydelse fra Cafévært- og Restauratørforeningen havde Formanden deltaget i et Møde, hvor man havde anbefalet Tilslutning til det kommunale Arbejdsanvisningskontor. Det viste sig, at Foreningens Medlemmer var absolut imod et Samarbejde med det nævnte Bureau.

Paa et Bestyrelsesmøde den 17. April kunde Formanden oplyse, at en cand. phil. N. N., der repræsenterede Bladet »Der Turist«, for at undgaa kriminel Tiltale, havde forpligtet sig til ikke under nogensomhelst Form at omtale de københavnske Hoteller ufordelagtigt i nævnte Organ.

En til Foreningen sendt Indbydelse til at tegne Aktier i en Sodavandsfabrik behandledes paa et Bestyrelsesmøde den 30. September. Det vedtoges ikke at støtte denne Sag.

I Anledning af de stadige Anmodninger om Tilladelse til at ophænge Annoncetavler i Hotellerne, bestemte man, at man fremtidigt ikke vilde stille sig afvisende heroverfor, naar Andragerne forpligtede sig til at yde Foreningens Kasse en passende Afgift.

Endelig drøftede man Pensionaternes ulovlige Restaurationsdrift, idet man besluttede at skride ind i hvert enkelt Tilfælde, naar motiveret Klage forelaa.

Det første Medlemsmøde i Vintersæsonen 1905—1906 fandt Sted den 31. Oktober.

Efter Indbydelse af Gæstgiverforeningen og Cafévært- og Restauratørforeningen havde Formanden deltaget i et Møde til Drøftelse af

Pensionaternes evindelige Overgreb, hvoraf Resultatet blev, at det overdroges Redaktør *Honoré* at konferere med Magistraten. En Skrivelse fra nævnte Redaktør blev oplæst, og fremgik det af denne, at den rette Fremgangsmaade vilde være en Henvendelse til Politidirektøren for at formaa ham til af Pensionaterne at forlange sig tilstillet Anmeldelse om de logerende Pensionærers Ankomst og Afrejse.



Café RUNDETAARN — Chr. Th. Larsen.

Paa et Bestyrelsesmøde den 1. December maatte Formanden til sin store Beklagelse meddele, at Næstformanden, samt Restauratør *Fabricius* ønskede at nedlægge deres Mandater. Om Motiverne hertil oplyser Forhandlingsprotokollen intet.

Den aarlige Generalforsamling afholdtes den 30. Januar.

I Anledning af Hans Majestæt Kong Kristian den IX.s dødelige Afgang holdt Formanden en smuk og hjertelig Mindetale, som Medlemmerne paahørte staaende.

Dernæst gik man over til Dagsordenen, tog Beretningen til Efterretning og godkendte det reviderede Regnskab. Og efter en livlig Forhandling vedtog man derpaa nogle Lovændringer for endelig tilsidst at skride til Valg.

Formanden blev enstemmigt genvalgt, og til Bestyrelsen genvalgte Restauratør *Fabricius*, der altsaa maa have ombestemt sig, medens Direktør *Aage A. Christensen* indtraadte i Stedet for Direktør *Julius Nielsen*.

Ved Bestyrelsens Konstitution, der fandt Sted umiddelbart efter Valgene, blev *Aage A. Christensen* Sekretær. Den tidligere Sekretær, Direktør *Poul Møller*, rykkede op paa Næstformandspladsen.

#### 1906—1907.

Paa de to første efter Generalforsamlingen afholdte Bestyrelsesmøder vedtoges det henholdsvis at indsamle Bidrag til en Sølvkrans til den afdøde Monarks Baare og at lade de vedtagne Lovændringer trykke.

Den 30. August blev der paa Formandens Initiativ afholdt et Møde med det Formaal at søge Priserne paa Dîners, Smørrebrød og à la carte Retter forhøjede. Efter en ret lang Diskussion enedes man om at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer til at overveje Spørgsmaalet og udarbejde Minimalpriser. Hertil udpegedes Formanden, Næstformanden, Kassereren, samt Restauratør *Johs. Fugmann* og Direktør *Thomas S. Lorenzen*.

Den 4. September indkaldte Bestyrelsen til Møde i Anledning af en Klage fra Foreningen af Repræsentanter for udenlandske Vinhuse, gaaende ud paa, at et nærmere betegnet Firmas Repræsentant stadig betalte Proppenge trods Overenskomsten. Da Klagen viste sig begrundet, besluttede man at mødes to Dage senere og at anmode det indklagede Firmas Repræsentant om at komme til Stede. Vedkommende mødte, og Sagen ordnedes til Foreningens Tilfredshed.

Den 26. s. M. sammenkaldte det forannævnte Udvalg til Møde paa Hotel Phønix, hvor Indehaverne af de betydeligste Hoteller og Restauranter havde indfundet sig.

Efter en lang Diskussion vedtog man ensartede Priser fra 1. Oktober at regne paa The, Kaffe, Østers og Dîners, samt paa reelle Kød-, Fiske-, Vildt- og Fjerkræretter. Og med tre Undtagelser vedtog man for Smørrebrødets Vedkommende at antage Priserne paa Wivel & Kjærs Smørrebrødsseddel.

Den 9. Oktober afholdt Bestyrelsen Møde, hvor det vedtoges at samles med Opvarter- og Tjenerforeningens Bestyrelse for paa sidstnævntes Opfordring at tage Stilling til Lærlinge-Spørgsmaalet.

Det første i den Anledning indkaldte Møde var ikke beslutningsdygtigt, medens man paa et senere Møde vedtog en Resolution og nedsatte et Udvalg til Spørgsmaalets Løsning. Som Delegeret for Hotelvært- og Restauratørforeningen valgtes Direktør *Poul Møller*.

Den 10. December afholdtes et Møde med Repræsentanter (Formænd eller Bestyrelser) for følgende Foreninger:

Gæstgiverforeningen for København og Omegn,  
Cafévært- og Restauratørforeningen,  
Værtshusholderforeningen af 1900,  
Centralforeningen af Beværtere i Danmark og  
Frederiksberg Beværterforening.

Hensigten med Mødet var at diskutere eventuelle Forholdsregler i Anledning af den i Rigsdagen forelagte Toldlov, forsaavidt den angik den foreslaede Stempelafgift paa Vin.

Kassereren indledede, opfordrede til ubrydeligt Sammenhold, samt oplæste tilsidst Koncepten til en Skrivelse til Rigsdagen. Efter en livlig Meningsudveksling vedtoges det at fremsende nævnte Skrivelse, hvorhos de forskellige Repræsentanter forpligtede deres respektive Foreninger til at deltage i de med Sagen forbundne Udgifter.

I Begyndelsen af Januar Maaned forelagde Udvalget angaaende Lærlingeuddannelsen et af dette udarbejdet Forslag, som man vedtog at fremlægge for Medlemmerne.

Et kort Tid forinden afholdt Møde med Bestyrelsen for »Dansk Kokkeforening« førte ikke til noget Resultat.

Den ord. Generalforsamling afholdtes den 29. Januar.

Efter at Sekretæren havde oplæst Protokollen, forelagde Direktør *Poul Møller* Resultatet af Lærlinge-Udvalgets Arbejde, og paa Restauratør *Buriis'* Forslag vedtoges det at arbejde videre paa Sagen.

Paa Formandens Forslag ændredes Lovens § 3, og endelig genvalgte Forsamlingen Bestyrelsesmedlemmerne *Carl Neiiendam* og *Poul Møller*.

1907—1908.

Paa et den 6. Marts afholdt Bestyrelsesmøde bemyndigedes Næstformanden til at træffe Aftale om Etableringen af det tidligere omtalte Engageringsbureau. Paa samme Møde drøftede man for første Gang Spørgsmaalet om Afholdelsen af en Kogekunst-Udstilling.



Fjorten Dage senere beskæftigede man sig atter med Udstillings- Spørgsmaalet, ligeledes paa 2 Møder i April Maaned, men paa et Møde den 10. Maj besluttede man at opgive Tanken foreløbig.

Opgivelsen blev dog ikke af lang Varighed, thi allerede den 13. Juni vedtog man paa Kassererens Forslag, at Hotelvært- og Restauratørforeningen skal arbejde hen til, at der i 1908, efter Tivolis Lukning, skal afholdes en international Kogekunst-Udstilling.

Ved samme Lejlighed meddelte Næstformanden, at interesserede Foreninger havde afholdt et Møde, foranlediget af, at de frederiksbergske kommunale Myndigheder havde givet de paa Frederiksberg boende Beværtere Tilladelse til at holde aabent paa ubestemt Tid, og at der var nedsat et Udvalg, hvis Opgave gik ud paa at hidføre, at København i saa Henseende ligestilledes med Frederiksberg. I dette Udvalg havde Formanden Sæde som Foreningens Repræsentant.

Direktør *Poul Møller* oplyste ogsaa, at Lærlinge- og Engagerings- spørgsmaalet for saa vidt var færdigbehandlet, som Udvalget kun havde tilbage at afholde et afsluttende Møde. Bureauet vilde komme til at koste ca. 3600 Kr. pr. Aar, og paa Talerens Forslag vedtog Bestyrelsen heraf at garantere for indtil 1000 Kr.

Da Foreningen havde haft den Sorg at miste sit trofaste og virksomme Bestyrelsesmedlem, Restauratør *Fabricius*, indtog den nærmeste af Suppleanterne, Restauratør *N. P. Hansen*, den ledige Plads fra den 6. Februar at regne.

Samme Dato afleverede Direktør *Poul Møller* det af det nedsatte Udvalg udarbejdede Forslag til Vedtægter for De samvirkende Principal- og Tjenerforeninger indenfor Hotel-, Kafé- og Restaurationsfaget. Forslaget vedtoges af Bestyrelsen.

Den 19. September var Bestyrelsen samlet og drøftede indgaaende Udstillingsspørgsmaalet, og da der herskede absolut Enstemmighed mellem d'Herrer, vedtoges det at indkalde en ekstraordinær Generalforsamling den 27. September med følgende Dagsorden:

»Bestyrelsen foreslaar at afholde en international Kogekunst-Udstilling i Tivoli i Efteraaret 1908.«

Til denne Generalforsamling, der fandt Sted i Wivels Selskabs lokaler, var der desværre ikke mødt saa mange, som man havde ventet. Og man maatte derfor nøjes med at foretage en Prøveafstemning over nedenstaaende Forslag:

»Foreningen bemyndiger Bestyrelsen til at afholde en international Kogekunst-Udstilling m. v. i Tivoli i Efteraaret 1908 og til af Foreningens Midler at anvende indtil 5000 Kr. til Dækning af det ved en saadan Udstilling eventuelt fremkommende Underskud.«

Da dette Forslag vedtoges enstemmigt, berammede man en ek-



DEN KGL. SKYDEBANE — Aage Poschmann.

straordinær Generalforsamling til Afholdelse samme Sted den 5. Oktober.

Paa dennes Dagsorden fandtes ogsaa følgende Bestyrelsesforslag:

»Foreningens Indmeldelse i Centralforeningen af Beværtere i Danmark.«

I Modsætning til den først afholdte ekstraordinære Generalforsamling var denne sidste særdeles godt besøgt. Bestyrelsens Udstillings-Forslag anbefaledes varmt af Herrerne *Oluf Christensen*, *J. C. Jensen* og *Neiiendam*, og ved Afstemningen vedtoges det med alle Stemmer mod een. Forinden man naaede saa vidt, havde Formanden

dog maattet tilbyde personlig at garantere for 5000 Kroner, næsteften Foreningens Garanti for et tilsvarende Beløb.

Om det andet Punkt paa Dagsordenen opnaaedes ikke Enighed, hvorfor Bestyrelsen trak Forslaget tilbage.

Allerede den 26. November kunde Formanden paa et Medlemsmøde oplyse, at Udstillingskomitéen havde installeret sit Kontor i Puggaardsgade Nr. 6.

I Anledning af en Konflikt, der var bleven omtalt i et Tjenerblad, vendte Næstformanden tilbage til sin tidligere Idé og beklagede, at Foreningen ikke havde sit eget Organ. Heri støttedes han af Formanden, som mente, at Tiden nu var inde til paany at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse.

Den 5. December afholdt Bestyrelsen et Møde, i hvilket Direktorerne *Andersen*, *Carlsberg*, og *Benny Dessau*, Tuborg, deltog.

Anledningen var et Cirkulære, der var udsendt af et Par Tjenerforeninger, og jeg skal kun tilføje, at de to Herrer tog absolut Afstand fra de deri fremsatte Paastande.

Den aarlige Generalforsamling fandt Sted den 29. Januar. Dagsordenen indeholdt blandt andet et Forslag, der gik ud paa, at Foreningen skulde starte sit eget Organ.

Som man kan tænke sig, fandt Forslaget en varm Talsmand i Direktør *Poul Møller*, men ogsaa Herrerne *Ferd. Bock* og *C. P. Christensen* anbefalede det paa det varmeste. Og ved en foretagen Afstemning vedtoges det enstemmigt at bemyndige Bestyrelsen til at foretage det videre fornødne.

Udenfor Dagsordenen anbefalede *J. C. Jensen* Bestyrelsen at virke hen til, at Fagets Interesser saa vidt muligt blev repræsenterede ved kommende kommunale Valg.

#### 1908—1909.

Den 5. Februar vedtog Bestyrelsen til Regering og Rigsdag at fremsende en Skrivelse, hvori man sluttede sig til de Betragtninger, som var fremsat af Centralforeningen af Beværtere i Danmark i Anledning af det til Behandling i Rigsdagen fremlagte »Forslag til Lov om Beværtning og Herbergeri samt om Handel med stærke Drikke«.

Allerede den 8. Februar holdt Bestyrelsen atter Møde, og ved denne Lejlighed bemyndigedes Næstformanden til at afslutte Kontrakt

med Redaktør og Bogtrykker i Anledning af Udgivelsen af Foreningens Blad, der skal hedde

### HOTEL- OG RESTAURATIONSTIDENDE

med Undertitel: Organ for Hotelvært- og Restauratørforeningen i København.

Endvidere vedtoges det, at Direktør *Poul Møller* skulde repræsentere Bestyrelsen i alle Forhold Bladet vedrørende.

Det første Nummer af Bladet udkom den 15. Februar 1908.

Foruden en læseværdig Introduktionsartikel indeholdt Bladet en Række Meddelelser om den forestaaende Kogekunst-Udstilling i Tivoli i Dagene fra 26. September til 5. Oktober 1908.

Blandt andet saa man, at Udstillingen vilde blive afholdt under Protektion af Hans kgl. Højhed *Prins Valdemar* og hans populære Gemalinde, Hendes kgl. Højhed *Prinsesse Marie*. Ligeledes at Deres Ekscellencer Konseilspræsident *J. C. Christensen*, Indenrigsminister *Sigurd Berg* og Trafikminister *Svend Høgsbro* velvilligst havde paataget sig Hvervet som Udstillingens Præsidenter. Og endelig at en lang Række Notabiliteter fungerede som Vice-Præsidenter.

Udstillingskomitéen bestod af følgende Herrer:

Kammerraad *Carl Wivel*, Formand,

*Poul Møller*, Centralhotellet, Næstformand,

*Aage A. Christensen*, Skodsborg Søbad, Sekretær,

*Carl Neiiendam*, Hotel Phønix, Kasserer,

*N. P. Hansen*, Tuborg Pavillonen.

Foranlediget af en i Bladet »København« for den 24. Februar optaget Artikel, der under Interviewform gjorde Foreningens kommende Udstilling til Genstand for nedsættende Omtale, besluttede Bestyrelsen paa et den 28. afholdt Møde at tilstille vedkommende Hotelmand, hvis Ord refereredes, et saalydende Brev:

»Bekendt med Hr. »Never mind«s Artikel i »København« for den 24. ds. kan Bestyrelsen for Hotelvært- og Restauratørforeningen ikke undlade overfor Dem at udtale sin Beklagelse over, at De, efter det Hensyn, der, før noget Skridt Udstillingen vedrørende var foretaget, blev vist Dem, har følt Dem foranlediget til overfor Pressen at udtale en misbilligende Kritik af vort Arbejde«.

Nogle faa Dage efter havde Adressaten den gode Idé at udmelde sig af Foreningen.

Den 14. Maj fejrede Formanden sit 25 Aars Jubilæum som Lejer i Tivoli og var i den Anledning Genstand for megen Opmærksomhed.

Den 10. August afholdtes Bestyrelsesmøde, hvor Næstformanden meddelte, at Stationsforstanderen paa Hovedbanegaarden havde forbudt alle Hotelkarle fra Hoteller, der ikke har Omnibusser, Adgang til Perronerne.

Da man gennem Forespørgsel i Ministeriet havde bragt i Erfaring, at Henvendelser fra Enkeltmand næppe vilde medføre nogen Forandring, vedtog man at skrive til Generaldirektoratet, idet man dog først vilde forsøge en Henvendelse til Stationsforstanderen.

Resultatet blev, at man skrev til Generaldirektoratet, og den 10. Oktober modtog man følgende mærkelige Svar:

De danske Statsbaner  
Generaldirektionen.

København B., den 10. Oktober 1908.

I Anledning af Foreningens Skrivelse af 19. August d. A. angaaende Hotelkarles Adgang til Perronen paa Ankomststationen paa Københavns Banegaard skal man tillade sig at meddele, at Hotel d'Angleterre og Hotel Monopol for Tiden er de eneste Hoteller, som møder med Vogn ved Banegaarden og opfylder Betingelsen for at lade Hotelkarlene (eller Konduktører) møde paa ovennævnte Perron. Man henstiller, at Foreningen ved Henvendelse til vedkommende Hoteller (d'Angleterre og Monopol) vil søge at faa disse til at opgive omhandlede Rettighed, og naar man har modtaget Meddelelse herom, skal man være villig til at indføre den Ordning, at intet Hotel faar indrømmet Adgangskort til Ankomststationen.

sign. *Helper.*

*Zachariae.*

Den 25. September forevistes Udstillingen for Pressen, der i det store og hele ydede den megen Støtte, og den 26. fandt den egentlige Aabningshøjtidelighed Sted.

Ved denne Lejlighed havde Udstillingens Protektorer, Deres kgl. Højheder *Prins Valdemar* og *Prinsesse Marie*, samt mange andre Honoratiorenes givet Møde.



Under Ledelse af Musikdirigent *Georg Lumbye* blev der afsunget en Kantate, hvis Musik var arrangeret af Komponisten *Alfr. Toft*, medens Teksten skyldtes Forfatteren *Sixtus Miskow*. Mellem første og anden Del af Kantaten talte Kammerraad *Wivel*, og da sidste Dels sidste Strofe havde lydt, erklærede *Prins Valdemar* Udstillingen for aabnet.

Denne den første Kogekunst-Udstilling i Danmark blev en stor Succès, ogsaa i pekuniær Henseende. Den ældre Generation ved af



Deres kgl. Højheder PRINS VALDEMAR og PRINSESSE MARIE.

Selvsyn, at den var i højeste Grad vellykket, og at den tjente den daværende Restauratørstand til megen Ære.

Udstillingen var besøgt af ca. 75.000 betalende Gæster, og last not least: Foreningen nød den Ære, at Deres Majestæter *Kongen* og *Dronningen*, Hans Majestæt *Kong Georg af Grækenland* og Deres kgl. Højheder *Prins Gustav* og *Prinsesse Dagmar* aflagde Udstillingen et indgaaende Besøg, under hvilket de fandt Anledning til at udtale mange elskværdige og anerkendende Ord om det Arbejde, som her var præsteret.

Endelig bør det bemærkes, at Foreningen paa den kgl. Porce-lænsfabrik havde ladet fremstille en meget smuk Udstillings-Platte,

og at Aabningsmiddagen, der fandt Sted den 26. September paa Hotel Phønix, ifølge de foreliggende Bladreferater var en kulinarisk Præstation af Rang.

Den 7. December samledes Bestyrelsen paa Hotel Phønix, hvor Kassereren kunde oplyse, at Regnskabet fra Udstillingen nu var saa vidt afsluttet, at man kunde indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling for at tage Bestemmelse om Overskudets Anvendelse.

Denne Generalforsamling fandt Sted den 15. December med følgende Dagsorden:

- 1) Meddelelse om Udstillingens Tilblivelse, Forløb og Resultat.
- 2) Lovændring.
- 3) Forslag om fhv. Restauratør *Kückers* Genindtrædelse i sine Retigheder i Foreningen.
- 4) Forslag om Anvendelse af Udstillingens Overskud.

Efter at Sekretæren i store Træk havde opridset Udstillingens Tilblivelse og Forløb, udtalte Kassereren, at Resultatet overgik de dristigste Forventninger, hvorefter Formanden foreslog følgende Tilføjelse til Lovenes § 12:

»Af Overskudet fra Foreningens Udstilling i 1908 stiftes et Legat stort 20.000 Kr. (Tyve Tusind Kroner) til Fordel for trængende Medlemmer, disses Enker eller Børn under 18 Aar.«

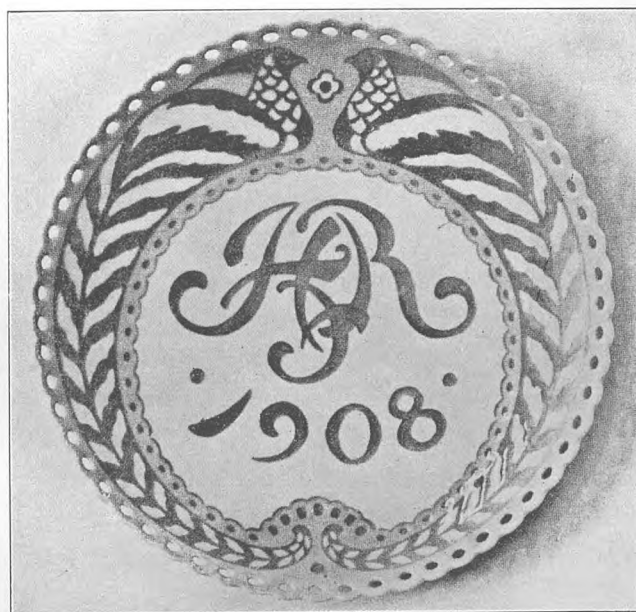
Efter en til Tider ret livlig Diskussion vedtoges Tilføjelsen med 27 Stemmer mod 5.

Varmt anbefalet af Formanden og flere Medlemmer vedtoges Punkt 3, hvorefter sidste Punkt paa Dagsordenen, der egentlig var afgjort med Vedtagelsen af Punkt 2, vedtoges med 27 Stemmer. Ingen stemte imod.

Den 15. December havde Foreningen den Sorg, at dens tidligere mangeaarige Formand, Æresmedlem af Foreningen, Kammerraad *Chr. Hansen*, afgik ved Døden. I Hotel- og Restaurationstidende for den 1. Januar fandtes nedenstaaende Nekrolog over den afdøde Restauratør, der ikke alene savnedes af sine Nærmeste og af sine utalige Venner, men ogsaa af de ulykkelige, der var komne paa Livets Skyggeside, og hvis Nød han var med til at lindre gennem den store Godgørehed, som han i Stilhed udfoldede:

»Den 15. December afgik Kammerraad *Chr. Hansen* ved Døden, efter i længere Tid at have været syg, og Hotelvært- og Restauratørforeningen har derved mistet sit almenkendte og afholdte Æresmedlem.

Kammerraad *Hansen* begyndte sin Virksomhed indenfor Faget hos afdøde *Vincent* (nu Wittmacks Lokaler), hvorefter han købte »Constantia«, der ved hans Ledelse erhvervede sig et fortræffeligt Ry



Platten fra den første danske Kogekunst-Udstilling.

i store Kredse af Københavns Befolkning. Senere overtog *Hansen* »Skydebanen«, til hvilken hans Navn for den nuværende Generation jo fortrinsvis er knyttet; ikke mindst i denne Periode havde Kammerraaden en ypperlig Støtte i sin Hustru, som overlever ham, og som havde været knyttet til Skydebanen endog fra den Tid, da Nimb havde Styret.

Det var ikke alene i København, at Kammerraad *Hansens* Navn var kendt og skattet — her havde han jo saavel Venner mellem Skydebrødre som mellem det Publikum, der i egentlig Forstand hørte til Restaurationens Stavgæster — men ogsaa ude om i Provinserne, hvor han overtog større Arrangementer ved hel- eller halvofficielle Lejligheder, hvad enten det nu var Staten eller private, der stod bag ved, var hans Navn kendt, og han selv afholdt.

Indenfor sin Stand var Kammerraad *Hansen* en Mand, man satte megen Pris paa, dels paa Grund af hans personlige Egenskaber, dels fordi han fuldt ud følte med den Stand, han tilhørte. Som nævnt var Kammerraaden Æresmedlem af Hotelvært- og Restauratørforeningen.

I 1864 deltog *Chr. Hansen* i Krigen, staaende ved 2. Regiment, hvor han bl. a. var sammen med Foreningens nuværende Formand, Kammerraad *Wivel* og afdøde Kammersanger *Niels Juel Simonsen*. Fra 2. Regiment gik *Hansen* over til Aarøes Strejfkorps«.

Den ord. Generalforsamling fandt Sted den 19. Januar.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, holdt han en gripende Mindetale for Foreningens foranomtalt Æresmedlem, en Tale, som Medlemmerne paahørte staaende.

Herefter aflagde Sekretæren Beretningen, der forøvrigt gav Anledning til en længere Diskussion, hvorefter han paa Bestyrelsens Vegne foreslog, at Lovenes § 12 faar følgende Ordlyd:

»Naar et Medlem eller et Medlems Hustru afgaar ved Døden, skal Foreningens Kasserer straks pr. Post tilstille rette Vedkommende Overlevende 200 Kroner og føre Beløbet som Udgift paa det løbende Aarsregnskab.«

I Tilslutning hertil foreslog Bestyrelsen følgende Paragraf til Vedtagelse:

»Bestyrelsen anvender straks ca. 50.000 Kr. af Foreningens Kapital til Stiftelse af et Legat, hvoraf Renterne aarlig i Portioner efter Legatudvalgets Skøn kan uddeles til trængende Medlemmer, disses Enker og Børn under 18 Aar.

Legatudvalget bestaar af den til enhver Tid fungerende Foreningsbestyrelse.«

Medens Restauratør *Fritz Svensson* ønskede dette Spørgsmaal udsat, anbefaledes Forslaget af Formanden og Kassereren, og da Afstemningen fandt Sted, vedtoges det med 33 Stemmer. Ingen stemte imod.

Til sammen med Bestyrelsen at revidere Lovene nedsattes et Udvalg bestaaende af følgende Herrer: *Fritz Svensson*, *Chr. Buriis*, *Jensen* (Hafnia), *H. H. Thomsen* og *J. C. Jensen*.

Som Overskud fra Foreningens Organ havde Næstformanden den Glæde at kunne overrække Kassereren 1061.61 Kroner, og høstede

Direktør *Møller* i den Anledning megen Anerkendelse. Beløbet blev iøvrigt tilstaaet Engageringsbureauet.

Bestyrelsen genvalgtes med Akklamation, men da Direktør *Poul Møller* bestemt ønskede at udtræde af Bestyrelsen, blev Direktør *Julius Nielsen* indvalgt i Stedet for.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig saaledes:

*Carl Wivel*, Formand.

*Julius Nielsen*, Næstformand.

*Carl Neiiendam*, Kasserer.

*Aage A. Christensen*, Sekretær.

*N. P. Hansen*.

I Stedet for Direktør *Poul Møller* indtraadte Direktør *Oluf Christensen* i Bladudvalget.

#### 1909—1910.

Under 27. Januar anmodede Bestyrelsen den kommunale Vælgerforening om at opstille Direktør *Poul Møller* paa Valglisten til Borgerrepræsentantvalgene.

Samme Dato vedtog man Bestemmelser for Udstillingslegatet, ligesom Kassereren bemyndigedes til at købe Obligationer til et samlet Beløb af 70.000 Kr.

Den 24. Februar afholdtes en ekstraordinær Generalforsamling, ved hvilken Lejlighed Sekretæren forelagde Udkast til nye Love, der efter en lang Diskussion vedtoges med nogle uvæsentlige Ændringer.

Paa et den 25. Marts afholdt Bestyrelsesmøde fratraadte Direktør *Julius Nielsen* som Foreningens Repræsentant for de samvirkende Principal- og Tjenerforeninger, hvilken Post overtoges af Direktør *Poul Møller*.

Anledningen til dette Personskifte var den, at der, i hans Egenkab af tidligere Formand for ovennævnte Institution, var overgaaet Direktør *Poul Møller* en Dom for ulovlig Fæstevirksomhed, og da denne Dom ønskedes prøvet ved Højesteret, var det kun naturligt, at Direktør *Møller* genovertog Posten, indtil Sagen havde fundet sin Afslutning.

Samtidigt ordnedes den pekuniære Side af Sagen, ligesom Foreningen opsagde Samarbejdet med de samvirkende Principal- og



Tjenerforeninger fra Oktober Flyttedag at regne, saafremt der ikke forinden skulde blive truffet bindende juridisk Overenskomst om en Fortsættelse.

Som bekendt tabtes Sagen ved Højesteret, idet Direktør *Poul Møller* idømtes den enorme Bøde: 21.210 Kr., der dog paa Højesterets egen Foranledning blev eftergivet.

Paa Grund af Direktør *Oluf Christensens* Bortrejse fra København overtog Tuborg Pavillonens Restauratør, *N. P. Hansen*, Hvervet som Bladets Tilsynsførende.

Paa et Bestyrelsesmøde den 27. Juli, hvor Formanden for Centralforeningen af Beværtere i Danmark var til Stede, lovede Bestyrelsen atter at fremsætte Forslag til Foreningens Indmeldelse i Centralforeningen, skønt saadant Forslag tidligere var blevet forkastet. Den 10. August indfrie Bestyrelsen sit Løfte og indkaldte til en ekstraord. Generalforsamling med følgende Dagsorden:

»Skal vor Forening indmelde sig i Centralforeningen af Beværtere i Danmark?«

Spørgsmaalet interesserede aabenbart ikke Medlemmerne synderligt, thi der mødte saa faa, at Generalforsamlingen ikke var beslutningsdygtig. Der indkaldtes derfor til en ny ekstraord. Generalforsamling, som afholdtes den 19. samme Maaned, og hvor Afstemning fandt Sted med samme negative Resultat som forrige Gang.

Den 27. Oktober afholdtes et Medlemsmøde, hvor det drøftedes, om Foreningen skulde virke hen til, at der fra de danske Statsbaners Bureau i Berlin og fra dets Forbindelser i andre udenlandske Byer falbydes Kuponer, der giver Ret til Hotelophold, Maaltider, etc. her i Landet.

Sekretæren refererede de Forhandlinger, man i den Anledning havde ført med Turistforeningens Forretningsfører, og efter nogen Diskussion enedes man om, at Bestyrelsen skulde søge Tanken realiseret. I Løbet af Vinteren fandt der flere Konferencer Sted, og paa et den 16. Februar afholdt Bestyrelsesmøde var man kommet til det Resultat, at man ønskede at se Tiden an et Aar endnu, idet man paa Grund af de i Forvejen beskedne Priser ikke gerne vilde ind paa et Rabatsystem.

Den 25. Februar afholdtes den ord. Generalforsamling.

Efter at Beretning og Regnskab var godkendt gav Formanden Medlemmerne nogle Oplysninger om forannævnte Rabatsystem, samt meddelte, at han for Tiden forhandlede med Autoriteterne om Hotellers og Restauranternes Salg af Postkort, om hvis Lovlighed der havde hersket Tvivl.

Formanden og de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer genvalgte.

### 1910—1911.

Paa et den 11. November afholdt Bestyrelsesmøde besluttede man at sammenkalde et Medlemsmøde for at drøfte Tjenernes Pris-



DIVAN 1, TIVOLI

kurant for Lejetjenerarbejde, hvorom der forud var vekslet nogle Skrivelser med Opvarter- og Tjenerforeningen. Paa Medlemsmødet, der fandt Sted den 18. November, og som var godt besøgt, diskuteredes Sagen med stor Interesse, og man enedes om at henstille til Medlemmerne saa vidt muligt at engagere Lejetjenere paa de hidtil gældende Betingelser, og hvis dette ikke kunde lade sig gøre, altsaa hvis Priskuranten fordredes overholdt, da at antage Lejetjenerne paa den udtrykkelige Betingelse, at Principalerne ikke skulde levere gratis Forplejning til dem.

Dette Priskurant-Spørgsmaal vedblev forresten at være aktuelt det meste af et Aar, idet en definitiv Overenskomst mellem Hotelvært- og Restauratørforeningen, Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening paa den ene Side og Opvarter-

og Tjenerforeningen paa den anden Side først undertegnedes den 21. September 1911.

Da denne Overenskomst ogsaa indeholdt Regler for Lærlingenes Antagelse og Uddannelse, kan jeg oplyse, at den første Tjenereksamen efter Overenskomstens Ikrafttræden fandt Sted den 8. Oktober i Wivels Selskabslokaler.

Første Gang, der overhovedet fandt en Tjenereksamen Sted her i Landet, var den 5. Maj 1908.

Den ord. Generalforsamling afholdtes den 22. Februar i Wittmacks Lokaler. Ved denne Lejlighed vedtoges det, at Foreningen paa fremtidige Mødeaftener afholder en Del af Udgifterne. Og endelig vedtog man, at et Par saakaldte Restaurationsblade ikke maatte lægges frem i Medlemmernes Forretninger med den Motivering, at begge Organer var private Spekulationsforetagender.

#### 1911—1912.

Paa et den 9. December afholdt Bestyrelsesmøde havde Formanden den Glæde at kunne meddele, at Carlsberg Bryggerierne og Vinhandler, Etatsraad *Georg Bestle* havde skænket Foreningen hver 1000 Kroner.

For Bryggeriernes Vedkommende var Anledningen Hundreedaarsdagen for Gamle Carlsbergs geniale Grundlæggeres Fødsel, medens Etatsraadens højhjertede Gave skyldtes hans kendte Vinhandels 25 Aars Jubilæum.

Den aarlige Generalforsamling fandt Sted den 7. Februar, som sædvanlig i Wittmacks Lokaler.

Formanden aabnede Mødet med i hjertelige Ord at mindes Fru *Wilhelmine Neiiendam*, der var afgaaet ved Døden, og som paa saa mange Maader havde interesseret sig for Foreningen, hvorefter han aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar.

Derefter aflagde Kassereren Regnskab, og kan jeg i denne Forbindelse oplyse, at Foreningens Formue beløb sig til ca. 80.000 Kroner, og at den foruden Begravelseshjælp aarlig udbetalte ca. 3000 Kroner i Legater.

Formanden og de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Herrerne *Age A. Christensen* og *N. P. Hansen*, genvalgte med Akklamation.

1912—1913.

Den 15. Oktober afholdtes Bestyrelsesmøde paa Hotel Phønix, hvor det overdroges Restauratør *N. P. Hansen* at drage Omsorg for Udgivelsen af et Festskrift og et Festnummer af Hotel- og Restaurationstidende i Anledning af Foreningens forestaaende Jubilæum.

Endvidere vedtoges det at indbyde samtlige Medlemmer med Fruer, samt en Række Honoratiores til en Jubilæumsmiddag paa Hotel d'Angleterre den 17. December Kl. 6<sup>1</sup>/<sub>2</sub>.

Den 29. Oktober afholdtes Medlemsmøde i Wittmacks Lokaler, ved hvilken Lejlighed Restauratørerne *O. Aabye-Hansen* og *W. Kinzi* optoges i Foreningen.

*Aabye-Hansen*, der den Gang drev »Grand Kafé« paa Kongens Nytorv, var Formand for Cafévært- og Restauratørforeningen for København og Omegn.

Den 11. November holdt Bestyrelsen Møde paa Hotel Phønix for at paahøre Oplæsningen af Manuskriptet til forannævnte Festskrift.

Ved samme Lejlighed blev der truffet nogle Dispositioner Jubilæet vedrørende.

Den 17. December — Jubilæumsdagen — var Bestyrelsen om Formiddagen samlet paa Hotel Phønix, hvor en Række Deputationer og Gratulanter indfandt sig for at lykønske Foreningen. Der indløb ligeledes et overvældende stort Antal Lykønskninger i Form af Blomsterdekorationer, Buketter, Skrivelser og Telegrammer.

Og om Aftenen fandt den storslaaede Jubilæumsmiddag Sted paa Hotel d'Angleterre, der den Gang lededes af Direktør *Jean Petersen*, som senere overtog Hotel Rustenborg i Lyngby.

I Festmiddagen deltog en lang Række Honoratiores med den daværende Konsejlspræsident *Klaus Berntsen* og Indenrigsminister *Jensen Sønderup* i Spidsen.

Det var ved denne Lejlighed, at afdøde Brygger, Dr. *Carl Jacobsen* holdt en forøvrigt vittig og elegant Tale, som han sluttede med Ordene: »Det er sandt, her er jo et Par Ministre til Stede, skal vi ikke give dem et Hurra?«

Det skal ikke nægtes, at de citerede Ord kom som et Lyn fra en klar Himmel, og at de let kunde have sat Bestyrelsen i en pinlig Forlegenhed, men Foreningens Sekretær, Direktør *Aage A. Christensen*,

klarede resolut Situationen ved at gribe Talerens Idé og proponere en Skaal for Excellencerne, der forøvrigt ikke lod sig mærke med noget. Og den øjeblikkelige Forbløffelse udløstes i Hurraraab.

Festen sluttede med en animeret Frokost.

I Anledning af Jubilæet blev Hof-Hotelejer *Carl Neiiendam*, der havde beklædt Hvervet som Foreningens Kasserer i 23 Aar, udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Da de to Mænd, Kammerraad *Wivel* og Hof-Hotelejer *Neiiendam*, der havde haft Sæde i Foreningens Bestyrelse i alle 25 Aar, ubestrideligt havde haft den største Betydning ikke alene for Hotelvært- og Restauratørforeningens Trivsel, men ogsaa for den danske Hotel- og Restaurationsindustri's Udvikling, vil jeg ikke undlade at aftrykke, hvad Hotel- og Restaurationstidende skrev om disse to Foregangsmænd i det foranomtalte Festnummer:

Kammerraadens Navn er i høj Grad knyttet til vort verdensberømte Etablissement »Tivoli«, hvis største Lejer han i en lang Aarrække har været.

For godt og vel fire Aar siden, nemlig den 14. Maj 1908, fejrede han sit 25 Aars Jubilæum som Lejer i den folkekære Have, og som rimeligt var, blev der ved denne Lejlighed vist ham megen Opmærksomhed fra Direktionens Side.

Blandt andet modtog Kammerraaden Lykønskingsvisit af Formanden for Tivolis Bestyrelse, Fabrikant *Åxel Meyer*, og Etablissementets Direktør, Arkitekt *Arne Petersen*, der overrakte ham Tivolis Sølvmedaille, ligesom en hos Brødrene *Dragsted* udført kostbar Vase med Fremstillinger af Taarnpavillonen og Façadebygningen blev overrakt Hr. og Fru *Wivel* i Forening, som et synligt Udslag af de venskabelige Følelser, som Tivolis Bestyrelse nærer for det sympatiske Ægtepar.

Kammerraaden begyndte sin Virksomhed i Tivoli paa den saakaldte »Dansepladsen«, overtog derpaa »Taarnpavillonen« for endelig, da Tivolis Façade omreguleredes, at erobre den i Ind- og Udland berømte Restaurant, der nu er kendt under Navnet »Wivels Terrasse«, og som Kammerraaden med et sikkert Blik for Tidens Krav, stadigvæk har udvidet og moderniseret.

Som bekendt forestaar der atter nu en større Udvidelse.

Inden for Hotelvært- og Restauratørforeningen har Kammerraaden udført et stort og uegennyttigt Arbejde, og Foreningens stærkt interesserede Formand nyder da ogsaa en ubegrænset Agtelse blandt sine Kolleger.

Dog ikke alene i Restauratørkredse, men hvad der er værdt at lægge Mærke til, ogsaa indenfor Tjenernes Rækker er Kammerraaden en populær Mand. For Eksempel er han Æresmedlem af Opvarter- og Tjenerforeningen,



hvis Organ ved forskellige Lejligheder har ydet ham den mest uforbeholdne Anerkendelse.

Kammerraad *Wivel* er Ridder af Dannebrog.

Ligesom Kammerraad *Wivel* har Hof-Hotelejer *Carl Neiiendam* ogsaa været fleraarig Lejer i Tivoli — »Bazaren« — men i den store Offentligheds Bevidsthed er det dog fortrinsvis til Hotel Phønix, Hr. *Neiiendams* Navn vil være knyttet.

Beliggende i den noble Bredgade, fri for andre Hotellers umiddelbare Naboskab er Hotel Phønix i sin fornemme Tilbagetrukkenhed bleven det Sted, hvor den inden- og udenlandske Noblesse søger, naar den vil være sikker paa, at den ikke behøver at give Afkald paa de Raffinements, som den er vant til, enten fra Hjemmene eller fra Udlandets Luksushoteller.

Utallige Stormænd har nydt Gæstfrihed paa Hotel Phønix: Kronede Hoveder, den fornemste Adel, Pengearistokratiets Mænd og Spidserne fra Diplomatiets, Kunstens, Litteraturens og Videnskabens Verden.

Hotellets Navn staar derfor ogsaa i Forbindelse med adskillige store Begivenheder, og ikke faa er de vigtige Bestemmelser, som er blevne truffet i dets elegante tæppebelagte Saloner.

Vi skal f. Eks. minde om, at det var paa Hotel Phønix, at Forhandlingerne fandt Sted angaaende Valget af Prins Carl til Norges Konge, et historisk Moment, som yderligere samlede Interessen om Hotellet og den Mand, som leder det med saa megen Dygtighed.

Hr. *Neiiendam* har ejet Hotel Phønix i ca. 20 Aar. For ca. 7 Aar siden tillagde afdøde Kong Kristian den Niende det Prædikatet »Kgl. Hof«.

Hof-Hotelejer *Neiiendam* er født den 23. Marts 1858 og er altsaa endnu en Mand i sine bedste Aar. Og forhaabentlig vil han i en lang Aarrække endnu stille sin rige Erfaring og sin store Arbejdsevne til Hotelvært- og Restauratørforeningens Disposition.

Ganske vist har Foreningen allerede i 25 Aar trukket store Veksler paa Hr. *Neiiendams* Tid og Kræfter, men da vi véd, at hans Interesse for dens Vé og Vel ligger ham stærkt paa Sinde, kan den vistnok gøre sikker Regning paa hans Indsigt ogsaa i Fremtiden.

Personlig er Hr. *Neiiendam* en kultiveret og behagelig Mand, hvis gode og hjælpsomme Natur stadig afslører ny elskværdige Egenskaber.

Hof-Hotelejeren er dekoreret med St. Olafsordenens og den græske Frelserordens Ridderkors.

Endelig skal jeg bemærke, at Fru *Caroline Christensen*, Enke efter Restauratør *Anders Christensen*, i sin Tid Langelinies Pavillon, i Anledning af Jubilæet skænkede Foreningen et Legat paa 10.000 Kroner.

Den ord. Generalforsamling afholdtes den 4. Februar i Wittmacks Lokaler.

Sekretæren, der aflagde Beretningen, dvælede udførligt ved Jubilæet, der havde fastslaaet, at Foreningens Prestige intet lod tilbage at ønske.

Ifølge Regnskabet oplystes det, at Foreningens Formue beløb sig til ca. 90.000 Kroner.

Paa Kassererens Forslag vedtoges det at opsiges Kontrakten med Hotel- og Restaurationstidende's Bogtrykker og fremtidig at udgive Bladet paa eget Forlag.

Efter foretagen Ballotation optoges Kammerraad *Wivels* Kompagnon, Direktør *Anton Petersen*, i Foreningen, og de efter Tur afgaaende Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes.

Under »Eventuelt« ankede Formanden over de yderst slette Skolekundskaber, som de fleste Tjenerelver er i Besiddelse af, og pegede paa, at det var ønskeligt, at Foreningen interesserede sig for, at disse unge Mennesker fik lidt Skriveøvelse i deres Fritid.

#### 1913—1914.

Den 18. November afholdtes Medlemsmøde i Søpavillonen, som Restauratør *H. Wittmack* havde overtaget efter Restauratør *Heinrich Müller*.

Formanden kunde ved denne Lejlighed oplyse, at der med Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening var berammet et Fællesmøde til Afholdelse paa Hotel Phønix den 2. December. Formaålet med Mødet var at fremme Sammenholdet indenfor Standen.

Man tør maaske heri se den første Spire til det senere etablerede Fællesudvalg.

Den 5. Februar fandt den aarlige Generalforsamling Sted i Søpavillonen.

Af Beretningen fremgik det, at det foranomtalte Fællesmøde med de to andre Principalforeninger allerede havde baaret Frugt i Form af forskellige kollektive Henvendelser til Rigsdagen, Bryggerierne, Isværkerne og Østerskompagniet.

Formanden og Bestyrelsesmedlemmerne *N. P. Hansen* og *Aage A. Christensen*, der afgik efter Tur, genvalgtes enstemmigt.

Og endelig optoges Direktør *Frantz Christensen*, Langelinie Pavillon, i Foreningen.

1914—1915.

Den 16. April afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Wivels Selskabslokaler med følgende Dagsorden:

»Forslag fra Foreningens Delegerede ved det bestaaende Fællesudvalg om Oprettelse af en faglig Afdeling af Hotelvært- og Restauratørforeningen i København.«



FREDERIKSBERG RESTAURANT OG SELSKABSLOKALER — C. Sørensen.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, gjorde han opmærksom paa, at da kun 17 Medlemmer havde indfundet sig, var Generalforsamlingen ikke beslutningsdygtig.

Under en Diskussion, som alligevel kom i Gang, viste det sig, at der var absolut Uvilje mod en saadan Afdelings Oprettelse.

Den 28. Juni 1914 faldt de dræbende Skud i Serajevo, der kostede den østrigsk-ungarske Tronfølger, Ærkehertug Franz Ferdinand og Gemalinde, Livet, og en Maaned efter erklærede Østrig Serbien Krig, Ouverturen til det Ragnarok, der først skulde ophøre den 11. November 1918, og under hvis Eftervirkninger hele Menneskeheden lider den Dag i Dag.

Den øjeblikkelige Følge af Krigstilstanden var forøvrigt en næsten komplet Affolkning af Restauranter og Forlystelsesetablissementer.

Den 28. Juli afholdtes et Bestyrelsesmøde paa Hotel Phønix i Anledning af, at Foreningen havde modtaget 3 Skrivelser, alle enslydende, undertegnet henholdsvis af Opvarter- og Tjenerforeningen, Dansk Kellnerforbund og Dansk Kokkeforbund, og hvori de 3 Organisationer anmodede om en Forhandling angaaende Arbejdsforholdene i Faget.

Man vedtog at sende Funktionærforeningerne nedenstaaende Svar:

»Som Svar paa Deres ærede af 17. ds. skal vi tillade os at meddele, at vi gerne er rede til en Forhandling, men af Hensyn til at mange af vore Bestyrelsesmedlemmer er bortrejst og de øvrige stærkt optagne af deres Sæsonforretninger, vil vi gerne vente med Optagelsen af Forhandling til først i September. Vi vil anse det for formaalstjenligt, om De forinden vil sende os en skriftlig Fremstilling af, hvilke Spørgsmaal De ønsker behandlet«.

Lignende Svar modtog Funktionærerne fra de andre Principalforeninger, nemlig Nordre Birks Restauratørforening, Caféværtforeningen i København og den nystiftede faglige Restauratørforening.

Svaret fra Funktionærforeningerne lod ikke vente paa sig. Paa et Bestyrelsesmøde, der afholdtes paa Hotel Phønix den 28. August, oplæstes Skrivelsen, som havde følgende Ordlyd:

»Som Svar paa Deres æ/ Skrivelse, vi har modtaget, og for hvilken vi takker, tillader vi os at meddele Dem, at vi gerne ønsker Forhandling angaaende nedenstaaende Punkter:

1. Afgiften for Tjenere i faste Pladser,
2. Istandgørelse og Pudsning,
3. Lærlingene,
4. Forplejningen,
5. Opsigelsesfristen,
6. Antagelse og Afskedigelse,
7. Paaklædning,
8. Priskuranten for Lejetjenere,

og tillader vi os at foreslaa det første Møde afholdt Torsdag den 2. September 1914 Kl. 11 Fm. i Hr. *Aabye-Hansens* Lokaler, Kongens Nytorv.

Afventende Deres ærede Svar tegner o. s. v.«.

Skrivelsen besvaredes saaledes:

Siden vor sidste Skrivelse til Deres ærede Forening har Forholdene paa Grund af den nu i Størstedelen af Verden herskende Krigstilstand forandret sig i en saadan Grad, at vi maa anse det nuværende Tidspunkt for meget daarligt egnet til Optagelsen af de ønskede Forhandlinger, hvorfor vi ønsker Sagen stillet i Bero indtil videre.

Med Højagtelse  
sig. *Julius Nielsen*, fung. Formand.

*/Aage A. Christensen.*

Formanden var paa dette Tidspunkt syg og sengeliggende.

Et nyt Bestyrelsesmøde afholdtes den 28. December, og denne Gang var samtlige Bestyrelsesmedlemmer til Stede. Der forelaa dog ingen Sager af særlig Vigtighed.

Den 9. Februar fandt den aarlige Generalforsamling Sted i Søpavillonen.

Efter at Aflæggelsen af Beretning og Regnskab var bragt fra Haanden, genvalgtes Næstformanden og Kassereren.

Og endelig vedtoges det paa Direktør *Th. Klingspors* Forslag, at Bestyrelsen bemyndigedes til sammen med de andre Principalforeninger at optage Forhandlinger med Funktionærforeningerne om en Overenskomst.

#### 1915—1916.

Den 14. September var der Bestyrelsesmøde\* paa Hotel Phønix. Man vedtog at lade et af Bestyrelsen udarbejdet Forslag til Lovændringer trykke og udsende til Medlemmerne sammen med en Indkaldelse til ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel Phønix den 29. September med Dagsorden: »Forandring af Lovene«.

Da det viste sig, at der til denne ekstraordinære Generalforsamling var mødt saa faa Medlemmer, at den ikke var beslutningsdygtig, maatte man indkalde til en ny. Denne, der var berammet til den 10. November var heller ikke beslutningsdygtig, og først paa en 3die ekstraordinær Generalforsamling den 10. December lykkedes det at samle saa mange Medlemmer, at Lovændringerne kunde behandles.

Paa Bestyrelsens Vegne anbefalede Sekretæren de foreslaede Lovændringer, som blev vedtaget med 33 Stemmer mod 1.



Paa et Bestyrelsesmøde paa Hotel Phønix den 26. Januar vedtog man at afholde den aarlige Generalforsamling i Søvavillonen den 17. Februar med følgende Dagsorden:

1. Aflæggelse af Beretning,
2. Aflæggelse af Beretning om Foreningens Blad,
3. Aflæggelse af Regnskab,
4. *Valg af ny Formand,*
5. *Valg af 4 nye Bestyrelsesmedlemmer,*
6. Valg af 2 Bestyrelses-Suppleanter,
7. Valg af en Revisor og en Revisor-Suppleant,
8. Valg af Medlem til Voldgiftsudvalget,
9. Eventuelt.

Paa Foden af Indkaldelsen fandtes følgende Bemærkning:

»Bestyrelsen har besluttet at stille sine Mandater til Raadighed og ønsker ikke Genvalg«.

— — — —

Da man i Henhold til forskellige Udtalelser ikke kunde være i Tvivl om, at det var den gamle Bestyrelses Alvor, at den vilde trække sig tilbage og give Plads for yngre Kræfter, maatte man i Tide se sig om efter passende Afløsere, idet man nødvendig skulde komme i den Situation, at man først paa selve Generalforsamlingen skulde til at udsøge Emner. Hotel- og Restaurationstidendes Redaktør blev derfor fra flere Sider opfordret til »at føle sig for« blandt de yngre Medlemmer med det Formaal at finde 5 Mænd, der maatte være villige til at danne den nye Bestyrelse, og som Medlemmerne kunde tænkes at ville slutte sig om. Opgaven var ingenlunde let, men efter forskellige Konferencer lykkedes det at formaa nedenaanførte fem Herrer til eventuelt at stille sig til Foreningens Disposition, nemlig:

- Direktør *Carl Jørgensen*, Etablissementet »National«,
- *Anton Petersen*, Restaurant Wivel,
- *Frantz Christensen*, Langelinie Pavillon,
- *Th. Hansen*, Turisthotellet.
- *Adolf Andersen*, Hotel Terminus.

Af de nævnte Herrer var Direktør *Carl Jørgensen* udset til at overtage Posten som Formand.

I denne Forbindelse bør det bemærkes, at de fem Kandidater dog helst saa, at den gamle Bestyrelse forblev paa Skansen.

Af Antallet paa de til Generalforsamlingen den 17. Februar fremmødte Medlemmer kunde man straks se, at der var noget ekstraordinært paa Færde.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, blev Direktør *Frantz Christensen* valgt til Dirigent.



Anthon Knudsen.

Derpaa aflagde Sekretæren Beretning og dvælede især ved den mellem Principalforeningerne og Personalforeningerne afsluttede Overenskomst, der foreløbig gjaldt til den 1. Juni 1917.

Forøvrigt benyttede Sekretæren Lejligheden til at beklage, at en ikke ringe Del af Foreningens Medlemmer syntes ganske at savne Interesse for Foreningens Anliggender. Han hentydede hermed til, at det fornylig havde været nødvendigt at sammenkalde til ikke mindre end 3 ekstraordinære Generalforsamlinger, inden det lykkedes at gennemføre de af Hensyn til forannævnte Overenskomst nødvendiggjorte Lovændringer.

Endelig aflagde han Beretning om Bladet, samt oplyste, at Hof-Hotelejer *Neiendam*, der var Formand for Principalernes Fællesud-

valg, havde trukket sig tilbage fra denne Post, hvorfor Medlemmerne maatte se sig om efter en anden Formand.

Direktør *Carl Jørgensen* beklagede dette Hr. *Neiiendams* Skridt, men sidstnævnte lod sig ikke overtale.

Efter at Kassereren havde faaet Decharge for Regnskabet, gik man over til Valgene.

Dirigenten tog Ordet og anmodede indtrængende den gamle Bestyrelse om at blive. Direktør *Carl Jørgensen* sluttede sig til denne Opfordring og bad Bestyrelsen motivere sin Beslutning.

Formanden, Kassereren og Sekretæren motiverede hver for sig, hvorfor de ønskede at træde tilbage, og da det trods fornyede og indtrængende Anmodninger ikke lykkedes at ombestemme Bestyrelsen, opfordrede Direktør *Carl Jørgensen* den til at fungere endnu en Maaned for at give Medlemmerne Lejlighed til nærmere at overveje den foreliggende Situation.

Trods dette Forslag anbefalede Sekretæren Medlemmerne straks at vælge de forannævnte fem Herrer, men da Direktør *Carl Jørgensen* fastholdt det foran udtalte Ønske, indvilligede Bestyrelsen i at fungere videre indtil den 8. Marts, da Generalforsamlingen vilde blive fortsat, efter fornyet Indkaldelse.

Til denne fortsatte Generalforsamling, der ogsaa fandt Sted i Søpavillonen, havde 21 Medlemmer givet Møde. Fra Formanden, Kammerraad *Wivel*, forelaa der Afbud paa Grund af Sygdom.

Paa Næstformandens Forslag valgtes Direktør *Carl Jørgensen* til Dirigent.

I Henhold til Dagsordenen og under Henvisning til Sekretærens Forslag af 17. Februar satte Dirigenten straks Valgene under Afstemning.

Til Formand valgtes Direktør *Carl Jørgensen* og til Medlemmer af Bestyrelsen Direktørerne:

*Anton Petersen, Frantz Christensen, Th. Hansen og Adolf Andersen.*

Som Bestyrelsessuppleant genvalgtes Restauratør *Chr. Buriis* og nyvalgtes Restauratør *Chr. Petersen.*

Som Revisor genvalgtes Direktør *Wm. Jensen* med Restauratør *Kinzi* som Suppleant.

Samtlige Valg var enstemmige.

Paa Forslag af Direktør *Aage A. Christensen* bemyndigedes den nye Bestyrelse til selv at vælge et Medlem til Fællesudvalget i Stedet for Hof-Hotelejer *Neiiendam*, samt til at afgøre, om Foreningen skulde deltage i en Aktion gaaende ud paa ved Højesteret at lade prøve, om de i Henhold til den nye Beværterlov foretagne Inddragelser af Borgerskaber, som ikke har været benyttede et vist Tidsrum, er lovlige.

Endelig takkede den nye Formand paa egne og de nyvalgte Bestyrelsesmedlemmers Vegne for den Tillid, man havde vist dem, hvorefter den vigtigste Generalforsamling, der i lange Tider havde været afholdt, hævedes.

#### 1916—1917.

Den 17. Marts samledes den afgaaede Bestyrelse, der var mødt in pleno, paa Hotel Phønix sammen med den nyvalgte Bestyrelse, hvoraf Herrerne *Th. Hansen* og *Anton Petersen* var fraværende, førstnævnte paa Grund af Bortrejse, sidstnævnte paa Grund af Sygdom. Ved denne Lejlighed afleverede den gamle Bestyrelse de Foreningen tilhørende Protokoller, Dokumenter, Værdipapirer og Penge. Senere aflagde man Besøg i Foreningens Bank, hvor forskellige Formaliteter ordnedes.

Den 18. Marts afholdtes Bestyrelsesmøde i Nationals Selskabslokaler, hvor Bestyrelsen konstituerede sig som følger:

Næstformand: Direktør *Anton Petersen*,

Kasserer: Direktør *Frantz Christensen*,

Sekretær: *Th. Hansen*,

Tilsynsførende v/ Bladet: Direktør *Adolf Andersen*.

Til at assistere ved de skriftlige Arbejders Udførelse antoges Redaktør *Pauli Jørgensen*.

En Skrivelse fra »Værtshusholderstiftelsen« angaaende de konfiskerede Borgerskaber og et Brev fra A/S Skandinavia henvistes til Fællesudvalget.

Endelig vedtoges det at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling, der berammedes til Afholdelse i Søvavillonen den 31. Marts med følgende Dagsorden:

1. Meddelelse fra Bestyrelsen.
2. Forslag om at hædre den afgaaede Bestyrelse ved et Festmaaltid med Damer og samtidig at udnævne d'Herrer *Carl Wivel* og *Carl Neiiendam* til Foreningens Æresmedlemmer.

Til denne Generalforsamling havde usædvanlig mange Medlemmer givet Møde. Efter at Redaktør *Pauli Jørgensen* var bleven valgt til Dirigent, meddelte Formanden, hvorledes Bestyrelsesmedlemmerne havde fordelt Embederne mellem sig, og derpaa gik man over til Dagsordenens Punkt 2.

Paa Grosserer *Thomas S. Lorenzens* Forslag ændredes Bestyrelsens Forslag derhen, at Kammerraad *Wivel* udnævntes til Æresformand.

Sammen med Hof-Hotelejer *Neiiendam* udnævntes Direktør *Julius Nielsen* ogsaa til Æresmedlem.

Sidstnævntes Udnævnelse foresloges af Herrerne *Aabye-Hansen* og *Thomas S. Lorenzen*.

Til sammen med Formanden, Næstformanden og Kassereren at tiltræde et Festudvalg i Anledning af den foreslaede Middag valgtes Herrerne *Thomas S. Lorenzen* og *Th. Klingspor*.

Udenfor Dagsordenen meddelte Formanden, hvad Fællesudvalget havde foretaget i Anledning af »Skandinavia«s Henvendelse til de Restaurationer, i hvis Lokaler der musiceres, ligesom han oplyste, at der den 3. ds. vilde blive afholdt et Møde paa Fællesudvalgets Foranstaltning i Anledning af, at et af Kommunalbestyrelsen nedsat 11-Mands Udvalg for Tiden reviderer Vedtægten for Børns Anvendelse indenfor Erhvervene, hvilket specielt berører Restauratørstanden, da Udvalget særlig har sin Opmærksomhed henvendt paa Piccoloernes Arbejdstid.

A/S Skandinavia var Koda's Forløber. Takket være den energiske Modstand, som dette Selskab mødte lige fra Begyndelsen, maatte det opgive sine Planer med Hensyn til Restauratørerne.

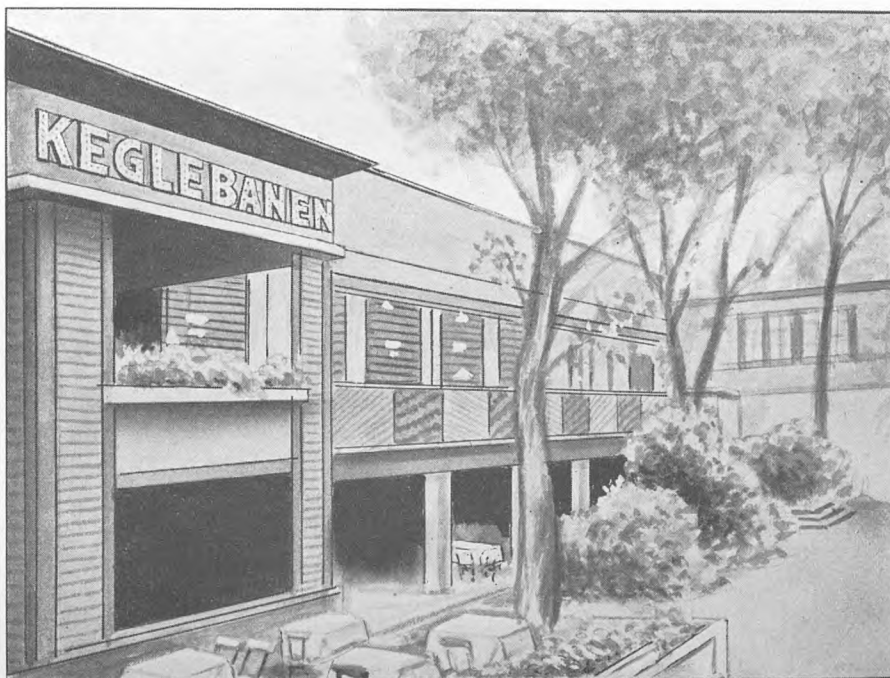
Den 10. April afholdtes Bestyrelsesmøde i Wivels Selskabslokaler. Ved denne Lejlighed vedtoges det at agitere for Tilgang af nye Medlemmer og i den Anledning at afholde et Medlemsmøde i Maj Maaned.

Endelig oplæste Formanden Koncepterne til Teksten til Diplomerne for Æresformanden og de to Æresmedlemmer. Disse godkendtes, og det overdroges Formanden at sørge for det videre fornødne.



Den 26. April holdt det nedsatte Festudvalg Møde og fastsatte Rammerne for Middagen for den afgaaede Bestyrelse.

Den 28. April om Formiddagen holdt Bestyrelsen atter Møde i Wivels Selskabslokaler. Denne Gang drejede det sig om de af Firmaet Andreasen & Lachmann leverede Æres-Diplomer, som fremlagdes og godkendtes, hvorhos det vedtoges at indføre Teksterne i Forhandlingsprotokollen.



KEGLEBANEN, TIVOLI (Restaurant og Selskabslokaler) — Anthon Knudsen.

Det vedtoges ligeledes at indføre Ordlyden af de Erkendtligheds-skrivelser, som man agtede at tilstille de tidligere Bestyrelsesmedlemmer, Herrerne *Aage A. Christensen* og *N. P. Hansen*.

Endelig vedtoges det, at en Deputation bestaaende af Formanden, Næstformanden og Kassereren, med førstnævnte som Ordfører, skulde overrække Kammerraad *Wivel*, Hof-Hotelejer *Neiiendam* og Direktør *Julius Nielsen* de for dem bestemte Diplomer, og at Herrerne *Th. Hansen* og *Adolf Andersen* skulde overbringe Direktør *Aage A. Christensen* og Restauratør *N. P. Hansen* de forannævnte Skrivelser, hver især ledsaget af en fra den kgl. Porcelænsfabrik udgaaet Vase med Syrener.

Om Aftenen fandt Middagen for den afgaaede Bestyrelse Sted.

Menuen lød saaledes:

Hors d'oeuvre

Hajfinne Suppe

Fiskefilet Brésilienne m/ Søsnegle og Hummer — Sauce Turbigio

Indisk Palmemarv — Sauce Bordelaise

Chaud-Froid Grand Restaurant

Lammecoteletter m/ Gaaselever truffé og Pommes soufflées

Friske Slikasparges

Dansk Kylling — Kompot og Salat

Charlotte Roquefort

Jordbær m/ Fløde

Hvortil følgende Vine serveredes:

Château Ferran Dry 1899

Château la Mission Haut Brion 1893

Kiedricher Wasserrose 1904

Romanée 1898

Château Durfort Margaux 1893

Heidsieck & Co. 1898

Om Festens Forløb henviser jeg til nedenstaaende Uddrag af Hotel- og Restaurationstidendes Referat:

Det paa sidste Generalforsamling nedsatte Udvalg til Planlæggelse af Festen for vor afgaaede Bestyrelse har Grund til at føle sig stolt. Mere vellykket og mere stilfuld Festlighed end den, der fandt Sted forrige Fredag, skal man sikkert lede længe efter. Vi er da ogsaa vis paa, at den for samtlige Deltagere bestandig vil staa som et kønt og uforglemmeligt Minde.

Festligheden fandt, som tidligere meddelt, Sted i Wivels Selskabslokaler, og, lad os straks bemærke det: fra først til sidst var alt tip-top.

Bordet var pragtfuldt dekoreret med lyserøde Nelliker, og den foran hver Kuvert opstillede Menu, der var fremragende smuk, var en værdig Ramme om de udsøgte Retter, der serveredes.

Paa Indbydernes Vegne bød Grosserer *Thomas S. Lorenzen* Velkommen og fungerede iøvrigt som Chairman. Efter Fiskefileten fandt Aftenens Hovedbegivenhed Sted: Vor Formand, Direktør *Carl Jørgensens* Festtale for Kammeraad Wivel. Hr. *Jørgensens* Tale formede sig som en storslaaet Hyldest til vor populære Æresformand.

Efter Talen fulgte en overordentlig smuk Sang, der skyldtes Direktør *Carl Jørgensens* smidige Pen.

Sangen var særdeles nydelig udstyret i et med en tyk Silkesnor fastholdt Omslag, paa hvis Forside der var anbragt et, af Juncher Jensen udført, vellignende Kabinettsbillede af Kammerraaden.

Efter at vor Æresformand i bevægede Ord havde takket Direktør *Carl Jørgensen* for hans Tale, fulgte de øvrige officielle Taler. Direktørerne *Anton Petersen* og *Frantz Christensen* talte smukt og hjærteligt for henholdsvis Direktør *Jul. Nielsen* og Hof-Hotelejer *Carl Neiiendam*, hvorhos Hotelejerne *Th. Hansen* og *Adolf Andersen* tolkede deres Følelser for deres Forgængere indenfor Bestyrelsen, henholdsvis Herrerne *Aage A. Christensen* og *N. P. Hansen*.

Da vore to Æresmedlemmer, Herrerne *Jul. Nielsen* og *Carl Neiiendam* samt Herrerne *Aage A. Christensen* og *N. P. Hansen* havde haft Ordet, var de officielle Taler udtømt. Udenfor Programmet var der dog flere af d'Hrr., der talte, bl. a. Formanden og Herrerne *Neiiendam*, *Anders Jensen*, *Thomas S. Lorenzen*, *Th. Klingspor* og *Aage A. Christensen*, sidstnævnte takkede Festkomitéen og adresserede Skaalen til dens Formand, Hr. *Thomas S. Lorenzen*.

Forinden vi slutter vort Referat skal vi bemærke, at der foruden foranævnte Sang til Kammerraad *Wivel* ogsaa var en Sang til vor afgaaede Kasserer, Hof-Hotelejer *Neiiendam* og en for Foreningen.

Den første skyldtes Hr. Direktør *Carl Jørgensen*, den sidste Hotel- og Restaurationstidendes Redaktør.

Til Slut skal vi kun bemærke, at man efter Bordet tilbragte et Par Timer i behageligt Samvær ved Kaffebordene, og da man skiltes var alle enige om at have tilbragt en yderst vellykket Aften, en Aften, hvormed fremtidige Fester ufravigelig vil blive sammenlignet.

Den 23. Maj afholdtes Medlemsmøde i Søvavillonen.

Først balloteredes der over følgende 5 Herrer: Direktør *P. Wunsch*, Restauratørerne *Chr. Krog*, *Joh. F. Petersen* og *H. Hansen*, samt Hotelforpagter *M. Christensen*, *Cosmopolite*, der alle blev optagne i Foreningen.

Dernæst meddelte Formanden, at Bestyrelsen har udvirket, at Tivolis Direktion fremtidig ikke vil tage noget Standpunkt til Skandinavias Forlangender forinden at have konfereret med Restauratørforeningernes Fællesudvalg, samt at Kassereren er indtraadt i Fællesudvalget i Stedet for Hof-Hotelejer *Carl Neiiendam*.

Han henstillede, at man ved fremtidige Møder diskuterede et eller andet Emne af faglig Interesse, og endelig udtalte han nogle Mindeord om Direktør *Andersen Weilby*, som var afgaaet ved Døden.

I Anledning af, at Carlsberg-Fondets Direktion spekulerede paa at overdrage Carlsberg Bryggerierne til De Forenede Bryggerier —

en Sag der vakte et mægtigt Røre — overrakte Restauratørorganisationerne sammen med De samvirkende Detailhandlerforeninger Brygger *Vagn Jacobsen* nedenstaaende Adresse:

Til *J. C. Jacobsens* Descendenter,

Adr. Carlsberg-Bryggerierne.

Der har i nogen Tid i saa at sige samtlige Landets Blade været optaget Artikler, hvoraf man kunde se, at Indehaveren af Firmaet Carlsberg-Bryggerierne, nemlig Carlsberg-Fondets Direktion, ikke er helt utilbøjelig til at afhænde *J. C. Jacobsens* og *Carl Jacobsens* Bryggerier til anden Virksomhed, og at den Jacobsenske Slægt af Pietet mod de trufne Bestemmelser, der har nydt allerhøjeste Konfirmation, med Styrke har rejst sig mod den opstaaede Tanke.

Efter hvad der er den danske Almenhed bekendt, vilde et saadant Salg være i aabenbar Strid med de to afdøde, udmærkede Landsmænds sidste Villie, og Underskriverne heraf vægrer sig ved at tro, at Tanken derom vil blive til Virkelighed. Det staar i dansk Almenheds Bevidsthed fast, at man aldrig uden aldeles tvingende Nødvendighed bør røkke ved testamentariske Bestemmelser og kgl. stadfæstede Gavefundatser. Og lige saa sikker er Almenheden paa, at der ikke er nogen som helst Nødvendighed derfor til Stede, saa meget mere som selve Formanden for Carlsberg-Fondet erkender, at Carlsberg-Bryggerierne nu gaar saa godt som nogen Sinde.

D'Herrer Videnskabsmænd, der udgør Carlsberg-Fondets Direktion, ved sikkert, hvor de til enhver Tid kan finde de rette Dygtigheder til at lede de i dansk Erhvervsliv enestaaende Foretagender, der tilsammen danner det i hele den civiliserede Verden kendte Firma Carlsberg-Bryggerierne.

I Tillid dertil tillader Underskriverne heraf, der i dette for hele Nationen betydningsfulde Anliggende ikke blot og ikke først føler sig som standsinteresserede, men tillige og især som Danske, sig at bringe Efterkommerne af den enestaaende patriotiske, initiativrige og dygtige Mand, der har grundlagt og paa sjælden forudseende Vis sikret Carlsberg, en Tillidstilkendegivelse og et oprigtigt Tilsagn om Støtte, dersom Direktionen for det verdenskendte Fond, der er sat til at forvalte Arven efter *Jacobsen*, mod Forventning skulde anmode Statsmyndighederne om at ændre Fundatsen til Gunst for en Afhændelse af Carlsberg-Bryggerierne, og derigennem medvirke til en Trustdannelse.

København, den 26. Maj 1916.

Centralforeningen af Restauratør-, Hotelvært- og Beværterforeninger  
i Danmark.

*Hans H. Thomsen*,  
Formand.

De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark.

*J. G. Schjær,*

Formand.

Cafévært- og Restauratørforeningen for København og Omegn.

For Formanden

*P. Wunsch.*

Hotelvært- og Restauratørforeningen i København.

*Carl Jørgensen,*

Formand.

Den faglige Organisation af Restauratører og Hotelværter i København og Omegn.

*Anton Petersen,*

Formand.

Restauratørforeningen i Københavns Amts nordre Birk.

For Formanden

*Th. Klingspor.*

Allerede tre Dage efter udsendte Carlsberg-Fondets Direktion en Meddelelse, hvoraf det fremgik, at man bøjede sig for den offentlige Mening, der med stor Styrke havde vendt sig mod Sammenslutningstanken, og afbrød de med De Forenede Bryggerier indledede Forhandlinger.

Hotel- og Restaurationstidende, der aftrykte Direktionens Meddelelse in extenso, tilføjede følgende Linier:

Naar man tager i Betragtning, at Sammenslutningen overhovedet kun kan lade sig gøre paa Bekostning af, at Mæcenerne *J. C. Jacobsens* og *Carl Jacobsens* sidste Vilje krænkedes, en Handling, som i allerhøjeste Grad vilde have saaret Offentlighedens Retsbevidsthed, saa forstaar man saa inderlig godt, at de fem lærde Herrer har givet Køb. Og man maa selvfølgelig være dem taknemmelig for, at de har valgt at give efter fremfor at trodse den offentlige Mening, idet man dog maa beklage, at de ikke har gjort Skridtet helt ud — nedlagt deres Mandater.

Naar det gik, som det gik, d. v. s., at Sammenslutningsprojektet røg i Lyset, saa tror vi nok, at det væsentligst kan tilskrives den Adresse, som forrige Fredag overbragtes Direktør *Vagn Jacobsen* fra Landets samtlige Restauratørforeninger og samtlige Detailhandlere i Danmark, altsaa hele Carlsbergs Kundekreds.

Den 14. Juli afholdtes Bestyrelsesmøde paa Langelinie Pavillon. Fra Opvarter- og Tjenerforeningen havde Formanden faaet tilsendt Indbydelse til en Festmiddag i Anledning af Foreningens



50-aarige Stiftelsesdag. Den samlede Bestyrelse var enig om, at Indbydelsen ikke burde modtages.

Anledningen hertil kan søges i den Række usømmelige Angreb, som Restauratørerne havde været Genstand for i nævnte Forenings officielle Organ.

I Anledning af et Truselsbrev, som A/S Skandinavia havde udsendt til enkelte Restauratører, oplyste Formanden, at Fællesudvalget havde taget sig af denne Sag.

Endvidere meddelte han, at den faste Voldgiftsret havde udnævnt Overretsassessor *Poul Hansen* til Opmand for Principal- og Tjenerforeningernes Voldgiftsudvalg.

I Anledning af den udvidede Ulykkesforsikring, der skulde træde i Kraft den 1. April 1916, forelaa der en Skrivelse fra Arbejdernes Ulykkesforsikring, som tilbød at forsikre samtlige Medlemmers Personale.

Herom udspandt der sig en kort Diskussion, der resulterede i, at Kassereren foreslog, at Hotelvært- og Restauratørforeningen opretter sit eget Forsikringsforbund. I Tilslutning hertil henstillede Næstformanden, at Medlemmerne opfordres til ikke at slutte med noget Assuranceselskab, forinden Fællesudvalget har undersøgt Forholdene nøjere.

Da Formanden udtalte, at man først og fremmest maatte konferere med Arbejderforsikringsraadet, bemyndigedes han til at tale med denne Institution.

Den 29. August afholdtes Bestyrelsesmøde i Langelinies Pavillon.

Formanden meddelte, at han, som vedtaget, havde afslaaet Opvarter- og Tjenerforeningens Middagsindbydelse i Anledning af Foreningens Jubilæum, men maatte samtidigt oplyse, at Hotelvært- og Restauratørforeningens Æresformand og dens ene Æresmedlem, Hof-Hotelejer *Neiendam* havde deltaget i Middagen.

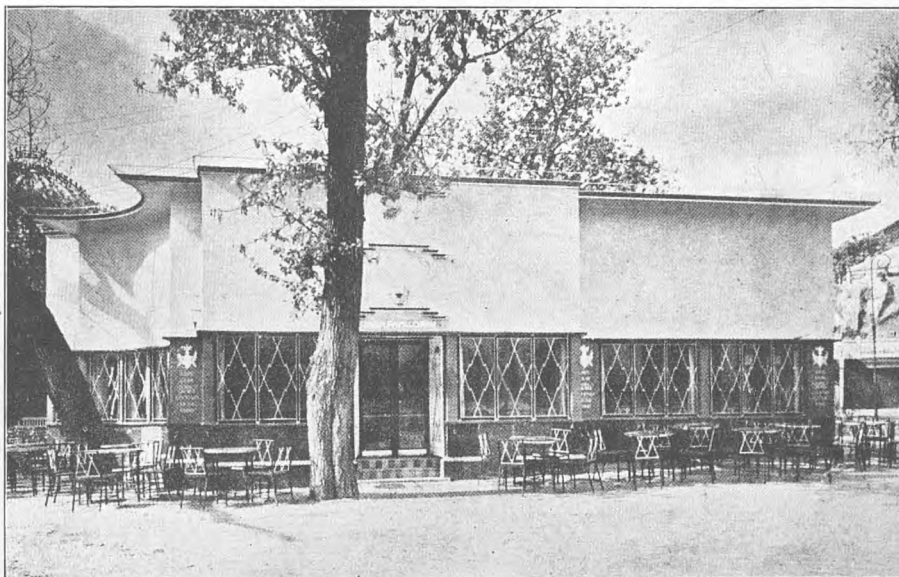
Af Hensyn til Opvarter- og Tjenerforeningens udæskende Holdning overfor Restauratørerne og i Betragtning af den fremskudte Stilling, som de nævnte to Herrer indtager indenfor Hotelvært- og Restauratørforeningen, fandt Bestyrelsen, at det havde været deres Pligt at erkyndige sig om Foreningens Stilling til omtalte Indbydelse, hvorhos den enstemmigt beklagede, at de havde deltaget i Jubilæumsmiddagen.

Den 3. November afholdtes Medlemsmøde i Søpavillonen med Foredrag af Direktør *H. P. Ludvigsen* fra »Sund Sans«.

Foredragets Titel var: »Forbuds- og Afholdsbevægelsen med særligt Henblik paa Beværternæringen«.

Bagefter var der Diskussion.

Den 13. December afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Nationals Selskabslokaler med følgende Dagsorden:



HEERINGS LIKØRPAVILLON I TIVOLI — L. P. Hemmingsen.

1. Foreningens Indmeldelse i Centralforeningen,
2. Ballotation over følgende Kolleger, der foreslaas optagne som Medlemmer:

Hotelejer *E. Balle*, Hotel Hafnia,

— *R. Balle*, Savoy Hotel,

Hotelforpagter *M. Brandt-Nielsen*, Centralbanehotellet,

Restauratør *Chr. Th. Larsen*, Restaurant Rundetaarn.

Paa den samlede Bestyrelses Vegne anbefalede Formanden Indmeldelsen i Centralforeningen, idet han betonede, at det var gennem Fællesudvalgets Arbejde, at man var kommet til det Resultat, at Restauratørstanden bør staa samlet i en fælles Landsorganisation.

I denne Forbindelse henledede han Opmærksomheden paa, at

Lovgivningsmagt og Autoriteter kun tager Hensyn til Centralforeningen, naar disse ønsker at høre Beværternes Mening, ligesom han pegede paa den Kendsgerning, at Landets forskellige Detailhandlerforeninger ogsaa har en Centralorganisation, der ofte spiller en vigtig Rolle som Mellemed mellem Myndighederne og de enkelte Grupper.

Direktør *Aage A. Christensen*, der var inkarneret Modstander af Indmeldelsen, anbefalede Medlemmerne at stemme Forslaget ned.

Formanden imødegik den sidste Taler, og efter at Centralforeningens daværende Formand, Restauratør *Hans H. Thomsen* og Direktør *P. Wunsch* havde anbefalet Medlemmerne at følge Bestyrelsen, foretoges skriftlig Afstemning med følgende Resultat:

Før Indmeldelsen stemte 14 (fjorten).

Mod Indmeldelsen stemte 1 (een),

medens 3 Stemmesedler var blanke.

Hermed var et af Centralforeningens Formand i mange Aar næret Ønske gaaet i Opfyldelse.

Efter Afstemningen balloteredes der over de forannævnte 4 Her-  
rer, som optoges i Foreningen.

Den 21. December afholdtes Bestyrelsesmøde i Industricaféens Selskabslokaler i Anledning af et til Hotel- og Restaurationstidende fra Direktør *Aage A. Christensen* fremsendt Indlæg, der begæredes optaget i Bladet, idet Redaktionen dog bemyndigedes til forinden at forelægge Sagen for Bestyrelsen.

Indlægget lød saaledes:

»Var Foreningens ekstraordinære Generalforsamling beslutningsdygtig?

Til Stede var ca. 18 Medlemmer, og af disse stemte 14 for Foreningens Optagelse i Centralforeningen, hvorimod 1 stemte imod og 3 afgav blanke Stemmesedler.

Jeg mener ikke, at vore Love hjemler Ret til at tage denne Beslutning, uden at den vedtages med den Majoritet, som udkræves for Vedtagelsen af Lovændringer.

For Konsekvensernes Skyld bedes den ærede Bestyrelse, forinden det endelige Skridt tages, nøje at undersøge Vedtagelsens Lovlighed«.

Indlægget, der var undertegnet »En Tvivler«, var optaget i Hotel- og Restaurationstidende for d. 24. December, og umiddelbart efter fandtes nedenstaaende Svar fra Bestyrelsen:

I Anledning af ovenstaaende indsendte Artikel, der i Henhold til Indsenderens Bemyndigelse har været forelagt Bestyrelsen forinden Offentliggørelsen, skal Bestyrelsen udtale følgende:

Den paa den ekstraordinære Generalforsamling den 13. ds. vedtagne Beslutning var ingen Lovændring, men et indre Bestyrelsesanliggende, som Bestyrelsen dog fandt det opportunt først at forelægge en ekstraordinær Generalforsamling.

Resultatet af den ekstraordinære Generalforsamling nævnes i den indsendte Skrivelse, og det er »En Tvivler«s Opgave at faa opklaret, om Vedtagelsen nu ogsaa er lovlig.

Vi aftrykker i den Anledning Lovenes § 2, Punkt a, § 16 og § 19.

§ 2, a.

Varetagelse og Beskyttelse af Standens Interesser.

§ 16.

Bestyrelsen er berettiget til paa Foreningens Vegne at afslutte Overenskomster om faglige Spørgsmaal enten med andre Principalforeninger eller — enten alene eller i Forbindelse med andre Principalforeninger — med Personalets faglige Organisationer.

En saaledes af Bestyrelsen afsluttet Overenskomst er ubetinget forbindende for ethvert Medlem af Foreningen.

Det paahviler Bestyrelsen snarest muligt efter at en saadan Overenskomst er afsluttet at tilstille ethvert Medlem af Foreningen i anbefalet Brev et Eksempplar af Overenskomsten.

§ 19.

Generalforsamlingen har den højeste Myndighed i Foreningens Anliggender og afgør alle den forelagte Forhandlingsemner ved simpel Majoritet, medmindre der udtrykkelig i disse Love er krævet kvalificeret Majoritet. Til Forandring af Lovene og til Foreningens Opløsning udkræves, at mindst Halvdelen af samtlige Foreningens Medlemmer ere tilstede og deltage i Afstemningen (der kan ikke stemmes ved Fuldmægtig) og at mindst  $\frac{3}{4}$  af de stemmegivende ere for Forandringen eller Foreningens Opløsning.

— — —  
Det vil heraf ses, at Bestyrelsen har handlet i Overensstemmelse med Lovene, og selv om den i Henhold til § 16 havde haft Ret til at handle paa egen Haand, har den dog hensynsfuldt forelagt Spørgsmaalet til Medlemmernes Afgørelse.

København, d. 21. December 1916.

Paa Bestyrelsens Vegne  
*Carl Jørgensen,*  
Formand.

Den 24. Januar afholdtes et Medlemsmøde i Søvavillonen med Foredrag af Formanden.

Foredragets Titel var »Faglige Interesser«.

Og den 28. Februar fandt den ordinære Generalforsamling Sted, ligeledes i Søvavillonen.

Efter at Formanden og Direktør *Adolf Andersen* havde aflagt Beretning henholdsvis om Foreningens Virksomhed og Bladets Drift, og Kassereren havde faaet Decharge for Regnskabet, vedtog Forsamlingen enstemmigt følgende Tilføjelse til Lovenes § 3:

»Aktieselskaber og Interessent-Selskaber med lovlig Bevilling kan optages i Foreningen og repræsenteres ved den administrerende Direktør«.

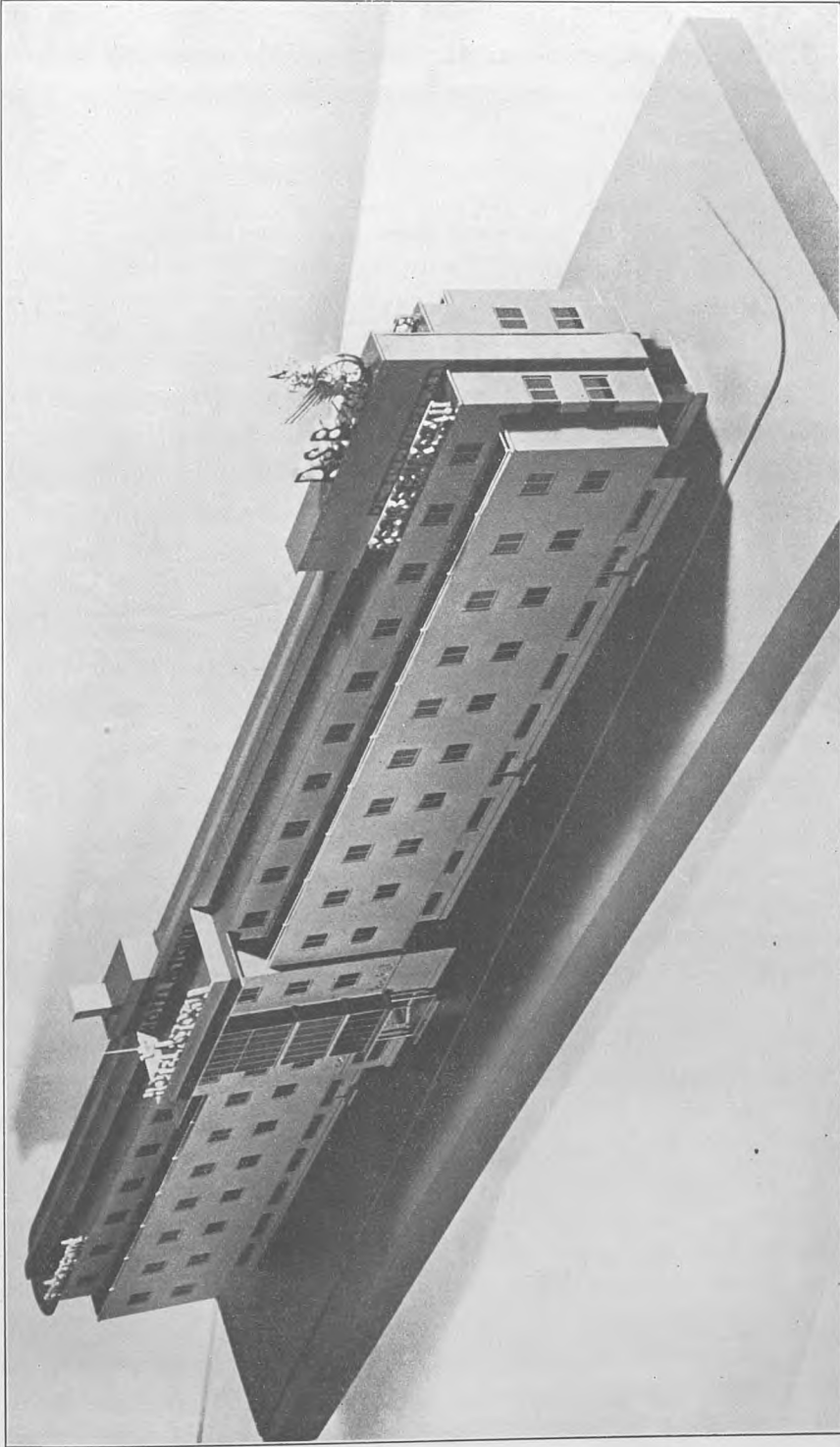
Dagsordenen indeholdt endvidere Forslag til 2 Lovændringer og en ny Paragraf, men da man skulde til at behandle disse Punkter, fandt Dirigenten — Restauratør *Hans H. Thomsen* — det opportunt at hævde, at Generalforsamlingen ikke var kompetent til at foretage Lovændringer og deslige. Og skøndt Kassereren, støttet af Formanden, indvendte, at man ikke behøvede at regne Enkerne med i Medlemsantallet, eftersom de intet Kontingent betaler, men tværtimod for Størstedelens Vedkommende er Legatnydere, vilde Dirigenten ikke fravige sit Standpunkt. Efter at Formanden havde bemærket, at det var noget sent, at Dirigenten reagerede med Hensyn til Generalforsamlingens Kompetence, trak han Forslaget tilbage og gik over til næste Punkt paa Dagsordenen, der gik ud paa, at Foreningens Blad paa nærmere fastsatte Betingelser skulde være Fællesorgan for de tre samarbejdende Principalforeninger: Hotelvært- og Restauratørforeningen, Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening.

Dette Forslag, der varmt anbefaledes af Formanden, Kammerraad *Wivel* og Hof-Hotelejer *Neiiendam*, fandt heller ikke Sympati hos Dirigenten. Han havde haabet, at »Enigheden« skulde have været Fællesorgan, og han henstillede til Medlemmerne at nedstemme Forslaget.

Ved Afstemningen vedtoges Forslaget med alle Stemmer mod Dirigentens.

Herefter genvalgtes Næstformanden og Kassereren, og da der nu yderligere var kommet 3 Medlemmer til Stede, var Generalforsam-





HOTEL »ASTORIA« (f. T. under Opførelse). — Aage Poschmann.

lingen beslutningsdygtig, ogsaa med Hensyn til Anliggender, der krævede kvalificeret Majoritet, hvorfor man vendte tilbage til Lovændringsforslagene, som nu, med en uvæsentlig Tekstændring, blev enstemmig vedtagne.

Efter Gennemførelsen af disse Lovændringer vil man for Fremtiden ikke kunne standse nogen Sag, hverken af Mangel paa Interesse eller ved Obstruktion.

Under Fællesspisningen indtraf Meddelelse om det berygtede ministerielle Spiritusforbud, der skulde træde i Kraft Dagen efter, den 1. Marts Kl. 9 Morgen, i hvilken Anledning Bestyrelsen vedtog at træde sammen senere, suppleret med Borgerrepræsentant, Direktør *Poul Møller*, med Formændene for Centralforeningen og Nordre Birks Restauratørforening, med Voldgiftsudvalgets Medlemmer, Direktørerne *Wunsch* og *Julius Nielsen*, der alle var til Stede, samt med Beværterkorporationens Formand, som telefonisk tilkaldtes.

Dette Møde afholdtes hos Direktør *P. Wunsch*, som beredvillig stillede sin Privatlejlighed til Disposition. Det varede til langt ud paa Natten og resulterede i, at en Række beslægtede Organisationer Dagen efter holdt et Fællesmøde i Industricaféens Selskabslokaler, hvor nedenstaaende Resolution blev vedtaget:

I Anledning af den under Dags Dato offentliggjorte ministerielle Bekendtgørelse angaaende Handel med og Udskænkning af Spiritus, tillader undertegnede Organisationer sig herved at udtale deres store Beklagelse over, at det høje Ministerium har fundet et saa usædvanligt Skridt nødvendigt og endda uden nogen som helst forudgaaende Forhandling.

Idet vi fuldtud forstaar Alvoren i de for Landet foreliggende Forhold, der allerede har nødvendiggjort visse Indskrænkninger, skal vi præcisere, at en Tilstand som den ved ovennævnte Forbud skabte har fremkaldt en for vore Medlemmer og vort store Personale i højeste Grad usikker og ganske uholdbar Situation.

Vi tillader os derfor paa det mest indtrængende at anmode det høje Indenrigsministerium om snarest muligt at bringe Klarhed i det foreliggende Spørgsmaal, da i modsat Fald Lukning af et væsentlig Antal Forretninger og Masseafskedigelse af Funktionærer og Arbejdere allerede nu vil blive en Nødvendighed.

Idet vi oplyser, at vore Organisationer alene i København og paa Frederiksberg skaffer Levebrød til mindst 25,000 Personer, hvoraf en betydelig Del er Familieforsørgere, skal vi anmode om en Udtalelse om,

hvornaar det høje Indenrigsministeriums endelige Stilling i den herommeldte Sag vil foreligge.

København, den 1ste Marts 1917.

Allerærbødigst

Centralforeningen af Restauratør-, Hotelvært- og Beværterforeninger i Danmark. Cafévært- og Restauratørforeningen i København og Omegn. De københavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation. De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark. Foreningen af danske Spiritusfabrikanter. Frederiksberg Beværterforening. Frederiksberg Handelsforening. Hotelvært- og Restauratørforeningen i København og Omegn. Restauratørforeningen i Københavns Amts nordre Birk. Urtekræmmerforeningen i København. Vinhandlerforeningen for Danmark. Vinsektionen i Foreningen af Repræsentanter for udenlandske Firmaer.

1917—1918.

Den 26. Marts 1917, Kl. 9 Morgen ophævedes det foran omtalte Spiritusforbud, og samtidigt traadte de af Indenrigsministeriet fastsatte Maksimalpriser i Kraft. Den i Anledning heraf udstedte indenrigsministerielle Bekendtgørelse var i den Grad knudret, at Dagbladet »København« for den 21. Marts gav sin Beundring for Ministeriets Luft i følgende Vendinger:

»Spiritusnævnet slider ganske voldsomt i det, forsikrer Politiken i Gaar. De stakkels Mennesker under sig saamænd hverken vaadt eller tørt. Og forsaavidt er naturligvis alting godt. Men det kniber beklageligvis med Enigheden. Navnlig er der to Ting, man løber Panden imod. Hvordan man skal udfinde Detailprisen paa Spiritus og hvorledes man skal stille sig til Spørgsmaalet om Maksimalprisen.

Det første Spørgsmaal — hvorledes man skal finde Detailprisen — er typisk for dansk Lovgivning under radikalt Styre og for dansk Administration i disse Tider. En, to, tre og et lille, bitte Hop! Man pirrer noget sammen i en Fart, og naar man saa har faaet det besørget og vedtaget, véd man hverken ud eller ind. Hvordan gik det ikke med Fisken og Sukkeret og Træet fra Skovene og meget andet? Japperi og bagefter Omlavning.

Og nu er Forholdet akkurat det samme med Spiritusskatten.

Man laver en Lov, der fastsætter en Skat af 100 pCt. paa en Vares Detailpris, og naar man saa skal til at føre denne Lov ud i Livet, maa man først til at skændes om, hvorledes Detailprisen i det hele taget skal udfindes.

Det er latterligt. Men det er samtidigt saa overbevisende betegnende for den Mangel paa Omtanke og for det Jappéri, hvormed Administrationen for Tiden foregaar og Love planlægges.

Det gælder bare om at faa noget jappet fra Haanden og saa nedsat et eller andet Nævn, der kan sidde og kludre videre med Tingene og faa lidt System i det, som Regeringen ikke selv har kunnet klare paa ordentlig Maade.«

Den 29. Marts afholdtes Medlemsmøde i Søvavillonen, ved hvilken Lejlighed Hotel d'Angleterre og Hotelejer *M. Weber* optoges i Foreningen.

Den 19. April holdt Bestyrelsen Møde i Turisthotellet.

Paa given Foranledning vedtoges det at advare Medlemmerne mod at tegne Annoncer, som fortsættes automatisk, hvis de ikke formelt opsiges.

Det vedtoges ligeledes at betale Kontingent til Centralforeningen for Hotelvært- og Restauratørforeningens legatnydende Medlemmer, idet disse saa kan komme i Betragtning ved Uddelingen af Centralforeningens Legatmidler.

I Restauratørernes Ulykkesforsikringsanstalt, som nu er en Kendsgerning, vedtoges det at tegne Aktier til et Beløb af 4000 Kr.

Endelig henlede Direktør *Adolf Andersen* Opmærksomheden paa, at der atter var Planer fremme om en Sammenslutning af Carlsberg Bryggerierne og De forenede Bryggerier.

Har der paa dette Tidspunkt igen foreligget noget i den Retning, er det i hvert Tilfælde ikke blevet til noget — endnu.

Den 2. Maj afholdtes denne Sæsons sidste Medlemsmøde.

Først optoges nedenstaaende nye Medlemmer:

Frøken *Ingeborg Jørgensen*, Klampenborg Badehotel,  
Restaurant Nimb, p. T. repr. v. Direktør *Jules Nimb*,  
Hotelforpagter *P. Peiter*, Grundtvigs Hus.

Og dernæst holdt Formanden et lille orienterende Foredrag om Brødkortene, Sukkermærkerne, Kartoffel- og Kulspørgsmaalet, samt om Prisstigningen paa Kaffen.

Endelig omtalte han Tjenernes Opsigelse af Overenskomsten.

A propos de omtalte Kort og Mærker. De unge Mennesker, som i Øjeblikket uddanner sig indenfor Hotel- og Restaurationsindustrien, aner næppe, hvilke Vanskeligheder Hoteller og Restauranter havde at kæmpe imod under Krigen, navnlig da det begyndte at knibe med Varetilførslerne. Hver Gang Regeringen greb ind og traf en Ordning,

**KAFFE-**  
eller  
**THE-KORT**  
4<sup>de</sup> og 6<sup>te</sup> Aflevering

Der vil ved indenrigsministeriel Bekendtgørelse blive givet Meddelelse om, hvornaar Mærkerne af hver af de to Afleveringer maa anvendes, samt om Mærkernes Værd.

5<sup>te</sup> Aflevering. Dette Mærke giver Ret til Køb af Kaffe eller The

5<sup>te</sup> Aflevering. Dette Mærke giver Ret til Køb af Kaffe eller The

4<sup>de</sup> Aflevering. Dette Mærke giver Ret til Køb af Kaffe eller The

Dette Kort giver Ret til Køb af

**10 kg HVEDEMEL**

**14 kg HVEDE**

Nr. 096579

Dette Mærke giver i Juni 1918 Ret til Køb af

**Rygflask**

Dette Mærke giver i Juni 1918 Ret til Køb af

**Rygflask**

10 Sække (1000 kg)  
**HVEDEMEL**

1430 kg  
**HVEDE**

E 062035

**ERNÆRINGSKORT**

16. 30. Ap

Oktober 1919

**SMØR**

**ERNÆRINGSKORT**

Marts 1920

Talonen skal opbevares til 31. Marts 1920

**T**

Dette Mærke giver i Juni 1918 Ret til Køb af

**Rygflask**

Dette Mærke bliver først gyldigt efter nærmere Bekendtgørelse

**S** Dette Mærke bliver først gyldigt efter nærmere Bekendtgørelse

Dette Mærke giver ved Aflevering

**11 November 1919**

Ret til Køb af

**2 kg Sukker**

Dette Kort giver Ret til Køb af

**1 kg Smør**

Nr. 169020

1-15 August	300 g Srausfbrod eller Hvedemel	240 g Hvedemel	300 g Srausfbrod eller Hvedemel
16-31 August	300 g Srausfbrod eller Hvedemel	240 g Hvedemel	300 g Srausfbrod eller Hvedemel
1-15 August	300 g Srausfbrod eller Hvedemel	240 g Hvedemel	300 g Srausfbrod eller Hvedemel
16-31 August	300 g Srausfbrod eller Hvedemel	240 g Hvedemel	300 g Srausfbrod eller Hvedemel



hvad enten det gjaldt Smør, Sukker, Mel, Kaffe, Flæsk o. s. v., o. s. v., blev der nedsat et Nævn og udstedt Kort, der gav Adgang til Indkøb af et bestemt Kvantum af den paagældende Vare, d. v. s., hvis den da overhovedet kunde erholdes.

Penge betød intet, dersom man ikke havde de nødvendige Kort.

Jo længere Krigen trak ud, jo føleligere blev Varemanglen paa saa godt som alle Omraader.

Det blev vanskeligere og vanskeligere at skaffe sig de Forsyninger, som var en Betingelse for, at Forretningerne kunde holdes i Gang, men selv om man havde Varer, var det i visse Henseender ogsaa besværliggjort at handle med dem. Den ældre Generation vil f. Eks. erindre, at Restauranterne ikke maatte servere Smørrebrød uden at afkræve Gæsten et til Brødets Vægt svarende Brødkort.

Vi, der oplevede det, husker, hvor utaaleligt dette System var for begge Parter, og hvilket Regnskab medførte det ikke?

Naturligvis var disse Vanskeligheder for intet at regne i Sammenligning med, hvad Folk døjede i de krigsførende Lande, men de var nu trods alt højst ubehagelige, navnlig naar det tages i Betragtning, at en Del af dem kunde have været undgaaet, dersom den daværende Administration havde været lidt mere behændig.

Et turde være sikkert: vi, der har Krigstidens ministerielle Fordelingssystem i venlig Erindring, skulde vist meget betakke os for at opleve en Gentagelse.

Det var en hæsleg Periode.

Som et Minde om de Dage vil man foranstaaende finde et lille Udvalg af de den Gang saa attraaede Ernæringsmærker og Kort.

Den 21. Maj afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Nationalselskabslokaler med følgende Dagsorden:

»Meddelelse om Forhandlingerne angaaende Tjenerforeningernes Opsigelse af Overenskomsten af 28. Maj 1915 og eventuel Strejke fra 1. Juni, samt Ændring af Lovenes § 22«.

Overretssagfører *P. A. Freilev* valgtes til Dirigent og oplæste Forslag til en Resolution, som han henstillede til Medlemmerne at vedtage.

Resolutionen gik ud paa kun at forny Overenskomsten i uforandret Skikkelse og for et Tidsrum af 3 Aar.

Den blev enstemmig vedtaget, idet det skal bemærkes, at samtlige Medlemmer deltog i Afstemningen.

Lovændringen vedtoges ligeledes enstemmigt.

Den 2. Juni Kl. 7 Morgen afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Tivolis Variété med

»Vedtagelse eller Forkastelse af Forligsmandens Mæglingsforslag« som eneste Punkt paa Dagsordenen.

Overretssagfører *P. A. Freilev*, der ogsaa var Dirigent ved denne Lejlighed, oplæste paa Formandens Opfordring Forligsmandens Mæglingsforslag og tilføjede, at en eventuel Vedtagelse kun er bindende, dersom Forslaget ogsaa vedtages af de to andre Foreninger: Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening.

Forslaget vedtoges enstemmigt.

Den 25. Juni Kl. 10 Fm. afholdt Bestyrelserne for Hotelvært- og Restauratørforeningen, Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening et Fælles-Bestyrelsesmøde i Industricaféens Selskabslokaler med Overretssagfører *P. A. Freilev* som Dirigent.

Man underskrev først Forligsmandens Mæglingsforslag og behandlede derpaa en Række vigtige Sager, nemlig Overenskomsten mellem de 3 Principalforeninger, Antagelsen af Serveringsdamer, Kontrakter med Inspektører, Overtjenere og Piccoloer, de mandlige Tjeneres Engageringsforhold, Lejetjenerstaben og Oprettelsen af en Skole for Damer, der vil gaa Serveringsvejen.

Der var foreløbig antaget ca. 100 Serveringsdamer, der efter en kort Uddannelse i August Maaned, skulde tiltræde Tjeneste d. 1. September i følgende Forretninger: Hotel d'Angleterre, Restaurant Wivel, Industricaféen, National og Langelinie Pavillon.

A propos Serveringsdamerne. Medens den endelige Antagelse foregik paa Provinshotellet (det nuværende Hotel Nordland), fandt en første Sigtning Sted i et i Studiestræde etableret Bureau, og som Bevis paa, hvilke Begreber mange havde om de Krav, der stilles til en Serveringsdame, kan jeg anføre, at adskillige aldrende Rengøringskoner, som kom lige fra deres Formiddagspladser med Spand og Gulvskruppe i Haanden, meldte sig som Ansøgerinder. — —

Derefter drøftedes Medlemmernes Forpligtelser i Henhold til Foreningernes respektive Love, Hotel- og Restaurationstidendes Overdragelse til de tre Principalforeninger, Ølmangelen samt Brød- og Sukkerkortene.

I denne Forbindelse oplyste Direktør *Carl Jørgensen*, at det ikke er tilladt ikke at opkræve Brødkort hos Gæsterne.

Et Møde, som havde fundet Sted med Dansk Kokkeforenings Bestyrelse refereredes, og endelig vedtoges det, at Herrerne *Aabye-Hansen* og *Carl Jørgensen* skulde tale med Overretssagfører *Lemming* om en retfærdigere Østersfordeling.

Paa et den 10. Juli i Langelinies Pavillon afholdt Bestyrelsesmøde vedtoges det at fastholde de paa Generalforsamlingen den 28. Februar vedtagne Betingelser for Hotel- og Restaurationstidendes Overdragelse til de tre Principalforeninger.

Den 11. September afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Wivels Selskabslokaler.

Overenskomsten med Dansk Kokkeforening prolongeredes, og hermed var der Arbejdsfred med Kokkene indtil 1. Oktober 1919.

Og dernæst vedtoges Overdragelsen af Hotel- og Restaurationstidende til de tre Principalforeninger for et Tidsrum af 5 Aar.

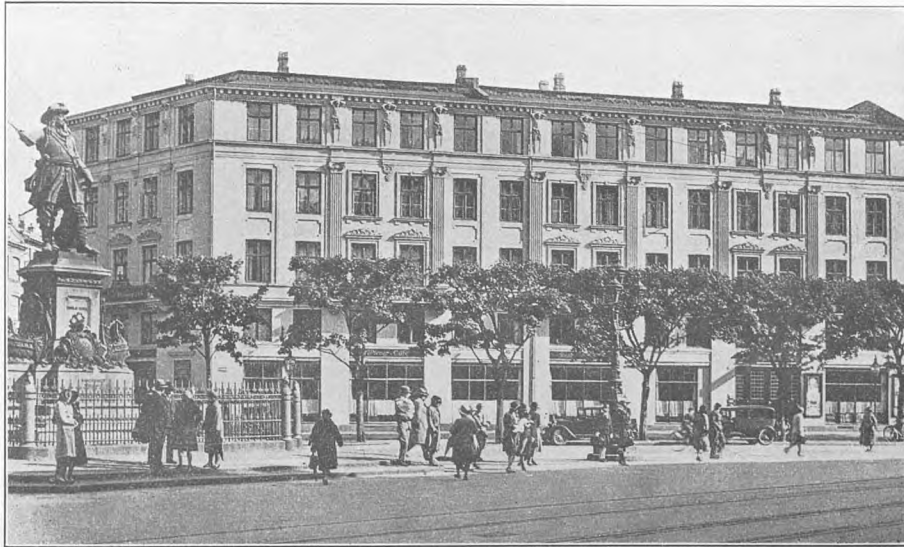
Angaaende sidstnævnte Punkt fandt der umiddelbart efter Generalforsamlingen et Fællesmøde Sted, og efter at der paa dette var opnaaet Enighed om Overdragelsen, vedtoges denne af de to kontraherende Foreninger.

Den 20. September afholdtes et Fælles-Bestyrelsesmøde med Direktør *Frantz Christensen* som Ordfører. Ved denne Lejlighed vedtoges nedenstaaende Resolution:

»De samlede Bestyrelser for Centralforeningen af Restauratør-, Hotelvært- og Beværterforeninger i Danmark og de under denne hørende 5 københavnske og frederiksbergske Foreninger, nemlig Cafévært- og Restauratørforeningen i København og Omegn, Frederiksberg Beværterforening, Hotelvært- og Restauratørforeningen i København, Korporationen af Beværtere i København og Restauratørforeningen for Nordre Birk, forsamlede til Fællesmøde i København den 20. September 1917, udtaler, at den nu stedfundne Udvidelse af den kvindelige Restauration-Betjening er egnet til at sikre Publikum

en god og høflig Betjening og derfor et Anliggende, der angaar hele Restauratørstanden.

Da den i disse Dage paa 5 københavnske Restauranter indførte kvindelige Betjening er godkendt af Fagets Voldgiftsret som fuldtud lovlig i Henhold til de bestaaende Overenskomster, udtaler Forsamlingen sin Tilslutning til de Kolleger, der — uden at vige tilbage for det dermed forbundne store Arbejde — har taget dette Stands-



HOTEL KONGEN AF DANMARK — S. P. A. Sørensen.

Anliggende op til Løsning, og tilsiger de paagældende Kolleger Standens virkningsfuldeste Støtte.

Forsamlingen udtaler derhos sin bestemte Protest mod de ganske utilbørlige Angreb, som af Tjenerorganisationernes ledende Mænd og Presse er fremsatte baade mod Standens Medlemmer og mod de unge Kvinder, der har modtaget Ansættelse i de 5 ovennævnte Forretninger. Ganske særlig protesterer Forsamlingen mod den personlige Forfølgelse og Fremsættelse af ærerørige Angreb, som af Tjenerorganisationens Presse — bistaaet af et enkelt Blad indenfor den københavnske Presse — har været rettet mod Hotelvært- og Restauratørforeningens Formand, Hr. *Carl Jørgensen*, hvis uegennyttige Arbejde i Standens Interesse Forsamlingen anerkender og værdsætter.

Som det fremgaar af Resolutionen, gik Bølgerne højt i Tjenernes

Blade. Deres Penneførere fik imidlertid prompt Svar paa Tiltale i Hotel- og Restaurationstidende, og uden at være ubeskedent tør jeg vist hævde, at sidstnævnte Blad ikke trak det korteste Straa.

Den 25. Oktober afholdtes Medlemsmøde i Søvavillonen, hvor Hotelforpagter *M. Christensen*, Hotel Monopol, optoges i Foreningen.

Endvidere valgte man Delegerede til Centralforeningens Delegeretmøde den 21. November, samt drøftede Oprettelsen af en Restauratør-Arbejdsgiverforening.

Næste Medlemsmøde afholdtes den 28. November, ligeledes i Søvavillonen.

Efter at Formanden havde refereret Forhandlingerne paa Centralforeningens Delegeretmøde og henstillet til Medlemmerne at støtte den personlige Friheds Værn, oplæste han en til Myndighederne fremsendt Protest mod den projekterede Brændevinsafgift.

Bestyrelsen havde ogsaa ansøgt om Tilladelse til, at Restauranterne Nytaarsaften maatte holde aabent til Kl. 12 Nat, men herpaa var der endnu ikke indløbet noget Svar.

Endelig drøftedes en Smørordning, som snart kunde ventes.

Den 14. December afholdt Foreningen en Festmiddag i Restaurant Nimb, hvori saa godt som alle Medlemmer med deres Damer deltog.

Den 21. December afholdtes Bestyrelsesmøde i Industricaféens Selskabslokaler.

Et fortroligt Cirkulære fra Centralforeningens Formand oplæstes. Cirkulæret, som var tilstillet Hotelvært- og Restauratørforeningens Formand af en Modtager, der havde følt sig forarget paa dennes Vegne, drejede sig om et Løfte, som sidstnævnte skulde have afgivet med Restauratørernes Assuranceselskabs Oprettelse for Øje.

Bestyrelsen udtalte sin Afsky for dette uberettigede Snigløb mod Foreningens Formand, stemplede Insinuationen som en skamløs Usandhed og misbilligede paa det skarpeste Underskriverens Handlemaade. Endvidere vedtoges det, at Formanden som Protest skulde nedlægge sit Mandat som Medlem af Centralforeningens Hovedbestyrelse.

Denne Mandatnedlæggelse blev dog ikke effektiv, idet Centralforeningens Formand trak sig tilbage og afløstes af Foreningens nuværende sympatiske og fremragende dygtige Formand, Direktør *P. Wunsch*.



Paa et Fælles-Bestyrelsesmøde den 6. Februar drøftedes det stadig tilbagevendende Spørgsmaal: en Arbejdsgiverforening for Restauratører. Man var enige om, at det under Overenskomstforhandlingerne er besværligt med de tre Foreninger, der hver for sig skal afholde Generalforsamling, inden en bindende Bestemmelse kan træffes, men nogen Vedtagelse fandt ikke Sted.

En Prøveafstemning med Hensyn til Opsigelsen af Overenskom-



P. WUNSCH, R. af D. p. p.  
Centralforeningens Formand.

sten med Tjenerne resulterede i, at 3 Medlemmer stemte for Opsigelsen, 14 imod.

Den 7. Februar afholdtes ordinær Generalforsamling i Søpavillonen.

Efter at Beretningen var taget til Efterretning, og Kassereren havde aflagt Regnskab, foreslog Direktør *Adolf Andersen*, støttet af Kassereren, Direktør *Wunsch* og Grosserer *Thomas S. Lorenzen*, at Foreningen skulde tage sit Tilbud om Hotel- og Restaurationstidendes Overdragelse tilbage, idet den endelige Ordning stadig var trukket i Langdrag.

Det vedtoges imidlertid at afvente Cafévært- og Restauratørforeningens Generalforsamling, som skulde afholdes om 8 Dage.

De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, *Th. Hansen* og *Adolf Andersen* genvalgtes.

Med Hensyn til Overenskomsten med Tjenerne overlodes det til Bestyrelsen at bestemme, om Foreningen skulde opsigte denne eller ikke.

1918—1919.

Den 26. Februar afholdt Hotelvært- og Restauratørforeningen, Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening Fælles-Bestyrelsesmøde i Industricaféens Selskabslokaler med »Overenskomsten med Tjenerne« som eneste Punkt paa Dagsordenen.

Det vedtoges ikke at opsigte Overenskomsten.

Den 14. Marts afholdt de samme Foreninger et nyt Fælles-Bestyrelsesmøde, ligeledes i Industricaféens Selskabslokaler.

Foranledningen var denne Gang, at et af Erhvervene nedsat Udvalg havde besluttet at opstille en selvstændig Kandidatliste til de forestaaende Folketingsvalg, efter at Forhandlingerne med de politiske Partier var strandede, idet Udvalget ikke havde kunnet acceptere nævnte Partiers Tilbud.

Saavel Cafévært- og Restauratørforeningens som Nordre Birks Restauratørforenings Bestyrelser vedtog at støtte en saadan Liste, medens Hotelvært- og Restauratørforeningens Formand maatte oplyse, at hans Forenings Bestyrelse ikke paa det nuværende Tidspunkt kunde tage Stilling til Spørgsmaalet paa Grund af en bestemt Passus i Foreningens Love. For at kunne optræde i Fællesskab med de andre Restauratørorganisationer tilbød man at foreslaa denne Passus strøget.

Den 15. Marts vedtog Bestyrelsen at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden:

»Forslag fra Bestyrelsen om Ændring eller Udslettelse af Lovens § 18«.

Denne Paragraf lød saaledes: »Politik maa ikke drives i Foreningen«.

Denne Generalforsamling fandt Sted den 18. Marts i Buriis Selskabslokaler.

Formanden belyste den Bevægelse, der var gaet forud for Erhvervslistens Fremkomst og anbefalede Medlemmerne at slette § 18.

Han støttedes kraftigt af Herrerne *Poul Møller*, *P. Wunsch* og *Aabye-Hansen*, medens Hr. *Frantz Christensen* energisk henstillede til Medlemmerne ikke at stryge Paragrafen.

Hof-Hotelejer *Neiiendam* foreslog at ændre Paragrafens Ordlyd til: »Politik maa ikke drives i Foreningen ved de maanedlige Sammenkomster«, og dette Ændringsforslag blev vedtaget, ligesom det med stor Majoritet vedtoges, at Hotelvært- og Restauratørforeningen skulde være Stiller for Erhvervslisten.

Endelig vedtoges det at støtte Erhvervslistens Agitation med et Bidrag paa 500 Kr.

Den 8. April afholdt Hotelvært- og Restauratørforeningen, Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening Fælles-Bestyrelsesmøde i Industricaféens Selskabslokaler.

Efter at et af Overretssagfører *P. A. Freilev* udarbejdet Overdragelses-Dokument vedrørende Hotel- og Restaurationstidende var bleven undertegnet, nedsattes et Udvalg til at forhandle med A/S Skandinavias Forretningsfører, Direktør *Carvil*, der kæmpede en energisk Kamp for at gennemføre Skandinavias Program.

Dernæst vedtoges det, at Foreningerne ikke skulde blande sig i den Kritik, som kom til Orde i Dagbladene vedrørende Restauranternes Priser, ligesom det vedtoges at anmode Centralforeningens fungerende Formand — det var Direktør *Wunsch* — om at undersøge, om Tidspunktet ikke maatte være gunstigt for en Ansøgning om Tilladelse til at holde aabent til Kl. 12 Nat.

Endelig lovede Direktør *Wunsch* paa Centralforeningens Vegne, at denne skulde tage sig af to Henvendelser, henholdsvis fra Dansk Kokkeforening og fra Konditorernes Fagforening.

Den 7. Maj afholdtes Bestyrelsesmøde paa Hotel Terminus.

Det vedtoges at sende Hof-Hotelejer *Carl Neiiendam* en hjertelig Tak, fordi han i Anledning af sin 60 Aars Fødselsdag havde lovet til Juni Termin at forhøje Foreningens Udstillingslegat fra 21.000 til 25.000 Kr.

En Skrivelse fra Dansk Kokkeforening om Dyrtidstillæg besvaredes derhen, at man ikke saa sig i Stand til at imødekomme Foreningen, idet man henviste til, at man allerede havde forhøjet Kokkenes Lønninger.

Endelig oplæstes en Skrivelse fra Vaskeriet Thor, i hvilken Forbindelse Direktør *Adolf Andersen* foreslog, at Hoteller og Restauranter eventuelt burde starte en Sæbefabrik for at udnytte det i disse Virksomheder opsamlede Fedtaffald.

Den 16. Maj afholdtes det sidste Medlemsmøde inden Sommeræsonen. Det fandt som sædvanlig Sted i Søvavillonen.

Direktør *Alfred T. Andersen*, Restauratør *Niels Berg* og Direktør *Aage Poschmann* optoges som Medlemmer, og bagefter holdt Formanden et lille Foredrag, hvis Titel var »En Tur til Leipzig«.

Den 27. Maj afholdt Hotelvært- og Restauratørforeningen, Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening Fælles-Bestyrelsesmøde i Industricaféens Selskabslokaler.

Bladudvalgets Formand, Restauratør *Chr. Larsen* oplæste Programmet for Hotel- og Restaurationstidendes fremtidige Drift, hvorefter man traf Bestemmelse om forskellige Enkeltheder.

Da der i et Personaleblad havde staaet en vildledende Artikel om Tjenerafgiften, vedtoges det at sende en Vejledning til samtlige Medlemmer.

I Anledning af en Konflikt paa Hotel d'Angleterre mellem Ledelsen og Køkkenchefen indsaa man det ønskelige i, at der etableredes et Voldgifts- og et Mæglingssudvalg for Kokkene i Lighed med det, der findes for Tjenerne, og til at tage sig af dette Spørgsmaal nedsattes et Udvalg bestaaende af de tre Formænd og Direktør *Frantz Christensen*.

Den 9. Juli afholdtes Bestyrelsesmøde i Wivels Selskabslokaler, hvor det vedtoges at anvende indtil 500 Kr. til Indkøb af en Sølvjardinière, som skulde overrækkes Beværterkorporationen i Anledning af dennes 100 Aars Jubilæum.

Da der til Hotelvært- og Restauratørforeningen var indløbet en Skrivelse fra Dansk Arbejdsmandsforbund, der foreslog Forhandlinger optaget mellem Restauratørorganisationerne og Forbundets Afdeling for Hotelkarle m. fl., afholdtes et Møde i Industricaféens Selskabslokaler den 5. September, et Møde, hvortil de i de 3 Principalforeninger staaende Hotelværter var indbudt.

Efter en kort Diskussion vedtoges det med 15 Stemmer mod 3 at besvare Forbundets Skrivelse imødekommende.

Og til at forhandle med Forbundet valgte Forsamlingen — foruden de tre Formænd — Direktørerne *Julius Nielsen*, *Adolf Andersen*, *Jean Petersen* og *Lorenz Nielsen*.

Nogen Tid efter at Overdragelsen af Hotel- og Restaurations-tidende og det i Forbindelse hermed foretagne Redaktørskifte havde fundet Sted, holdt Bestyrelsen Møde og drøftede Bladets nye Kurs, hvormed man var meget utilfreds. Formanden udtalte, at Overdragelsen havde virket stik imod det tilsigtede, og foreslog, at man



HOTEL ROYAL I AARHUS — F. L. Viltoft.

tog sit Blad tilbage. Hertil sluttede de øvrige Bestyrelsesmedlemmer sig, idet Kassereren, Direktør *Frantz Christensen*, specielt pointerede, at Bladet i Øjeblikket anvendtes til partipolitisk Propaganda, hvilket han betegnede som et Misbrug af Hotelvært- og Restauratørforeningens Navn.

Vedtagelsen fik dog ingen praktisk Betydning, idet Bladudvalget ændrede Retningslinier.

Den 23. Oktober afholdtes Medlemsmøde i Søvavillonen, ved hvilken Lejlighed Frk. *Emilie Hansen*, Hotel Belvedera, og Direktørerne *Axel Andresen* og *Vilh. Lodberg* optoges i Foreningen.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling den 13. November vedtoges den tidligere omtalte Overenskomst med Hotelkarlenes Afdeling indenfor Dansk Arbejdsmandsforbund.



Den 20. November var der Medlemsmøde i Søvavillonen.

Efter at Restauratør *Victor Nielsen*, Café Premier, var blevet optaget i Foreningen, holdt kgl. Translatør *Pauli Jørgensen* et Foredrag om »Maaltidernes og Kogekunstens Historie«.

Den 14. December afholdtes Medlemsmøde med paafølgende Souper i Wivels Selskabslokaler.

I velgørende Øjemed blev der indsamlet 178 Kroner, som stilledes til Bestyrelsens Disposition.

Det næste Medlemsmøde afholdtes den 15. Januar i Søvavillonen.

Direktør *Alfred T. Andersen*, der tidligere havde ledet Hotelskolen i Bergen, holdt et Foredrag om »Lærlingeuddannelsen indenfor Hotel- og Restaurationsindustrien«, hvorefter Inspektør *Saks* fra Købmandsskolen, der paa Kassererens Initiativ var indbudt til at overvære Foredraget, fortalte, hvorledes andre Brancher har grebet Lærlingeuddannelsen an.

Dette gav Anledning til et Samarbejde med Købmandsskolen.

Allerede den 4. Februar havde Bestyrelsen et Møde med Skoleforstander *Jakobsen* og Overlærer *Vibæk* fra Købmandsskolen, ved hvilken Lejlighed de to Herrer udviklede, under hvilke Former Købmandsskolen kunde tænke sig at paatage sig Undervisningen af Restauratørstandens unge Mennesker. Man enedes om en Plan, der skulde forelægges den kommende Generalforsamling.

Den 26. Februar afholdtes ordinær Generalforsamling i Søvavillonen.

Efter at der var aflagt Beretning og Regnskab skulde ovenomtalt Undervisningsprojekt have været behandlet, men da Forslag til en ny Lærningelov netop var blevet fremlagt i Rigsdagen, udsatte man Spørgsmaalet indtil videre.

Direktør *Aage A. Christensen*, der dirigerede Generalforsamlingen, angreb Bladudvalget i ret skarpe Vendinger, men af Hensyn til Samarbejdet vedtog man dog at fortsætte Udgivelsen af Hotel- og Restaurations-tidende i Fællesskab med de to andre Principalforeninger.

I Stedet for Direktør *Anton Petersen*, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Direktør *Alfred T. Andersen* ind i Bestyrelsen.

1919—1920.

Den 19. Marts afholdtes Medlemsmøde i Søvavillonen med Foredrag af Overassistent i Statsbanerne *C. Møller-Holst*, der talte om »Rejselivet før og efter Krigen«.

Paa dette Møde var der for første Gang Tale om at etablere et Værlesesanvisningsbureau i Højsæsonen.

Den 23. April afholdtes en ekstraordinær Generalforsamling, hvor man vedtog en Lovændring.

Paa et Bestyrelsesmøde i Langelinies Pavillon den 9. Maj vedtoges det at anmode Centralforeningen om at udvirke, at den med Regeringen frivilligt indgaaede Overenskomst om Indskrænkning af Middagsretternes Antal ophævedes.

Den 30. Juni afholdt de tre samarbejdende Principalforeninger Fællesmøde i Nationals Selskabslokaler.

Anledningen var et fra Opvarter- og Tjenerforeningen modtaget Andragende om Forhøjelse af Satserne for Lejetjenerarbejde.

Da den gældende Overenskomst imidlertid ogsaa var afsluttet med Kellnernes faglige Forening, vedtoges det at henvise Opvarter- og Tjenerforeningen til at fremsætte sine Ønsker i Fællesskab med denne Organisation.

Endelig vedtog man et Forslag vedrørende Kokkelærlingenes Uddannelse.

Paa et den 15. Juli afholdt Fællesbestyrelsesmøde, hvori Repræsentanter for de to Tjenerforeninger deltog, vedtog man, at man paa de respektive Generalforsamlinger vilde anbefale, at Lejetjenerlønnen forhøjedes med 50 %.

Forhøjelsen godkendtes paa Foreningernes ekstraordinære Generalforsamlinger den 23. Juli.

Et nyt Fællesbestyrelsesmøde afholdtes den 3. September, denne Gang sammen med 5 Repræsentanter for Dansk Kokkeforening.

Det drejede sig om et af Kokkeforeningen udarbejdet Forslag til en ny Overenskomst, og Mødet resulterede i, at Bestyrelserne lovede at indkalde samtlige Medlemmer, der anvender Kokke, for at disse personlig kunde tage Stilling til Kokkeforeningens Krav.

Efter en Frokostpause fortsattes Fællesbestyrelsesmødet med Repræsentanter for Opvarter- og Tjenerforeningen og Kellnernes faglige Forening.

I dette Tilfælde var det de i Overenskomsten med disse Organisationer stipulerede 50 Øre, som Tjenerne betalte for ikke at udføre det dem paahvilende Pudsearbejde m. m., som Funktionærforeningerne ønskede strøget.

Bestyrelserne lovede at forelægge Sagen paa et Fællesmøde, men man lovede ikke at ville støtte Forslaget.

Efter at de samarbejdende Restauratørforeningers Bestyrelser den 10. September havde afholdt et Møde med Repræsentanter for Dansk Kokkeforening om et nyt Forslag, uden at Enighed opnaaedes, samledes man atter den 19. September for at drøfte Situationen, som den nu forelaa.

I Mellemtiden var der nemlig sket det, at et af Restauratørerne udarbejdet Overenskomstforslag var blevet pure forkastet paa Dansk Kokkeforenings Generalforsamling den 13. September, og at samtlige Kokke havde opsagt deres Pladser.

Man enedes om en Ugeløn paa 70 Kr. for en lige udlært Kok og 100 Kr. for ældre Kokke, og for at undgaa den truende Konflikt lovede Bestyrelserne at anbefale disse Satser.

Samme Dags Eftermiddag afholdtes Fællesmøde i Wivels Selskabslokaler for Hotelvært- og Restauratørforeningen, Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening.

Direktør *P. Wunsch* gjorde Rede for de Forhandlinger, som Centralforeningen havde ført med Magistraten i Anledning af en paa-tænkt Prisregulering, og en Resolution blev vedtaget.

Bagefter opridsede Hotelvært- og Restauratørforeningens Formand Gangen i Forhandlingerne med Dansk Kokkeforening.

Overenskomsten med denne Forening blev iøvrigt vedtaget af en ekstraordinær Generalforsamling, der afholdtes i Nationals Selskabslokaler den 29. September umiddelbart efter et Fællesmøde, paa hvilket hele Overenskomsten var blevet gennemgaaet Punkt for Punkt.

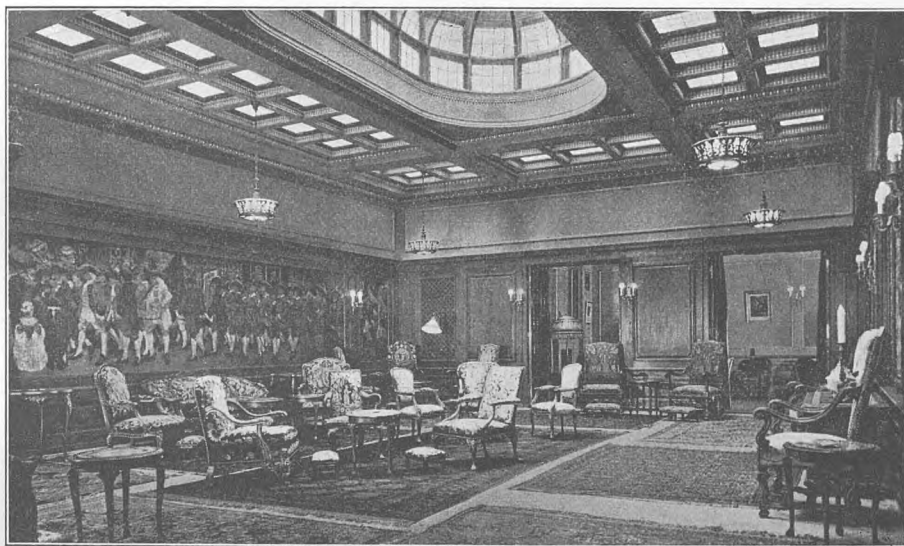
Den 29. Oktober holdt Principalforeningerne et nyt Fællesmøde med Overretssagfører *P. A. Freiløv* som Dirigent.

Efter at Direktør *P. Wunsch* havde aflagt Beretning om Prisreguleringsforhandlingerne med Magistraten, oplæste han et mellem denne og Restauratørernes Udvalg aftalt Forslag, som opnaaede enstemmig Vedtagelse.

Herefter behandlede et fra Arbejdsmændenes Forbund modtaget Forslag til nye Oyerenskomster.

Med Hensyn til Hotelkarlene var man villig til at forhandle, men man afviste derimod med stort Flertal Køkkenkarlenes og Natportier'ernes Krav om Forhandling.

Umiddelbart efter dette Møde afholdt Hotelvært- og Restauratørforeningen ekstraordinær Generalforsamling, hvor den foranomtatte Resolution blev vedtaget, og hvor man godkendte den paa Fællesmødet truffne Vedtagelse med Hensyn til Dansk Arbejdsmandsforbund.



HOTEL TERMINUS (Gobelinsalen) — Adolf Andersen.

Til at forhandle med sidstnævnte Forbund udpegedes Formanden, Hotelejer *Weber* og Direktør *Vald. Petersen*.

Udenfor Dagsordenen protesterede Direktør *Frantz Christensen* mod den Tilsidesættelse, som Hotelvært- og Restauratørforeningen efter hans Mening havde været Genstand for fra Centralforeningens Side under Forhandlingerne med Magistraten, hvorpaa han i denne Forbindelse udtalte Frygt for, at Foreningens Selvstændighed skulde lide Skade ved fortsat at staa som Medlem af Centralforeningen. Han foreslog, at man meldte sig ud, og en Liste med Opfordring til Indkaldelse af en ekstraordinær Generalforsamling med Udmeldelsen paa Dagsordenen fik 19 Underskrifter.

Denne ekstraordinære Generalforsamling afholdtes den 27. Oktober i Søpavillonen med kgl. Translatør *Pauli Jørgensen* som Dirigent.

Som Ordfører for de 19 Medlemmer, der havde krævet Generalforsamlingen indkaldt, fik Direktør *Frantz Christensen* Ordet og motiverede, hvorfor han og hans Gruppe ønskede Foreningen udmeldt af Centralforeningen.

Direktør *Wunsch* advarede mod Udmeldelsen, og efter at Direktør *Frantz Christensen* havde repliceret, udtalte Formanden, at den væsentligste Aarsag til, at Samarbejdet med Centralforeningen var blevet mindre godt, skyldtes den Omstændighed, at den ene af Principalforeningerne havde faaet det udmærkede københavnske Fællesudvalg aflivet, saaledes at alle Sager siden den Tid var blevet afgjort i Centralforeningen.

Efter nogle afsluttende Bemærkninger af Direktør *Frantz Christensen* skred man til skriftlig Afstemning, hvis nedenanførte Resultat kontrolleredes af Direktør *Aage A. Christensen* og Dirigenten.

Der afgaves 24 Stemmer for og 3 imod Udmeldelsen, 2 Stemmer var blanke, og en bar Paaskriften »Stemmer ikke«.

Endelig bemyndigedes Bestyrelsen til at forhandle med Dansk Arbejdsmandsforbund, ikke alene om Overenskomsten for Hotelkarlenes Vedkommende, men ogsaa om den foreslaede Overenskomst for Køkkenkarle og Natportier'er.

Hotelvært- og Restauratørforeningens Udmeldelse af Centralforeningen gav selvfølgelig Anledning til en Del Skriverier i Dagbladene, som under mere eller mindre bombastiske Overskrifter, saasom »Sprængningen af Restauratørernes Centralforening«, kommenterede Begivenheden.

Jeg kan oplyse, at Principalforeningen, som der ovenfor sigtes til, var Cafévært- og Restauratørforeningen, hvis Formand, Direktør *Aabye-Hansen*, fandt, at Fællesudvalget var et overflødigt Mellemed.

Den 8. November afholdtes der ekstraordinær Generalforsamling i Nationals Selskabslokaler.

Paa Basis af de med Dansk Arbejdsmandsforbund førte Forhandlinger forelagde Formanden et Overenskomstforslag, der drøftedes



Punkt for Punkt. Og efter at man havde foretaget forskellige Ændringer, anmodedes Udvalget om at forhandle videre med Forbundet.

Derefter behandledes den paa Købmandsskolen etablerede Undervisning for Ungtjenere og Tjenerlærlinge. Af forskellige Grunde var Skolen utilfreds med Eleverne, hvoraf mange stadig mødte forsent, medens andre helt udeblev: For en Del af dem kneb det ogsaa med at stave og regne. Man tænkte sig Muligheden af, at Ansættelsen af en Faglærer maaske vilde vække den Interesse, som de unge Mennesker i Øjeblikket ganske syntes at savne.

Formanden holdt paa, at Undervisningen burde fortsættes, og at man burde søge at komme Ulemperne til Livs.

Det vedtoges, at Bestyrelsen skulde anmode fhv. Hof-Hotelejer *Neiendam* om at paatage sig Hvervet som Faglærer.

Til Brug for det tidligere omtalte Værelsesanvisningsbureau be- myndigedes Bestyrelsen til at forhandle med Statsbanerne om Leje af en Kiosk paa Hovedbanegaarden.

Endelig drøftedes Musikernes Krav, der gik ud paa, at Lønningerne skulde forhøjes med 50 %.

Formanden fandt, at man nu havde Lov at sige, at Kulminationspunktet maatte være naaet, og paa hans Forslag vedtoges det at sammenkalde de Principaler, som har Orkestre, til et Møde, paa hvilket man kunde tage definitiv Stilling til det ublu Forlangende.

Der blev forøvrigt slaaet paa, at man maaske gjorde klogt i at give Musikerne Ferie i nogen Tid.

Den 21. November afholdtes Medlemsmøde i Søvavillonen.

Som nye Medlemmer optoges Restauratørerne *L. Lindberg*, Café de la Reine, *W. Nielsen*, Ny Rosenborg og Paladsteatret, repr. ved Direktør *Thorgaard*.

Og derefter holdt Formanden et Foredrag om en Rejse, som han fornylig havde foretaget til de krigshærgede Egne i Nordfrankrig.

Den 25. November afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Nationals Selskabslokaler, hvor Overenskomsten med Dansk Arbejdsmandsforbund forelagdes til Vedtagelse.

Overenskomsten kritiseredes imidlertid skarpt, og da den blev forkastet ved en Prøveafstemning, vedtoges det, at Udvalget skulde forhandle med de to Søsterforeningers Bestyrelser, hvis Opmærksom-

hed skulde henledes paa den Stemning, der raadede hos Hotelvært- og Restauratørforeningens Medlemmer.

Den 15. December afholdtes Fællesmøde for Medlemmerne af Hotelvært- og Restauratørforeningen, Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening i Studenterforeningens Lokaler med nedenstaaende Dagsorden:

1. Evt. Vedtagelse af Overenskomst med Hotelkarle,
2. - — - — med Køkkenkarle,
3. - — - — af begge Overenskomster under et.

Efter en lang Diskussion vedtog Forsamlingen følgende to Udtalelser:

- ad 1. »Forsamlingen kan ikke tiltræde Forslaget til Overenskomst med Hotelkarle og Natportier'er, men tilbyder Fornyelse af den bestaaende Overenskomst med Hotelkarle«,
- og ad 2. »Forsamlingen vedtager — i Anledning af det forelagte Forslag — at den ikke ønsker Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund angaaende Køkkenkarle«.

Hermed faldt Punkt 3 selvfølgelig bort.

Umiddelbart efter Fællesmødet holdt Hotelvært- og Restauratørforeningen ekstraordinær Generalforsamling, der sanktionerede Fællesmødets Resolutioner.

Naturligvis var Dansk Arbejdsmandsforbund ikke tilfreds med Restauratørforeningernes afvisende Holdning, men truede med Strejke. Og da en Strejke i første Række vilde gaa ud over Hotelvært- og Restauratørforeningens Medlemmer, indkaldtes der paa Formandens Initiativ til et nyt Fællesmøde i Nationals Selskabslokaler.

Efter at have budt Velkommen udtalte Hotelvært- og Restauratørforeningens Formand, at en Del Medlemmer var blevet ængstelige ved Situationen, og at man derfor ønskede endnu en Gang at overveje Dansk Arbejdsmandsforbunds Krav. Han beklagede, at hans gamle Tanke, en Arbejdsgiverforening, ikke var blevet realiseret i sin Tid, idet man saa vilde have staaet anderledes stærkt nu. Forøvrigt var han sikker paa, at Restauratørerne ikke vilde kunne hindre Køkkenkarlene i at organisere sig. Og han fandt heller ikke, at deres Fordringer var saa urimelige.

Direktør *Adolf Andersen* holdt paa, at man burde optage Kampen, medens Direktør *Aabye-Hansen* foreslog at stille Medlemmerne frit. Restauratør *Stadil* anbefalede Kamp for enhver Pris.

Direktør *Poul Møller* holdt et ret langt Foredrag, der mundede ud i, at han baade kunde gaa med til Separat-Overenskomster og til at tage Strejken; i sidstnævnte Tilfælde maatte Medlemmerne naturligvis staa solidariske og hjælpe hverandre.



HOVEDBANEGAARDENS RESTAURANT — F. L. Viltoft.

Hotelejer *Lindholm*, Opvarter- og Tjenerforeningens tidligere Formand, anbefalede Kamp og lyste efter Direktør *Carl Jørgensens* tidligere Kampmod. Naar der var Mangel paa Køkkenpiger, mente han, at det var Serveringsdamernes Skyld. Og forresten troede han, at der var Køkkenkarle nok.

Paa dette Punkt blev han imødegaaet af Direktør *Poul Møller*, medens Direktør *Wunsch* tog Livet af Skrønen om Serveringsdamerne.

Paa sidstnævntes Forslag vedtoges det, at hver enkelt Forretning bemyndigedes til at afslutte Separat-Overenskomst med Køkkenkarle udenom Restauratørorganisationerne.

Herefter hævedes Fællesmødet, hvorefter Hotelejerne drøftede Hotelkarle-Spørgsmaalet.

Man vedtog i visse nærmere bestemte inden- og udenlandske Blade at lade indrykke en Kollektiv-Announce, hvori de Rejsende skulde anmodes om ikke at medtage mere Bagage, end de selv vilde kunne transportere fra Banegaard eller Damper til Hotel.

Sagen var dog ikke ude af Verden med denne Afgørelse. Fra 15 Medlemmer indløb der Anmodning til Bestyrelsen om at indkalde en ekstraordinær Generalforsamling med Genoptagelse af Forhandlingerne med Dansk Arbejdsmands Forbund som eneste Punkt paa Dagsordenen. I den Anledning afholdtes der den 6. Januar et Bestyrelsesmøde i Industricaféen, hvor det vedtoges, af Hensyn til Sagens Vigtighed, at forespørge de to andre Restauratørorganisationer, om de maatte ønske endnu en Gang at tage Spørgsmaalet op paa et Fællesmøde, eller om de vilde overlade Afgørelsen til Hotelvært- og Restauratørforeningen alene med de deraf følgende Konsekvenser.

Det maa formodes, at man har foretrukket det sidste Alternativ, idet det ikke af Forhandlingsprotokollen fremgaar, at noget nyt Fællesmøde blev afholdt. Derimod fandt den krævede ekstraordinære Generalforsamling Sted i Wivels Selskabslokaler den 14. Januar.

Formanden gjorde Rede for Sagens Forløb, dvælede især ved den Nytaarsaften heldigt afværgede planlagte Arbejdsnedlæggelse, og anbefalede, støttet af Herrerne *Anton Petersen, Julius Nielsen, Th. Hansen, Carl Wivel, Oluf Christensen* og *Joh. F. Petersen*, at man genoptog Forhandlingerne.

Ved Afstemningen vedtoges dette Forslag med 17 Stemmer mod 2.

Paa et Bestyrelsesmøde den 18. Februar, hvor Dagsordenen for den kommende Generalforsamling drøftedes, vedtoges det, at den samlede Bestyrelse skulde trække sig tilbage.

Denne ordinære Generalforsamling fandt Sted den 5. Marts og som sædvanlig i Søvavillonen.

Af Formandens Beretning skal jeg fremhæve et enkelt Punkt: Tjenerorganisationerne havde opsagt Overenskomsten til Ophør d. 15. Maj, hvilket dog var ulovligt, da den først kunde opsiges til d. 1. Juni. Til Meddelelsen knyttede Formanden den Bemærkning, at man nu mere end nogensinde savnede den Principalforening, som han Gang paa Gang havde slaet til Lyd for.

Efter at Kassereren havde aflagt Regnskab, motiverede For-

manden Bestyrelsens Ønske om at træde tilbage. Men Demissionen blev ikke til noget. Paa Medlemmernes indtrængende Opfordring gik Bestyrelsen, Direktør *Adolf Andersen* fraregnet, ind paa at fungere videre i et Aar. I Stedet for Direktør *Andersen* indvalgtes Direktør *Joh. F. Petersen*.

Med Hensyn til Hotel- og Restaurationstidende udtalte Kassereren sin Misfornøjelse med Bladets Ledelse og tilføjede, at han vilde arbejde hen til, at Foreningen fik sit Blad tilbage. Hertil sluttede Forsamlingen sig.

#### 1920—1921.

Den 3. April afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Nationals Selskabslokaler i Anledning af den da truende Generalstrejke.

Nedenstaaende Resolution vedtoges:

»Centralforeningens administrerende Hovedbestyrelse i Forening med Bestyrelserne for Cafévært og Restauratørforeningen i København og Omegn, Frederiksberg Beværterforening, Hotelvært- og Restauratørforeningen i København, Korporationen af Beværtere i København og Omegn, samt Nordre Birks Restauratørforening, samlede til Møde den 3. April 1920, udtaler, at vi, skønt svigtede af vore Medhjælpere, af Hensyn til Restauranternes Pligter overfor Publikum, dog vil paalægge vore Medlemmer at søge, saa længe Forraad og Kræfter strækker til, at holde deres Forretninger aabne, men ikke udover Kl. 6 Aften.

Samtidig paalagdes det Medlemmerne fra og med Generalstrejkens Ikrafttræden ikke at servere Spirituosa«.

Den 6. April afholdtes Medlemsmøde i Søpavillonen.

I Stedet for Formanden, der var syg, ledede Kassereren Mødet, hvortil der navnlig var indkaldt i Anledning af, at Skolesagen forløb paa en mindre heldig Maade.

Efter at have paahørt Kassererens detaljerede Redegørelse, fandt Forsamlingen, at de Vanskeligheder, som hidindtil havde hindret et frugtbringende Skolearbejde, ikke lod sig overvinde, og det vedtoges derfor at ophæve Skolen.

Den 19. April afholdtes Fællesbestyrelsesmøde i Nationals Selskabslokaler for Hotelvært- og Restauratørforeningen, Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening i Anled-



ning af, at Kellnernes faglige Forening havde henvendt sig til Tivolis Direktør, Arkitekt *Arne Petersen*, og opfordret ham til at formaa Restauratør *Rud. Svarrer* til at afskedige nogle Serveringsdamer, der var antaget til en af Hr. Svarrers Afdelinger »Loggiaen«, idet nævnte Tjenerforening havde truet med i modsat Fald at forbyde sine Medlemmer at arbejde i Tivoli.

Hotelvært- og Restauratørforeningens Formand, der var blevet ringet op af Direktør *Arne Petersen*, som ønskede at kende Restauratørforeningens Stilling til denne Sag, protesterede energisk mod dette Overgreb fra Tjenerforeningens Side og manede til ubrydeligt Sammenhold. Han foreslog, at man skulde meddele Direktør *Arne Petersen*, at man vilde støtte Tivoli-Restauratørerne i en eventuel Kamp, uanset hvad denne maatte koste.

Overretssagfører *P. A. Freilev* henledte Opmærksomheden paa, at et Skridt, som det af Tjenernes faglige Forening skitserede vilde være et eklatant Brud paa den gældende Overenskomst og medføre en alvorlig Bøde. Han foreslog, at man skulde spørge Tjenerne, hvad Meningen var, og udsætte enhver Indgriben, indtil deres Svar forelaa.

Efter at dette Forslag var vedtaget, enedes man om at indbyde Tjenerorganisationerne til Forhandling om ny Overenskomst den 28. April Kl. 10 Fm. i Langelinie Pavillon.

Man maa formode, at Kellnernes faglige Forening fandt det oppurtunt ikke at gøre Alvor af den paatænkte Aktion mod Tivoli, thi man hørte ikke mere til Sagen.

Men nu dukkede der jo ogsaa en større og vigtigere Sag frem: Forhandlingerne om den snart udløbende Tjener-Overenskomsts Fornyelse, hvormed det lige fra Begyndelsen ikke syntes at skulle gaa saa glat . . . Der var øjeblikkelig Strejketrusler i Luften.

Den 20. Maj afholdt de tre Principalforeninger Fællesmøde i Studenterforeningens Lokaler med Overretssagfører *P. A. Freilev* som Dirigent.

I Direktør *Carl Jørgensens* Fraværelse bød Direktør *Aabye-Hansen* Velkommen, hvorefter Direktør *Wunsch* i store Træk fremsatte sit Syn paa den Tjenerstrejke, hvormed man nu maatte regne.

Direktør *Carl Jørgensen*, der nu var kommet til Stede, oplyste, at Hotelvært- og Restauratørforeningens Bestyrelse havde vedtaget, at den agtede at tilraade sin Forenings Medlemmer absolut at for-



RESTAURANTEN I TIVOLIS KONCERTSAL — Fritz Svensson.

kaste de Punkter, der drejede sig om Serveringsdamernes Fjernelse og uorganiserede Tjeneres Afskedigelse.

Formændene for de to andre Principalforeninger erklærede, at de indtog samme Standpunkt som Hotelvært- og Restauratørforeningen.

Efter at endnu et Par Talere havde udtalt Haabet om, at man ikke vilde give efter, hævdede Direktør *Wunsch* Mødet med et Par afsluttende Bemærkninger.

Dette Fællesmøde efterfulgtes af en lang Række lignende Møder. Det var spændende Dage. Luften var ladet med Elektricitet, men Publikums Sympati var absolut paa Restauratørernes Side.

Det næste Fællesmøde fandt Sted den 26. Maj. Ligesom det foregaaende afholdtes det i Studenterforeningens Lokaler.

Direktør *Wunsch* meddelte Resultatet af de Forhandlinger, som man havde haft med Tjenernes Repræsentanter siden sidst: de fastholdt deres Krav og vilde ikke taale uorganiserede Tjenere i nogen Forretning.

Restauratørernes Udvalg havde derimod været villigt til at give efter paa to af Stridspunkterne.

Hotelvært- og Restauratørforeningens Formand udtalte, at man burde være ved godt Mod, og Direktør *Louis Christensen* haabede, at alle vilde staa fast. Hertil sluttede Restauratør *Axel Nielsen* sig. Han betegnede Tjenernes Krav som utilladelige.

Förinden Mødet hævdedes, gav Forsamlingen Udvalget en Tillids-erklæring.

Som det vil staa i frisk Minde hos mange Læsere, bristede Forhandlingerne, og Tjenerne gik i Strejke den 1. Juni.

Men dermed var Mødernes Tid ikke forbi. Nu skulde man jo til at hele det, der allerede var eller vilde blive slaaet i Stykker.

Imidlertid havde Forligsmanden grebet ind, og i den Anledning afholdtes et Fællesmøde den 15. Juni i Restaurant Wivel.

Udvalgets Formand, Direktør *Wunsch* udtalte straks, at Forligsmandens Mæglingsforslag ikke kan ændres; det maa enten vedtages eller forkastes. Han oplyste, at Tjenerorganisationernes Forhandlingsudvalg havde givet Møde hos Forligsmanden, og at denne, paa Direktør *Carl Jørgensens* Foranledning, havde afvist dem med den Begrun-

delse, at man bestred deres Kompetence til at forhandle paa Tjenernes Vegne, efter at en ny Tjenerorganisation var under Dannelse. Endelig oplæste han Forligsmandens Mæglingsforslag, der modtoges med Haandklap.

Ved Afstemningen blev det da ogsaa vedtaget enstemmig.

Umiddelbart efter Fællesmødet holdt Hotelvært- og Restauratørforeningen ekstraordinær Generalforsamling, hvor Mæglingsforslaget ligeledes blev enstemmig vedtaget.

Dagen efter, den 16. Juni, var der indkaldt til et nyt Fællesmøde i Restaurant Wivel.

Anledningen var den, at Tjenerne havde forkastet Mæglingsforslaget.

Direktør *Wunsch* oplyste, at Forligsmanden ikke vilde gribe ind paa ny, men var af den Mening, at Strejken nu burde gaa sin Gang. Direktøren udtalte endvidere, at det vilde være heldigt, om man omtrentligt kunde opgive, hvormange Tjenere, der kan ventes genantagne i det Øjeblik Strejken afblæses.

Direktør *Carl Jørgensen* udtalte, at Restauratørerne havde klaret sig godt, og at der ikke var Tvivl om, at Sejren vilde tilfalde dem, naar de blot vedblivende vilde staa fast.

Hotelejer *Jul. Lindholm* mente, at Udvalget nærede for stor Tillid til de Tjenere, der var brudt ud af Rækkerne, men hans Ord druknede i Latter.

Han sigtede hermed til den Fraktion, der fylkede sig om den senere Forretningsfører *Ludvig Jensen*.

Endelig anbefalede Direktør *Aabye-Hansen* at fremskaffe de Tal, som Udvalgets Formand havde lyst efter, og efter at denne endnu en Gang havde manet til Sammenhold og fastslaaet, at det vilde være en topmaalt Dumhed at stille Restauratørerne frit, vedtoges Forligsmandens Mæglingsforslag enstemmig, hvorefter Mødet hævedes.

Den 18. Juni afholdtes der atter Fællesmøde i Restaurant Wivel.

Udvalgets Formand refererede de Forhandlinger, man paany havde haft med Forligsmanden, fra hvem en Skrivelse oplæstes, og anmodede Forsamlingen om at bemyndige Udvalget til at give Forligsmanden det Svar, som det i Aftenens Løb maatte finde opportunt. Hvis Tjenerne ogsaa denne Gang forkaster Mæglingsforslaget, tilføjede han,

vil der ikke være andet at gøre, end at enhver maa indrette sig paa bedste Maade.

Hotelvært- og Restauratørforeningens Formand og Kasserer udtalte sig begge i samme Retning: at Principalerne ikke kunde strække sig videre. Kassereren oplæste til Slut en Resolution, der udtalte Forsamlingens faste Vilje til at føre Kampen til Bunds, og denne Resolution blev enstemmig vedtaget.

Og endelig bemyndigedes Udvalget til at svare Forligsmanden, hvad der i det givne Øjeblik maatte anses for rigtigst.

Hvad man havde tænkt sig Muligheden af skete. Tjenerne forkastede atter Mæglingforslaget. Og i den Anledning var der den 22. Juni igen Fællesmøde i Restaurant Wivel.

Man indtog nu det Standpunkt at lade Tjenerne sejle deres egen Sø, idet nedenstaaende Resolution enstemmig vedtoges:

»Fællesmødet udtaler, at da Tjenerorganisationerne nu gentagne Gange har forkastet Forligsmandens Forslag til Strejkens Ophævelse, ser Forsamlingen ingen Grund til længere at opretholde det nedsatte Forhandlingsudvalg, hvorfor dette ophæves, Møderne indstilles og Medlemmerne opfordres til at indrette sig permanent efter de foreliggende Forhold«.

Trods foranstaaende Resolution maatte Restauratørernes Førere indkalde til et nyt Fællesmøde den 25. Juni, idet Tjenerne havde benyttet den Taktik at tage Plads i saadanne Forretninger, hvor man ikke havde haft fremmed Hjælp under Strejken, medens det var Meningen at boycotte alle andre Forretninger.

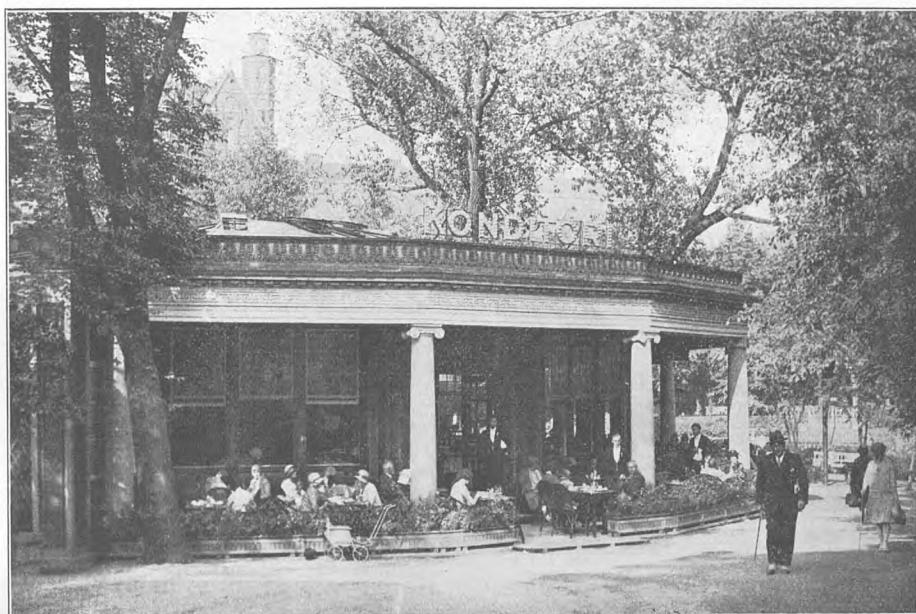
Dette kunde Principalorganisationerne selvfølgelig ikke finde sig i, og der blev derfor paa Mødet vedtaget en ny Resolution, ifølge hvilken de antagne Tjenere straks skulde afskediges, hvorhos den bestemte, at der ikke maatte optages nogensomhelst Forhandling, før Tjenerorganisationerne havde erklæret, at deres Medlemmer kunde gaa i Arbejde over hele Linien.

En direkte Følge af Tjenernes mislykkede Strejke var Stiftelsen af Tjenerforeningen af 1920, med hvilken Organisation Principalforeningerne har haft Overenskomst siden den 29. Juni 1920.



Paa et Fælles-Bestyrelsesmøde den 19. August paa Den Kgl. Skydebane nedsattes et 6-Mands Udvalg til at forhandle med Københavns Orkesterforening.

Den 27. Oktober afholdtes Medlemsmøde i Søvavillonen, ved hvilken Lejlighed Restauratør *Lindquist* fra Stockholm holdt et lille Foredrag om Restaurationsforholdene i Sverige.



KONDITORIET I TIVOLI — Axel Axelsen.

Næste Medlemsmøde fandt Sted den 26. November, hvor man drøftede nogle Planer, der var fremme angaaende Oprettelsen af et Restauratørernes Vaskeri. Kassereren misbilligede de i den Anledning afholdte Privatmøder.

Den 15. December afholdt Foreningen en selskabelig Sammenkomst med Damer paa Den Kgl. Skydebane.

Den 26. Januar var der Medlemsmøde i Søvavillonen. Tilslutningen var kun lille, og der skete intet af særlig Interesse.

Det næste Medlemsmøde afholdtes den 25. Februar i det sædvanlige Lokale. Formanden oplyste, at der fremtidigt vilde blive afholdt en Kokkeeksamen hvert Aar, samt at Foreningen havde modtaget Indbydelse til at deltage i en international Hotelkonference i Monaco.

nedsatte man et Underudvalg, bestaaende af Direktøerne *Carl Jørgensen*, *Poul Møller*, *Oluf Christensen* og *Anton Petersen*, til at frembære de vedtagne Ønsker.

Den 3. Februar afholdtes den aarlige Generalforsamling i Søpavillonen.

Efter at Hotelforpagter *S. P. A. Sørensen*, Hotel Kongen af Danmark, var blevet optaget som Medlem, aflagde Formanden Beretning og Kassereren Regnskab.

Derefter gik man over til Valgene. Da Direktør *Carl Jørgensen* erklærede, at det var hans ufravigelige Ønske ikke at modtage Genvalg, bragtes forskellige Formandsemner i Forslag. Majoriteten samlede sig om Kassereren, Direktør *Aage A. Christensen*, der ved Afstemningen valgtes til Foreningens Formand.

I Stedet for Direktør *Alfred T. Andersen*, som ikke vilde genvælges, valgtes Direktør *Jules Nimb*, hvorefter Direktøerne *Aage Poschmann* og *Joh. F. Petersen* genvalgtes ved Haandsoprækning.

Inden Generalforsamlingen hævedes, meddelte Formanden, at »Hotel- og Restaurationstidende« nu redigeredes af Direktør *Alfred T. Andersen* med Restauratør *Otto Bock* og kgl. Translatør *Pauli Jørgensen* som Medarbejdere.

Paa et den 8. Februar afholdt Bestyrelsesmøde i Restaurant *Nimb* konstituerede Bestyrelsen sig med Direktør *Joh. F. Petersen* som Næstformand, Direktør *Th. Hansen* som Kasserer og Direktør *Poschmann* som Sekretær.

Den 13. Februar afholdt Bestyrelserne for de tre Principalforeninger et Møde, i hvilket Formanden for Dansk Kkkeforening og dennes Forretningsfører deltog.

Man drøftede og vedtog nye Lønsatser for Kokkelærlinge i de 4 Læreaar, fastsat i den nye Lærlingelov, og efter at Kkkeforeningens Repræsentanter havde forladt Mødet vedtog Hotelvært- og Restauratørforeningens Bestyrelse at indskyde 1000 Kr. i et Grundfond til Disposition for Skoleudvalget for den i Teknologisk Institut nylig etablerede Skole for Tjener- og Kokkelærlinge.

Den 15. Marts afholdtes Medlemsmøde i Restaurant *Nimb*.

Formanden indledede Mødet med en smuk Mindetale over For-

eningens Aresformand, Kammerraad *Wivel*, der var afgaaet ved Døden under et Ophold i Sydfrankrig.

Dernæst optoges Grand Hotel i Odense som Medlem af Foreningen.

Efter en Diskussion mellem Direktør *Frantz Christensen* og Formanden vedtoges de førømtalte Lønsatser for Kokkelærlinge med 15 Ja-Stemmer mod ingen Nej-Stemmer.

Med en eventuel Opsigelse af Overenskomsten vedr. Lejetjenerlønnen for Øje, vedtoges det, at Bestyrelsen skulde indlede Underhaandsforhandlinger med de to andre Principalforeninger.

Det vedtoges tillige at indlede Forhandlinger med Københavns Orkesterforening.

Og endelig oplyste Direktør *Carl Jørgensen*, at der var Chancer for at faa Natbevillingsforholdet reguleret.

I Anledning af Kammerraad *Carl Wivels* dødelige Bortgang skrev *Pauli Jørgensen* i Hotel- og Restaurationstidende for den 19. Marts 1922:

»Umiddelbart forinden Udsendelsen af forrige Nummer meddelte et kortfattet Telegram, at Kammerraad *Carl Wivel* var afgaaet ved Døden i Monte-Carlo.

Med Kammerraad *Wivel* har den danske Hotel- og Restaurationsverden mistet en af sine fornemste og nobleste Repræsentanter, en Mand, der var en Pryd for sin Stand, og som, sammen med sin udmærkede Hustru, har bidraget til, at dansk Hotel- og Restaurations-Industri indtager sit nuværende høje Standpunkt.

*Carl Wivel*, der blev næsten 78 Aar gammel, havde alle Dage været en meget virksom og flittig Mand, og naar han i de sidste Aar kunde tillade sig at leve uden at beskæftige sig med Forretninger, da skal det siges her, at det var en velfortjent Hvile efter en lang og travl Arbejdsdag.

Forretningen i Tivolis Façadebygning, Skandinaviens største og mest storstadsmæssige Restaurant, der vil bevare *Wivels* Navn fra Forglemmelse, er et haandgribeligt Udtryk for hans Energi og Fremsynethed. Da han i sin Tid lejede de oprindelig ret beskedne Lokaler til en efter Datidens Forhold betydelig Leje, var det ikke langt fra, at ældre Kolleger betragtede det som Galmandsværk; men *Wivels* Beregninger havde været rigtige; han havde i Tankerne set, i hvad Retning Byens Udvikling vilde gaa. Han lod de Gamle skumle og vovede Forsøget — og Tiden gav ham Ret. København blev en Storby, og Vesterbro blev Forlystelseslivets Kvarter med Restaurant *Wivel* som Centrum.

Men den afdøde Kammerraad havde tillige den Gave, at han forstod at drive sin Forretning paa den Maade, at den aldrig blev taget i Besid-

delse af et bestemt Publikum, af en bestemt Klasse Mennesker, tværtimod, den blev hele Byens. Og desuden blev den efterhaanden en Seværdighed, som enhver Udlænding, der besøger København, skal se.

Ved Siden af at drive sin stadig voksende og udvidede Forretning fik Kammerraaden ogsaa Tid til at varetage Fagets og sine Kollegers Interesser. Han var saaledes ikke alene Stifter af Restauratørforeningen, der senere sammensluttedes med Hotelværtforeningen under Navnet Hotelvært- og Restauratørforeningen i København, men i over en Snes Aar var han denne Forenings altid aarvaagne og dygtige Formand. Det var først under Krigen, at han i en fremskreden Alder nedlagde sit Formandshverv, og ved denne Lejlighed udnævnte Foreningens Medlemmer ham til Æresformand, en Opmærksomhed, som den afdøde Kammerraad satte overordentlig stor Pris paa. Sin Kærlighed til den gamle Forening bevarede han til det sidste. Naar dens Interesser krævede det, gav han altid beredvilligt Møde.

*Carl Wivel*, der som Frivillig deltog i Krigen 1864, og som gerne talte om sine Minder fra de Dage, var Formand for Vaabenbrødrenes københavnske Afdeling, og vi ved, at han der vil blive savnet i lige saa høj Grad som i Hotelvært- og Restauratørforeningen. Og han vil blive savnet af talrige fattige Mennesker, for hvem *Wivels* gode Hjerte og Tegnebog altid har staaet aaben.

Foruden at være dekoreret med Krigsmedaillen var Kammerraad *Wivel* ogsaa Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd.

Ligesom *Wivels* Navn fremdeles vil lyse over Vesterbros Passage, i Hjertet af Stor-København\*), saaledes vil hans Minde leve videre i de Kredse, hvortil han særlig følte sig knyttet.

Han var en nobel, fin og helstøbt Personlighed«.

Kammerraadens Bisættelse fandt Sted den 25. Marts fra Vor Frue Kirke i København under overvældende stor Deltagelse.

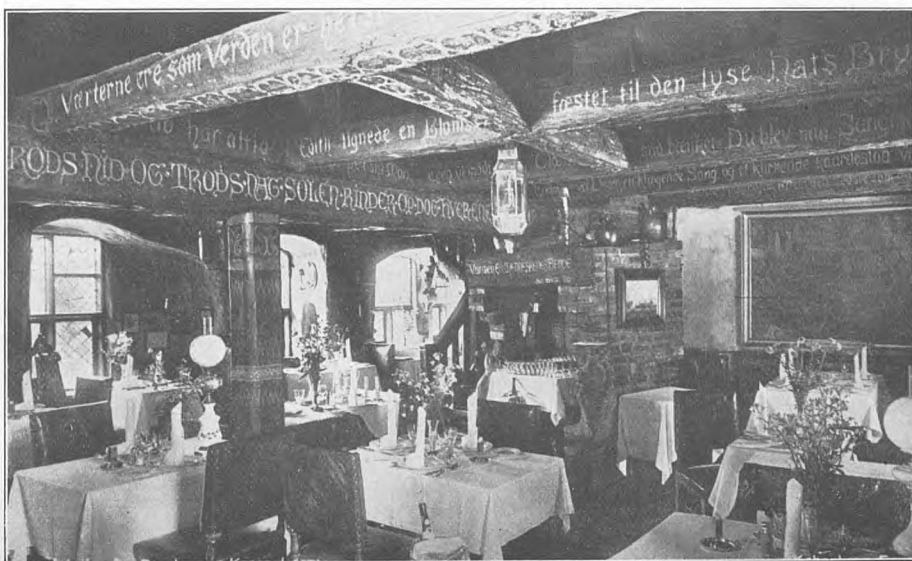
Blandt de mange Blomsterdekorationer, som smykkede Baaren, fandtes pragtfulde Kranse fra Hans Majestæt Kongen og Hans kgl. Højhed Prins *Valdemar*.

Paa et Bestyrelsesmøde den 27. Marts i Restaurant *Nimb* vedtoges det, at Formanden skulde henvende sig i Magistraten for om mulig at opnaa et Nedslag i Afgiften, der svares af Fortovsstillingen. Det vedtoges endvidere, at Formanden skulde anmode Toldinspektør *Schumacher* om at tage Hotelvært- og Restauratørforeningen med paa Raad ved Fastlæggelsen af Formens for de i Loven om Restaurations-

\*) Denne Spaadom gik som bekendt ikke helt i Opfyldelse; idet den af Kammerraaden skabte Restaurant for et Par Aar siden blev tvunget til at forandre Navn.

skatten nævnte Regnskabsbilag m. m. Og endelig vedtoges det at søge en Konference med Orkesterforeningens Bestyrelse, idet man fandt, at de Procenter, hvormed denne skriftligt havde tilbudt at nedsætte Taksterne, ikke var tilstrækkelige.

Paa et nyt Bestyrelsesmøde den 4. April, det afholdtes ogsaa i Restaurant Nimb, oplyste Formanden, at der næppe var Haab om at faa Nedslag i Fortovslejen til den kommende Sæson, da Magistratens Budget forlængst var lagt. Men man kunde forsøge at indsende en Ansøgning, hvilket vedtoges. Endvidere meddelte han, at



»LORRY«, Interiør fra Drachmann Kroen — Vald. Nielsen.

Toldinspektør *Schumacher* havde lovet at imødekomme Foreningens ovenfor nævnte Ønske, samt at han havde udtalt, at Toldvæsenet for Foreningens Medlemmers Vedkommende sikkert vilde kunne acceptere deres sædvanlige Bogføring som fyldestgørende. Og tilslut kunde Formanden oplyse, at Orkesterforeningens Bestyrelse næppe vilde anbefale en yderligere Nedsættelse af Musiker-Taksterne. Det vedtoges alligevel at forsøge en ny Henvendelse til Orkesterforeningen.

Den 2. Maj afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Restaurant Nimb.

Som Vice-Præsident i *Alliance internationale de l'Hôtellerie* opfordredes Direktør *Carl Jørgensen* enstemmigt til at repræsentere Hotel-



vært- og Restauratørforeningen paa et forestaaende Repræsentantskabsmøde i Paris.

Da Restauratør *Otto Bock* var fratraadt som Medarbejder ved Hotel- og Restaurationstidende, akcepterede man med Tak et af Restauratør *Chr. Larsen* fremsat Tilbud om at overtage Bladets Ledelse.

Og tilsidst vedtoges det, at Bestyrelsen skulde søge Samarbejde med de to andre Principalforeninger i Spørgsmaal af fælles Interesse.

Den 2. Juni afholdtes Medlemsmøde i Restaurant Nimb.

Paa Bestyrelsens Vegne foreslog Formanden, at Foreningen skulde yde sin afgaaede Formand, Direktør *Carl Jørgensen*, en Anerkendelse for det store og værdifulde Arbejde, som denne — uden at sky hverken Ulejlighed, Tid eller Penge — havde ydet Foreningen i den vanskelige Periode, hvori han stod for Styret. Forslaget vedtoges med Akklamation.

Efter foretagen Ballotation optoges Hotel Regina i Aarhus som Medlem af Foreningen.

Derpaa drøftedes Restaurationsskatten, idet det atter pointeredes, at denne Skat bør opkræves særskilt, saaledes at det stadig kan staa Publikum klart, at det er en Skat, der tilfalder Staten, og som Staten tvinger Hotel- og Restaurationsindustrien til at opkræve.

Tilslut opfordrede Forsamlingen det i Anledning af Restaurationsskatten nedsatte Udvalg til snarest at søge Foretræde hos det Udvalg, som Landstinget havde nedsat til Behandling af Forslaget til foranævnte Skat, for om muligt at opnaa visse Ændringer i Loven, inden dens endelige Vedtagelse.

Den 21. Juni afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Restaurant Nimb.

Efter at have vedtaget, at Bestyrelsen skulde indlede Underhaands-Forhandlinger med Tjenerforeningen af 1920 om Nedsættelse af Taksterne for Lejetjenerarbejde, drøftede man Restaurationsskatten og Opkrævningen af samme.

En Erklæring gaaende ud paa, at den i Loven af 12. Juni 1922 fastsatte 10 % Afgift skulde opkræves særskilt hos Publikum og i intet Tilfælde maatte inkluderes i Forretningernes Priser, blev underskrevet af samtlige Tilstedeværende paa 2 nær.

De to Herrers Vægning gav Anledning til et livligt Replikskifte mellem dem og de andre Medlemmer.

Da Generalforsamlingen var hævet, begav samtlige Deltagere sig ind i et tilstødende Lokale, hvor Formanden overrakte Direktør *Carl Jørgensen* den tidligere omtalte Erkendtlighedsgave, et meget smukt Sølvskrivetøj.

Paa et Bestyrelsesmøde den 26. August paa Hotel Dagmar, hvor man behandlede en fra Opvarter- og Tjenerforeningens faglige Afdeling og Kellnernes faglige Forbund modtagen Anmodning om at optage Forhandlinger om en Overenskomst, vedtoges det at svare, at man for Tiden ikke fandt Anledning til at forhandle om nogen Overenskomst.

Paa samme Møde valgtes Direktør *Jules Nimb* til Medlem af Skoleudvalget.

Den 10. Oktober afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Søpavillonen, hvor Formanden aflagde Beretning om de seneste Begivenheder, og hvor man drøftede en eventuel Ændring af Lovene med det Maal for Øje, at man i Fremtiden skulde kunne udelukke Medlemmer, der ikke retter sig efter Foreningens lovlige Vedtagelser.

Anledningen hertil var, at to Medlemmer havde inkluderet Restaurationsskatten i deres Priser.

Det var Meningen, at Personaleproblemet skulde have været drøftet, men da de tre Medlemmer, paa hvis Foranledning Spørgsmaalet navnlig var sat paa Dagsordenen, ikke havde indfundet sig, strøg man dette Punkt.

Den 15. November afholdtes Medlemsmøde i Søpavillonen, hvor Direktør *Carl Jørgensen* aflagde Beretning om *Alliance internationale de Hôtellerie's* Møde i Paris, og hvor Formanden omtalte en af Direktør *Nimb* fremsat Plan om Afholdelse af en Kogekunst Udstilling. Denne Tanke vandt dog ingen Tilslutning.

Den 1. December anmodede Bestyrelsen Orkesterforeningen om en Forhandling om Musikernes Gage. Den 5. s. M. svarede Orkesterforeningens Bestyrelse, at den gerne vilde deltage i et Møde, men at den paa det daværende Tidspunkt ikke kunde gaa med til nogen Forhandling om Lønreduktion.

Trods denne Skrivelses lidet opmuntrende Indhold, sammenkaldte man desuagtet til et Møde. Som det var at forvente, endte det resultatløst. Kun fik Restauratørerne Lejlighed til at sige Orkesterforeningens Formand nogle drøje Sandheder.

Den 2. Februar afholdtes den ordinære Generalforsamling i Restaurant Nimb.

Efter en Mindetale over de i Aarets Løb afdøde Medlemmer, Foreningens Æresformand, Kammerraad *Carl Wivel*, og Direktørerne *O. Aabye-Hansen* og *Th. Klingspor*, aflagde Formanden Beretning og derpaa ogsaa Regnskab, idet Kassereren var bortrejst.

Dernæst gik man over til Valgene.

I Stedet for Direktør *Aage A. Christensen*, der kun havde lovet at fungere midlertidigt, valgtes Direktør *Frantz Christensen* til Foreningens Formand. Og i Stedet for Direktør *Th. Hansen*, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Hotelforpagter *M. Christensen*.

Til sammen med Bestyrelsen at indtræde i et Udvalg til Udarbejdelse af nye Love valgtes Foreningens to Æresmedlemmer, Herre *Carl Neiiendam* og *Julius Nielsen*.

Og endelig blev et Forslag om fast Tilskud til Lærlingskolen henvist til nøjere Prøvelse i den rekonstruerede Bestyrelse.

1923—24.

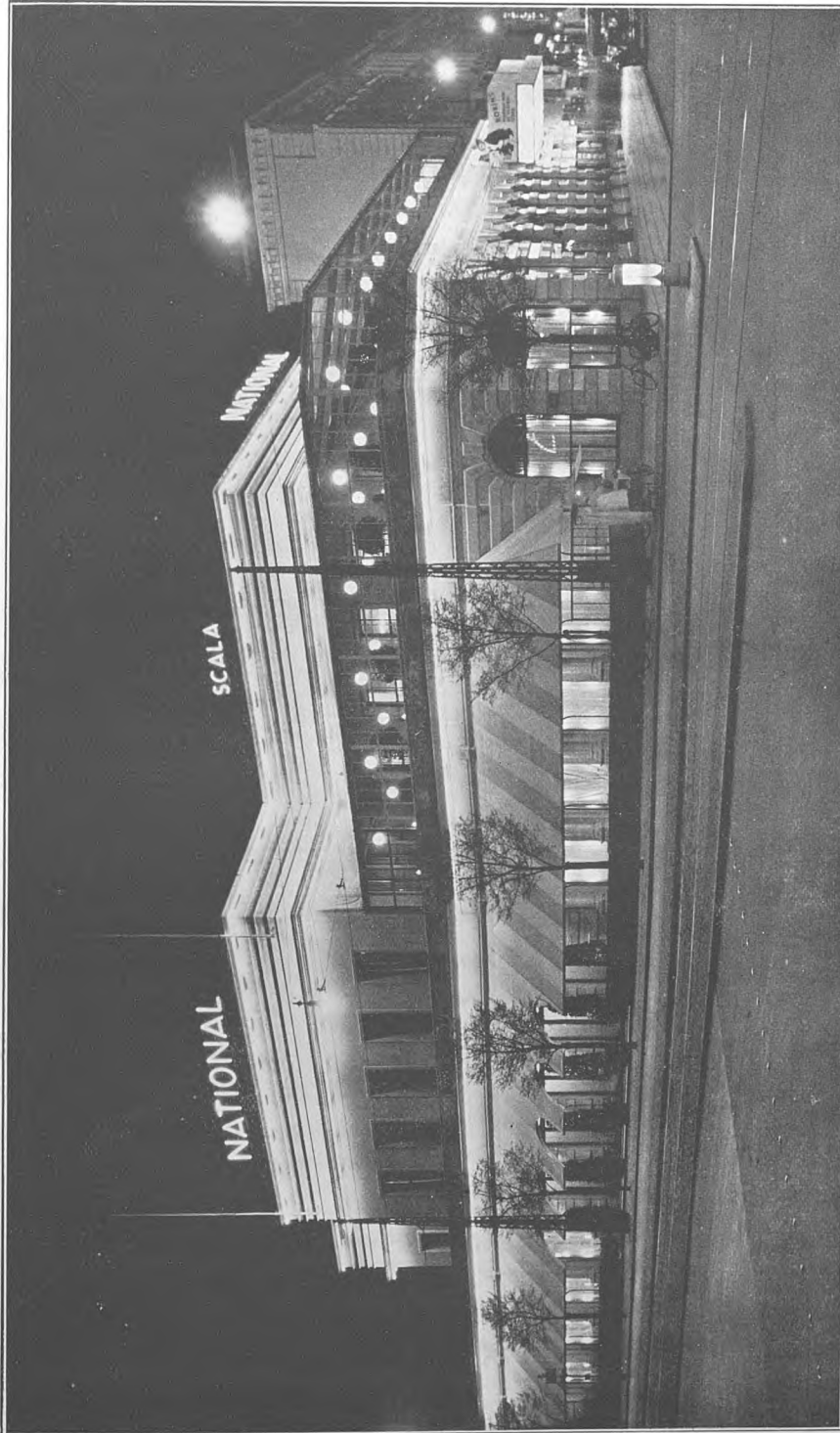
Paa et den 6. Februar afholdt Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig som følger:

Direktør *Joh. F. Petersen* . . . . . Næstformand,  
Direktør *Aage Poschmann* . . . . . Kasserer,  
Hotelforpagter *M. Christensen* . . . . . Sekretær.

Ved samme Lejlighed afleverede den afgaaede Formand Foreningens Bøger, Værdier og Effekter.

Den 14. Februar afholdtes et nyt Møde med Bestyrelsen for Københavns Orkesterforening. Ligesom det forrige Møde endte dette ogsaa uden Resultat. Og et Møde, der fandt Sted en Uge senere, var ligesaa negativt.

Herefter vedtog man at andrage Justitsministeriet om Opholdstilladelse for udenlandske Musikere.



NATIONAL-SCALA — F. L. Viltoft.

Den 26. Marts afholdtes Medlemsmøde i Paladshotellet, ved hvilken Lejlighed følgende Sager drøftedes: de paatænkte Lovændringer, Myndighedernes Stilling til Indrejsetilladelse for udenlandske Musikere, pekuniær Støtte til den nystiftede Turistforening, Hotel- og Restaurationstidende, Lærlingskolen og Lukketiden.

Endvidere optoges Restauratør *H. F. Helmersen* i Foreningen.

Under det paafølgende Fællesmaaltid rettede Formanden en hjertelig Tak til fh. Hof-Hotelejer *Neiiendam* for den store Interesse, hvormed han bestandig havde omfattet Foreningen lige fra dens Start.

I denne Forbindelse kan jeg oplyse, at Hr. *Neiiendam* paa sin 65-aarige Fødselsdag d. 23. Marts skænkede Foreningen 2000 Kroner.

Den 12. April var Formanden og fh. Hof-Hotelejer *Neiiendam* i Audiens hos Statsministeren for om muligt at afværge, at Restaurationsskatten inkluderedes i Priserne, hvilket var under Overvejelse. Statsministeren erklærede, at han godt kunde tænke sig at blive ved den oprindelig tænkte Ordning, men anbefalede d'Herrer at tale med Landstingsmand *Bunch* og Formanden for det konservative Folkeparti, Ingeniør *Korsgaard*.

Hr. *Bunch* var straks rede til at støtte Foreningens Ønske, medens Hr. *Korsgaard* udbad sig en skriftlig Fremstilling til Forelæggelse for Udvalget.

Et stærkt underbygget Andragende afgik samme Dag.

Den 13. April opsagde Hotelvært- og Restauratørforeningen sammen med de to andre Principalforeninger den med Dansk Kokkeforening bestaaende Overenskomst vedrørende Kokkelærlingene.

Paa et Møde den 16. April vedtoges det, at Foreningen i Fællesskab med Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening samt Centralforeningen skulde sende Deres Majestæter Kongen og Dronningen en Gave i Anledning af Majestæternes Sølvbryllup.

Den 14. August afholdtes Bestyrelsesmøde i Langelinie Paviljonen, et Møde, hvori Direktør *Carl Jørgensen* deltog.

Sagen drejede sig nemlig om en Indbydelse, som sidstnævnte, i sin Egenskab af Vice-Præsident i *Alliance Internationale de l'Hôtellerie*, havde modtaget til at deltage i Alliancens Kongres i New York.



Medens Direktør *Carl Jørgensen* fremhævede Fordelene ved at deltage i en saadan Kongres, indvendte Formanden, at man ved at modtage en saa storstilet Gæstfrihed, som der ifølge Direktør *Carl Jørgensens* Udsagn her var Tale om, forpligtede sin Stand og sit Land over Evne, ligesom han betvivlede, at Udbyttet, erhvervsmæssigt set, vilde være saa stort.

Direktør *Carl Jørgensen* foreslog, at Spørgsmaalet bragtes frem paa et Medlemsmøde, men hertil fandt Formanden, at Tiden var for knap. I Stedet for foreslog han, at det overdroges Direktør *Carl Jørgensen* at meddele Alliancen, at man takkede for Indbydelsen, men ikke saa sig i Stand til at deltage i Kongressen.

Sagen gik imidlertid senere i Orden, idet Bestyrelsen i et til Foreningens Medlemmer udsendt Cirkulære gav de Medlemmer, der maatte ønske at deltage i Kongressen, Ret til at repræsentere Foreningen paa denne. Det var dog en Forudsætning, at de selv skulde afholde alle deraf flydende Udgifter.

Følgende Herrer afrejste til New York:

Direktør *Adolf Andersen*..... Hotel Terminus,  
Direktør *Carl Jørgensen*..... Provinshotellet,  
Direktør *Johs. Lekven*..... Grand Hotel, Odense,  
Direktør *Anton Petersen*..... Restaurant Wivel.

Den 12. Oktober afholdtes Medlemsmøde i Restaurant Nimb. Efter at Formanden havde aflagt Beretning om forskellige af Bestyrelsen ekspederede Sager, holdt Næstformanden et instruktivt Foredrag om Samarbejdet med de to andre Principalforeninger og henviste til Nødvendigheden af at staa sammen under opstaaende Vanskeligheder. Han sluttede med varmt at anbefale, at Foreningen atter burde indmelde sig i Centralforeningen.

Dernæst fraraadede Formanden, støttet af flere Medlemmer, Oprettelsen af det Værelsesanvisnings-Bureau, som tidligere havde været paa Tale. Og endelig optoges Restauratør *L. P. Hemmingsen* som Medlem af Foreningen.

Den 16. November afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Paladshotellet, paa hvilken det blandt andet blev vedtaget, at Foreningen skulde genindtræde i Centralforeningen.

Efter at Generalforsamlingen var hævet, holdt Formanden et Foredrag om det oliefyrede Komfur.

Den 10. December afholdtes Medlemsmøde i Hotel d'Angleterre.

Man drøftede Disciplinen i Køkkenerne, samt Whisky-Ringens Priser. Og efter at Direktør Nimb havde aflagt Beretning om Lærlingeskolens Efteraarseksamen, optoges Direktør, cand. phil. *F. L. Viltoft* og Direktør *Anthon Knudsen* som Medlemmer af Foreningen.

Den ordinære Generalforsamling afholdtes den 5. Februar paa Hotel Phønix.

Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed siden forrige Generalforsamling og mindedes herunder Direktør *Nicolaj Schultz*, der var afgaaet ved Døden.

Derefter aflagde Kassereren Regnskab, idet han benyttede Lejligheden til at bringe fhv. Hof-Hotelejer *Neiendam* en Tak for den foranomtalte storstillede Gave.

Til Medlemmer af Bestyrelsen genvalgtes Direktør *Poschmann* og nyvalgtes Kammerraad *Knud Pagh*.

Og efter at Restauratør *Chr. Th. Larsen* havde aflagt Beretning om »Hotel- og Restaurationstidende«, aflagde Direktør *Carl Jørgensen* en sammentrængt Beretning om Hotel-Kongressen i New York.

#### 1924—1925.

Paa et Bestyrelsesmøde den 17. Februar valgtes Kammerraad *Knud Pagh* til Næstformand.

Det første Medlemsmøde efter den ordinære Generalforsamling afholdtes den 27. Marts i Buriis Selskabslokaler.

Et af Direktoratet for Fabrikstilsynet udsendt Cirkulære vedrørende Lærlinges Beskæftigelse i Bagerier og Konditorier blev oplæst. Til dette Cirkulære knyttede Formanden nogle orienterende Bemærkninger, medens Direktør *Wunsch* i denne Forbindelse henledte Opmærksomheden paa, hvor vigtigt det er at fastslaa, at Hotel- og Restaurationsdrift er et Handelsforetagende.

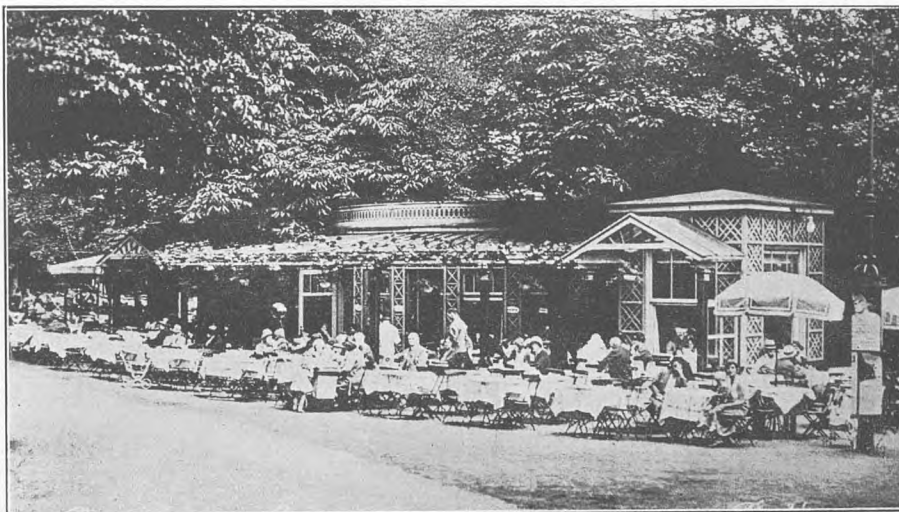
Dernæst drøftedes Pensionaternes ulovlige Virksomhed.

Og endelig Restaurationsskatte-Restancerne, hvorunder man ligeledes berørte Brændevinsafgiften.

Den 7. April genetableredes de tre Principalforeningers Fællesudvalg med Hotelejer *Lorentz Nielsen* som Formand, Direktør *Frantz Christensen* som Vice-Formand og Restauratør *Otto Bock* som Sekretær.

Den 9. April overtog Principalforeningerne Hotel- og Restaurationsindustriens Lærlingskole.

Den 30. April afholdtes Medlemsmøde i Langelinie Pavillonen, i hvilket Møde Bestyrelserne for de to Søsterforeninger deltog.



RESTAURANT NORD I TIVOLI — Orla Nord.

Som Delegerede til Centralforeningens Aarsmøde valgtes Kammerraad *Knud Pagh*, Hotelforpagter *M. Christensen* og Direktør *F. L. Viltoft*.

Efter at Direktør *Wunsch* dernæst havde gennemgaaet den nye Beværterlov Punkt for Punkt, holdt Konsul *Erik Andersen* et interessant Foredrag om Vinenes Hjemstavn, Tilvirkning og Behandling.

Den 20. Maj fandt en ekstraordinær Generalforsamling Sted i Langelinie Pavillonen i Anledning af Ølstrejken.

Formanden mente ikke, at Restauratørerne kunde være tjent med af lægge Hænderne i Skødet og se Tiden an. Han fandt, at der burde handles og foreslog, at man skaffede sig Øl fra anden Side.

Der forelaa et Tilbud fra et Bryggeri i Mecklenburg, og efter at man havde smagt paa Øllet, tegnede de Tilstedeværende sig hver især for et vist Kvantum.

Den 2. Oktober afholdtes Medlemsmøde i Restaurant Wivel.

Formanden indledede Mødet med en Omtale af Hotelværtforeningen for Danmark, der nylig var bleven stiftet. Han sluttede med at udtale det Haab, at de af den nye Forenings Medlemmer, som ogsaa er Medlemmer af Hotelvært- og Restauratørforeningen, stadig vilde bevare Interessen for denne sidste.

Derefter aflagde Næstformanden Beretning om Centralforeningens Delegeretmøde.

Og efter at have drøftet nogle Mæglingssager gik man over til Lærlingskolen. Det oplystes, at Magistraten havde lovet at tage sig af Undervisningen i Dansk, Skrivning, Regning, Engelsk og Fransk, samt at Direktør *Frantz Christensen* havde afløst Direktør *Poul Møller* som Formand i Skoleudvalget.

Dernæst optoges Direktør *V. Binderup-Schultz* i Foreningen, og endelig overrakte Formanden Tjener *G. Büser* et Guldur med Inskription i Anledning af at denne havde været ansat 25 Aar i Restaurant Wivel.

I Kraft af de smukke Ord, som Formanden henvendte til Jubilæren, fik Mødet et helt højtideligt Præg.

Den 2. December afholdtes Medlemsmøde paa Den kgl. Skydebane.

Efter at en Voldgiftssag og en Skrivelse fra Dansk Kokkeforening var henvist til Fællesudvalget, drøftedes Tjeneroverenskomsten, om hvilken der skulde paabegyndes Forhandlinger den 15. December.

Iøvrigt skete der intet.

Den 21. Januar afholdtes Medlemsmøde med Damer paa Den kgl. Skydebane.

Ifølge Hotel- og Restaurationstidende var denne Sammenkomst festlig og vellykket. For ca. 100 Damer og Herrer holdt Formanden, Direktør *Frantz Christensen*, et Foredrag om Hotel- og Restaurationsindustrien med Henblik paa det danske Køkkens Renæssance ved Hustruerne. Efter en pragtfuld Middag glædede Forfatteren *Chr. Houmark*, Fru *Winding* og Skuespillerne *Storm-Petersen* og *Arhoff* Forsamlingen med deres Kunst. Og senere gik Dansen med Liv og Lyst, indtil Skydebanens flinke Tjenerstab serverede Afslutnings-theen med friskbagt Wienerbrød.

Den 25. Februar afholdtes den ordinære Generalforsamling i Restaurant Nimb.

Formanden mindedes først de af Foreningens Paarørende, som var afgaaet ved Døden i Aarets Løb: Fru *Oluf Christensen*, Fru *Helmersen* og Fru *N. P. Hansen*, samt Restauratør *Herman Wittmack* og aflagde derpaa Beretning. Af Hensyn til de mange Punkter, der fandtes paa Dagsordenen, gik Formanden ikke nærmere ind paa Sagerne, men nøjedes med at omtale Ølstrejken, Samarbejdet med de andre Foreninger samt Beværterloven, om hvilken sidste han udtalte, at man maatte haabe, at dens mange Urimeligheder Tid efter anden maatte falde Autoriteterne i Øjnene.

Herefter aflagde Kassereren Regnskabet.

Om Lærlingskolen oplyste Formanden, at Kommunen havde overtaget Undervisningen i de elementære Fag.

Forholdene indenfor Kokkefaget gav Anledning til en længere Diskussion, ligeledes de Forhandlinger, der var ført med Tjenerforeningen vedrørende en Ændring i Overenskomsten. Ændringsforslaget vedtoges enstemmigt.

Det vedtoges enstemmigt at støtte den af Restauratørorganisationerne opstillede Liste til de forestaaende Borgerrepræsentantvalg.

I Forvejen havde Formanden i sammentrængt Form skildret, hvorledes han og Hotelejer *Lorentz Nielsen* var blevet afvist af Forretningsudvalget for den kommunale Vælgerforening, da man anmodede om at faa en Restauratør paa dennes Liste. Et af Udvalgsmedlemmerne havde endog begaaet den utrolige Dumhed at fornærme hele Restauratørstanden. Forøvrigt havde Socialdemokraterne vist sig lige saa umedgørlige som de konservative. Og at søge Samarbejde med det byfjendske Venstre eller med de Radikale med den forkvaklede Beværterlov var paa Forhaand udelukket. — Borgerrepræsentantvalgene fandt forresten Sted den 10. Marts, og Restauratørernes Liste opnaaede et betydeligt Antal Stemmer, men ikke nok til at placere nogen Kandidat.

Følgende 4 Herrer var opstillet: Direktør *F. L. Viltoft*, Direktør *Lorentz Nielsen*, Restauratør *Otto Bock* og Restauratør *N. P. Sporup*.

Efter at Restauratør *Chr. Th. Larsen* havde aflagt Beretning om Hotel- og Restaurationstidende anbefalede Formanden Bestyrelsens Forslag om at afholde en international Kogekunst-Udstilling i Tivoli.



Forslaget diskuteredes livligt, og efter at Herrerne *Neiendam*, *Aage A. Christensen* og *Wunsch* havde anbefalet Tanken, vedtoges Forslaget med overvældende Majoritet. (23 Stemmer mod 5).

Oppositionen, der kom til Orde mod Udstillingen skyldtes den Omstændighed, at Hotelværtforeningen for Danmark ikke opfordredes til at være Medindbyder til den. Motivet hertil var forøvrigt det, at Fællesudvalget betragtede Hotelværtforeningen for Danmark som en Landsorganisation ligesom Centralforeningen, der heller ikke skulde være Medindbyder. For imidlertid at komme til en eventuel Forstaaelse med Foreningen nedsattes et Udvalg til at optage Forhandlinger med den. Udvalget bestod af Herrerne *Neiendam*, *Joh. F. Petersen* og *F. L. Viltoft* med førstnævnte som Formand.

Paa Grund af den fremskredne Tid vedtoges det nu at afbryde Generalforsamlingen, som fortsattes den 25. Marts i Odd-Fellow-Palæet.

Dirigenten, Direktør *Aage A. Christensen*, gav først Ordet til fhv. Hof-Hotelejer *Neiendam*, der oplyste, at det forannævnte Udvalgs Arbejde var endt resultatløst.

Derefter genvalgtes Direktør *Frantz Christensen* til Formand.

Og endelig genvalgtes de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Direktør *Jules Nimb* og Hotelforpagter *M. Christensen*.

#### 1925—1926.

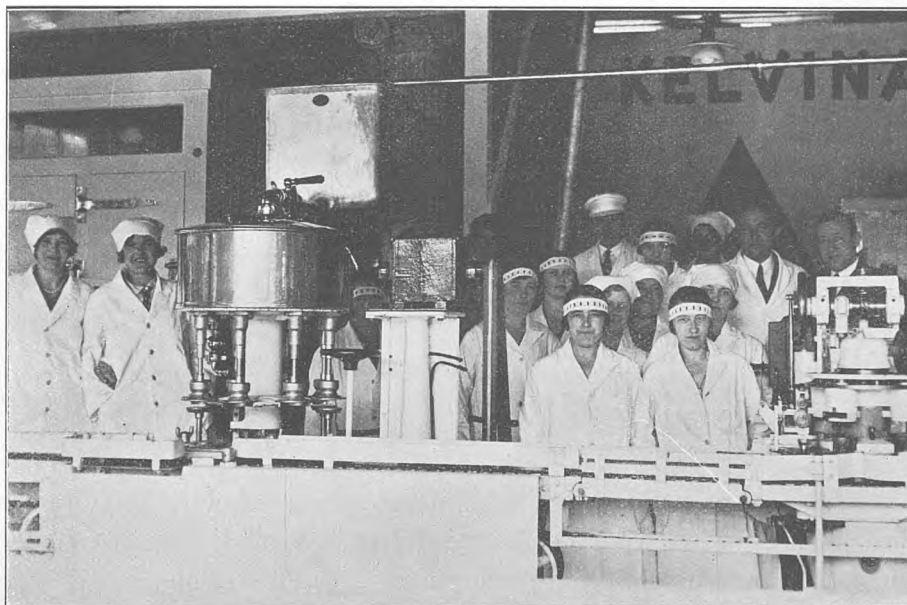
Efter at Forhandlingerne med Hotelværtforeningen for Danmark vedrørende den kommende Udstilling var bristede, og navnlig efter at nævnte Forening havde planlagt en egen Udstilling til Afholdelse en Maanedes Tid forinden de samarbejdende Principalforeningers, kan det ikke skjules, at der herskede en ikke ringe Spænding mellem Bestyrelsen for Hotelvært- og Restauratørforeningen og de af dens Medlemmer, der havde stiftet den nye Hotelorganisation.

Spændingen gav sig Udslag i, at sidstnævnte Fraktion krævede en ekstraordinær Generalforsamling indkaldt med Ændring af Hotelvært- og Restauratørforeningens Navn som eneste Punkt paa Dagsordenen.

Denne ekstraordinære Generalforsamling fandt Sted den 26. Maj i Odd-Fellow-Palæet med Foreningens juridiske Konsulent, Højesteretssagfører *Ø. Ahnfeldt-Rønne*, som Dirigent.

Fraktionens Ordfører motiverede Navneforandringen, men blev imødegaaet fra flere Sider, og ved Afstemningen forkastedes Forslaget med 39 Stemmer mod 13.

Resultatet af Afstemningen medførte, at de Hotelmænd, der havde krævet den ekstraordinære Generalforsamling indvarslet, udtraadte af Foreningen, og at der opstod en vis Bitterhed i begge Lejre. Men Tiden er jo som bekendt en god Læge. Hotelvært- og Restauratør-



Fra Kogekunst-Udstillingen 1925. — Det arbejdende Mejeri.  
Det danske Mælke-Compagni.

foreningens og Hotelværtforeningen for Danmarks Interesser var i Virkeligheden sideløbende, og det varede derfor ikke længe, inden de maatte samarbejde paa forskellige Punkter. Hermed var Vejen aabnet for en Forsoning. Men om flere af de udtraadte Tid efter anden vil følge det allerede givne Eksempel og vende tilbage for at indtage deres gamle Pladser i Hotelvært- og Restauratørforeningen, ja det er et Spørgsmaal, som det bliver forbeholdt Fremtiden at besvare.

Det første Efteraars-Medlemsmøde afholdtes den 12. Oktober i Restaurant Nimb.

Efter at have drøftet Forholdet til Dansk Kokkeforening og Kokkenes Præstationer, der i Følge de faldne Udtalelser i mange Tilfælde

ikke stod i rimeligt Forhold til deres Forenings Lønningskrav, henstillede Formanden til Forsamlingen at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at dispensere fra den Paragraf i Lovene, der omhandler Indskudet fra nye Medlemmer.

Spørgsmaalet belystes nærmere gennem en paafølgende Diskussion, hvorefter de Tilstedeværende skrev under paa, at de paa en kommende Generalforsamling vilde stemme for en Lovændring i den Retning.

Dernæst refererede Formanden Kogekunstudstillingens Forløb, idet han specielt fremhævede dens Betydning for Faget, og det smukke pekuniære Udbytte, den havde givet.

Endelig optoges Restauratør *Otto Bock* som Medlem af Foreningen.

Men for at vende tilbage til Udstillingen. Dens officielle Navn var »Kogekunst-, Konditori- og Forplejnings Udstillingen«, og den fandt Sted i vort verdensberømte Tivoli i Dagene fra den 19. til den 27. September under Protektion af deres kgl. Højheder Prins og Prinsesse *Aksel* og med Statsminister *Th. Stauning*, Overpræsident *J. Jensen*, Kammerherre, Kabinetssekretær *A. Krieger* og Kammerherre *I. Clan* som Æres-Præsidenter.

Udstillingen var overordentlig interessant og righoldig. Dagspressen bragte lange og smigrende Artikler om den, og lige fra den første til den sidste Dag havde den, om jeg saa maa sige, Publikum med sig. Det var den største Udstillings-Succès, som Danmark havde haft i mange Aar.

Selvfølgelig var der mange, der bidrog til det smukke Resultat, men som Formand for Udstillings-Komitéen var det dog Direktør *Frantz Christensen*, der maatte trække det største Læs, og som derfor ogsaa tilkommer en væsentlig Del af den Anerkendelse, som Komitéen indkasserede fra alle Sider.

I Restauratør *Otto Bock*, der var Udstillingens Generalkommissær, havde Komitéen en værdifuld Medarbejder.

Udstillingens Katalog, der var et helt lille Værk, indeholdt bl. a. nedenstaaende Artikel »Kogekunstens Udvikling gennem Tiderne«:

I en lille engelsk Bog, der behandler samme Emne, skriver Forfatteren, at Kogekunsten er den ældste af alle Kunster.

Selvfølgelig er dette kun en Paastand, men det forekommer mig, at der er Grund til at give ham Medhold. Gaar man nemlig ud fra den Kendsgerning, at

Menneskene lige fra de tidligste Dage har skullet spise, og man samtidig gaar ud fra, at vore første Forfædre har været udrustet med Smagssans ligesom vi, selvom den ikke var slet saa forfinet som Nutidsmenneskers, saa ligger det nær at antage, at de meget snart har kunnet skelne mellem, hvad der smagte mere eller mindre godt.

Hvis man spørger, fra hvilket Tidspunkt man kan regne med, at Kogekunsten begynder, da vil de lærdeste Videnskabsmænd og Forskere blive os Svar skyldig. Men et er sikkert: man kan naturligvis ikke tale om Kogekunst, før man lærte Ilden at kende.

Ilden er jo ikke nogen Opfindelse, men et Element, hvormed vore Forfædre



Deres kgl. Højheder Prins og Prinsesse AXEL.

rent tilfældigt har stiftet Bekendtskab, rimeligvis gennem et Lynnedslag eller ved Selvantændelse, og man kan roligt fastslaa, at den Mand, der rimeligvis tilfældigt fandt paa at holde et Stykke Kød hen over Ilden, er den første Kok.

De forhistoriske Mennesker var nærmest Vegetarerer. Dog spiste de ogsaa Insekter, Bløddyr, Jordkrebs, Padder, Fugleunger og Gnavere, altsaa Dyr, som de forholdsvis let kunde fange. I den hellige Skrift, hvor man kan finde mange interessante Oplysninger af kulturhistorisk Interesse, læser man ogsaa, at en af det gamle Testaments største Skikkelser, Johannes den Døber, delvis levede af Græshopper.

Da man senere havde fundet paa at opstille Fælder, hvori man fangede Vildt, som dræbtes med primitive Stenredskaber, fik man Smag for Kød, en Smag, der senere udviklede sig til en sand Passion.

Det maa her erindres, at Menneskene saavel som Dyrene levede i fuldstændig vild Tilstand; begge Parter tænkte kun paa at mætte sig, og det forhistoriske Menneske havde ingen fast Spisetid, men spiste, naar han var sulten, og naar han kunde faa fat i noget spiseligt.

Var der Misvækst, eller Dyrene udeblev, saaledes at der opstod Epidemier

med mange Dødsfald, saa betænkte det forhistoriske Menneske sig ikke paa at spise Ligene af de døde.

Vi, der er vant til at kunne skaffe os alt, blot vi staar med Pengene i Haanden, kan daarligt tænke os den Mulighed ikke at kunne faa noget at spise. Og dog fik vi under Krigen et lille Begreb om, hvad det vil sige, naar Produktionen og Tilførslerne melder Pas.

Ilden ændrede fuldstændig det forhistoriske Menneskes Levevilkaar. Da man først var kommet i Besiddelse af dette Gode, vogtede man over det som en Helligdom. Baalet fik aldrig Lov at gaa ud.

Ved Hjælp af Ilden kunde man holde de vilde Dyr fra Livet, og man begyndte nu at stege sin Mad. At koge fandt man først paa langt senere.

Ved Slutningen af den forhistoriske Periode spiste man Kødet af Bjørn, Vildsvin, Rensdyr, Daadyr, Antiloper, Kameler, Geder, Ræve, Grævlinge, Sysovere og Rotter. Til Spisesedlen hørte desuden Æg, Fugle, Fisk, Skaldyr og Mælk.

Alt dette bevises gennem Geologernes Forskninger, gennem alle de saakaldte Køkkenmøddinger, som man har fundet baade her, i Holland og i Frankrig.

Takket være Ilden var man allerede nu blevet ligesom lidt mere civiliseret, og man fik blandt andet faste Spisetider, hvor Familien samledes, og hvor Husfaderen uddelte Maden.

Samtidig begyndte man at føre Selskabelighed. Og Gæstfriheden var overordentlig stor. De velstillede modtoges altid hos deres Ligemænd, medens de fattige var henvist til at søge Tilflugt i Herberger, hvilket betragtedes som en stor Skændsel.

Af de gamle Folkeslag var Ægypterne det, hos hvem Intelligensen hurtigst udvikledes. Takket være Nilen var Ægypten saa frugtbar, at Kampen for Tilværelsen stillede færre Fordringer til Indbyggerne der end i noget andet Land, og disse havde derfor mere Tid til at udvikle deres Aand. Allerede Herodot, der levede for ca. 2400 Aar siden, skriver da ogsaa, at Nilen er Ægyptens Gave.

Gennem efterladte Papyrusruller ved man, at der i Ægypten fandtes Hvede, Byg, Hirse, Bønner, Ærter, Linser, Løg, Persille, Vindruer, Æbler, Mandler, Figner, Oliven, Abrikoser og Dadler. Navnlig de ægyptiske Løg stod i høj Kurs, og hvad Linserne angaar, da hører man ogsaa Tale om dem i den hellige Skrift, idet den første Ret man overhovedet læser om, er den Ret Linser, for hvilken Esau solgte sin Førstefødselsret til Jakob.

Af Kød spiste de gamle Ægyptere Kamel, Æsel, Okse, Hjort, Gazelle, Antiloper, Ged, Hare, Ræv, Pindsvin, og Vildsvin. Derimod spiste de sjældent tamt Svin, der blev anset for et urent Dyr, som nærmest anventes til Ofringer, og hvis Opdrættere dannede en lidet anset Kaste.

Herhjemme er det som bekendt ganske anderledes. Vore Svineavlere er højt ansete, ofte dekorerede og ikke sjældent Medlemmer af den lovgivende Forsamling.

I Ægypten var Strudsæg en meget stor Delikatesse, og Fjerkræ spiste man baade i fersk og saltet Tilstand.



Iøvrigt er det bevist, at de gamle Ægyptere forstod kunstig Udrugning.

Det Dyr, der leverede det største Kontingent til deres Køkkener, var Oksen, som parteredes paa omtrent samme Maade, som vore Dages Slagtere gør det.

Endelig skal jeg anføre, at Ægypterne var dygtige til at bage. Fattigfolk spiste Hirse- og Bygbrød, medens de rige kunde tillade sig at spise Hvedebrød.

Ægypterne fremstillede baade Vin og Likører, ja de bryggede endog alkoholholdigt Øl.

De ægyptiske Kokke stod i høj Kurs, og Herskaberne søgte ofte at lokke dem fra hverandre.

Et andet stort samtidigt Folk var Assyrerne, men deres Sæder adskiller sig fuldstændigt fra Ægypternes. Det var nærmest noget Røverpak, der intet gad bestille, men levede kristeligt af at røve fra deres svagere Naboer.

De fattige levede udelukkende af groft Brød, vilde Grøntsager, Fisk og Græshopper, hvorimod de rige spiste baade Kød og Frugter.

Den rige Befolkning henfaldt til Luksus og Yppighed, og her hører man første Gang Tale om Luksusmad og store Festmaaltider, f. Eks. efter en Sejr, hvor man lod de ulykkelige Fanger defilere forbi Befolkningen, forinden man paa de Tidens barbariske Vis lemlæstede dem og dræbte dem for efter det blodige Skuespil at aabne Paladsets Porte til de dækkede Borde, hvor den vanvittigste Ødselhed fandt Sted.

Velkendt er ogsaa Nebukanedsars Gæstebud, da den usynlige Haand skrev sit mene, mene, tekell . . . .

Af de gamle Folkeslag var Hebræerne det, der længst vedblev at være Nomader. Først ca. 1800 Aar før Kristi Fødsel skiftede de Sædvaner og blev Agerdyrkere og Handlende. Hebræerne havde fortrinlige Bageovne, og de forstod at fremstille Gær. Vore Dages Jøder mindes endnu, at deres Forfædre ved Flugten fra Ægypten havde glemt at tage Gær med sig, saaledes at de maatte spise usyret Brød.

Ligesom vi herhjemme drak Gravøl, naar et Medlem af Familien var gaaet heden, saaledes foranstaltede Hebræerne store Gæstebud for deres afdøde. Man lagde ved saadanne Lejligheder en saa stor Ødselhed for Dagen, at det ikke var sjældent, at Arvingerne bragtes til Betlerstaven.

I denne Forbindelse kan det bemærkes, at Nabofolket, Perserne, var i den Grad henfaldne til Bordets Glæder, at en Lov paabød dem kun at spise en Gang om Dagen. Alle Love kan jo som bekendt omgaas, og de gamle Persere fandt ogsaa paa Raad; de spiste hele Dagen.

Men lad os nu forlade disse Folkeslag og gaa over til Grækerne, der staar os ligesom lidt nærmere.

Skønt Grækerne førte et virksomt Liv, spiste de kun lidt og oven i Købet slet. Deres væsentligste Føde bestod af en Slags Grød og nogle flade, kedelige Brød, Grøntsager, Fisk og Frugt, medens Kød forekom meget sjældent. Ja, en Overgang var det rent forbudt, nærmest fordi man troede paa Sjælevandringen og nødigt vilde risikere at spise en kær afdød.

Heller ikke under Platon, 429 Aar før Kristi Fødsel, havde Køkkenet gode Vilkaar. Man maatte kun spise Byg- og Hvedebrød, samt Grøntsager og Frugt. Vin maatte ikke nydes af Personer under 18 Aar. Det maa med andre Ord have været Tider for Mænd som Dr. *Hindhede* og Forbudsmanden *Larsen-Ledet*. De to Herrer er aabentbart komne for sent til Verden.

Senere ændredes Forholdene, og i Aarhundredet før vor Tidsregning nægtede man sig intet i Retning af Spisevarer. Af Fugle spiste man f. Eks. saa godt som alle, ogsaa Sangfugle. En Mand ved Navn Apicius har skrevet en Kogebog, der udelukkende omhandler Tilberedelsen af Fugle. Gaasen satte man særdeles stor Pris paa, navnlig dens Lever, hvoraf man lavede Leverpostej. Man ser altsaa, at der intet nyt er under Solen.

Hvad Kød angaar var de ikke kræsne, thi, foruden almindelige Husdyr, Vildsvin og Harer, spiste de ogsaa Ræve, Katte, Pindsvin og Muldvarpe.

Skildpadder og Snegle hørte ogsaa til Menuen.

Og Fisk spistes i store Kvantiteter.

Foruden Salt, der betragtedes som en Gave fra Guderne, og Peber, kendte de næsten alle de Krydderier, som vi har. Eddike kendte de ogsaa.

De forstod at lave Ost, og Vin baade dyrkedes og importeredes.

Medens de forstod at lave Vin, forstod de ikke at destillere. Der forløb adskillige Hundrede Aar, før Europas Folk lærte den Kunst.

Med Hensyn til Grækernes Kokke, da var de som oftest Slaver. Men trods dette indtog de en betydelig Plads i Samfundet. De var Kunstnere i deres Fag. Deres Læretid varede to Aar, og en Kok kunde med en enkelt Ret opnaa at blive berømt.

Ca. 470 Aar før Kristi Fødsel dannede fremragende Borgere i Athen et Selskab til Kogekunstens Fremme.

Dygtige Kokke blev højt lønnede, og adskillige Grækere, der Tid efter anden indskrev deres Navne i Landets Historie, havde oprindeligt været Kokke. Den Mand, der bragte Skrivekunsten til Grækenland, havde været Kok hos Kongen af Sidon. Adskillige Kokke blev ligeledes bekendte ved at offentliggøre deres Opskrifter.

Naar græske Statsmænd og Rigmænd gav et Gæstebud, var der tre Slags Gæster: de inviterede, Skyggerne og Parasiterne.

Skyggerne var Folk, som de inviterede ligefrem bragte med uden Formaliteter, og Parasiterne bestod af Filosofer, Kunstnere og Dagdrivere, der holdt sig til og trængte ind i Selskaberne.

Grækerne spiste som Regel fire Gange om Dagen, og ved festlige Lejligheder anvendte de allerede den Gang Menukort.

Det var dog først efter at være kommet i nærmere Berøring med Perserne, at der blev Tale om nogen virkelig Luksus, og de Byer, som i saa Henseende gik i Spidsen, var Athen, Korinth, Sybaris og Syrakus (Syrakus ligger som bekendt paa Sicilien, men var den Gang en græsk Provins). Men ogsaa Sparta, der længe strittede imod, maatte tilsidst følge Trop.

Luksusen gav sig i Særdeleshed Udslag i Retternes Antal.

Inden jeg forlader Grækenland, maa det bemærkes, at de græske Værtshuse var i højeste Grad berygtede. Værten kaldtes Kapelos, et Ord, der dækker en Række danske Gloser af mindre smigrende Art. Men Værtshusene var ogsaa Tilholdssted for løsagtige Kvinder og søgtes nærmest af Søfolk, Dragere, Vagabonder og Døgenigte.

Fra Grækenland overførtes Kogekunsten til Italien.

Til at begynde med var Romerne meget maadeholdne, men efter de heldige Kampe, navnlig efter Karthagos Erobring, var Pengerigeligheden meget stor. Man oplevede der som her under Krigen en sand Gullaschperiode, hvor Folk ikke vidste, hvorledes de skulde bære sig ad med at øse Penge ud. Resultatet var, at man henfaldt til Luksus og Umaadeholdenhed i alle Retninger, ikke mindst med Hensyn til Maden.

Ved ethvert romersk Maaltid spillede Flæsket en stor Rolle. Ved Lov var der endog givet Anvisning paa, hvorledes Svinene skulde opdrættes, slagtes og behandles.

Ligesom hos Grækerne stod Saltet ogsaa i høj Gunst hos Romerne. Man opkaldte endog en Gade efter dette Stof, nemlig Via Salaria. Og man satte stor Pris paa saltede Madvarer.

I Begyndelsen af den kristne Tidsregning etableredes der offentlige Bagerier, som støttedes af Staten.

Ogsaa hos Romerne overlodes Kogeriet til Slaverne, men efter at Antiochus — 186 Aar for Kristi Fødsel — havde bragt den orientalske Luksus til Rom, blev Kokkene højt betalte, og det varede ikke længe, før de behandledes som overordentlig vigtige Personer. Under Kejser Hadrian oprettedes endog et Koge-Akademi. Enkelte Kokke fik Titlen »kulinærisk Skribent«. Ja, det endte med, at Principalerne blev Kokkenes Slaver. Men det var deres egen Skyld. Naar en Kok havde præsteret noget særlig godt, kaldtes han ind i Festsalen og maatte drikke med Husets Herre, ligesom det var meget almindeligt, at der overrakte ham en anselig Gave. En Kok, der havde lavet daarlig Mad, blev til Gengæld trukket hen paa Torvet, hvor Bøddelen klædte ham af og piskede ham i Gæsternes Paasyn.



Fra Kogekunst-Udstillingen 1925.  
Den store Gryde med det arbejdende Køkken.

Adskillige Kokke oppebar en fyrstelig Gage. Sicilianerne ansaas for at være de dygtigste.

Vore Festmaaltider er kun en svag Afglans af Romernes, hvor der ofte serveredes 7 eller flere Serveringer, der hver især bestod af ca. 10 Anretninger, de besynderligste og mest vanvittige Retter.

Af særlig berømte Fraadsere skal jeg nævne Kejsers Nero og General Lucullus, hvis Navn er gaaet over i alle civiliserede Sprog.

Fra Italien kom Kogekunsten til Spanien, hvor den dog snart stagnerede. Og det var først i Frankrig, der er gaaet i Spidsen paa Litteraturens, Kunstens og Videnskabernes Omraade, at ogsaa Kogekunsten kom til Udvikling.

I det tidligste Frankrig spiste man al Slags Kød, især Flæsk, Fjerkræ, navnlig Gæs, megen Fisk samt Ragout'er, som man krydrede stærkt, dog ikke med Peber, da dette Krydderi næsten ikke kunde vejes op med Guld.

En Vare, som man satte meget højt, var Kaalen, og det varede lige til det 17. Aarhundrede. Man tillagde den allehaande gode Egenskaber, f. Eks. hed det sig, at den gav Ammerne Mælk, at den standsede Haaraffald, ligesom den kunde helbrede en Mængde Sygdomme. Det var med andre Ord et sandt Universalmiddel.

Paa det Tidspunkt begyndte man at dyrke Kartofler, dog kun til Føde for Dyrene. Kartofflen var ellers indført i Irland allerede 1565.

Agurker, Græskar og Meloner satte man stor Pris paa. Men medens Jordbær estimeredes højt, regnedes Hindbær besynderligt nok for at være en tarvelig Spise, som overlodes Bønderne.

For Kvindernes Vedkommende spiste de Jordbærrene med Fløde, medens Mændene foretrak at overhælde dem med Vin.

Ogsaa Ferskenes var højt anskrevne. Ligeledes Blommer, navnlig Reine-Clauder, som er opkaldt efter Franz d. I.s Dronning, der var Datter af Ludvig d. XII.

Man spiste ogsaa en Mængde Æbler. Damerne brugte dem forresten ogsaa til at lægge mellem Linned for Duftens Skyld.

Suppe med Ris spistes i alle Kredse. Brødsuppe ligeledes. Nudler anvendtes som nu. Suppe med Løg og Suppe med Laurbærblade yndedes ogsaa. Af Kød foretrak man Kalvekød.

Kaviar var meget efterspurgt.

I fattige Kredse spistes Hvalkød, Marsvin, Tumlere og Sælkød.

Hvad Drikke angaar var Komælk og Æselmælk lige højt anskrevne.

Afkølede Drikke har man kendt lige fra det 15. Aarhundrede. De var indførte fra Tyrkiet.

I Ludvig den XIII.s Regeringstid (1610—1643) antog de gastronomiske Skikke helt andre Former.

Agerdyrkingen udvikledes mere og mere, og Frugtavlen tog et uanet Opsving. Dette skænkede Kogekunsten langt flere og bedre Produkter end tidligere. Samtidig naar de franske Vine med den sprudlende Champagne i Spidsen at blive fuldkomne. Fra Italien importeres alkoholholdige Likører. Man faar The fra Kina, Kaffe fra Antillerne, Chocolate fra Spanien og Meksiko.

Menuerne sammensættes mere forstandigt, og i de fleste Hjem indretter man sig en Spisestue.

Det bliver nu ogsaa Mode, at enhver har sin egen Tallerken og sit eget Glas; ligeledes vinder Gafflen Indpas, og Servietten bliver almindelig.

Allerede i Middelalderen brugte Franskmændene Dug paa Bordet. Den havde en højtidelig Karakter. At dele Bord sammen var mindre end at dele Dug sammen.

Det er dog navnlig under Ludvig den XIV. og Ludvig den XV., at Kogekunsten naar en høj Udvikling.

Under Ludvig den XIV. udkom de første Kogebøger, hvori man anførte Navnene paa de Kokke, der havde kreeret de aftrykte Retter, og ikke sjældent hans Principals Navn ogsaa. Begge Parter var lige stolte. Diderot, der selv var en stor Feinschmecker, gjorde sig ikke desto mindre lystig over Kokkenes Talent og sagde: »Der er to Slags Mennesker; Lægerne og Køkkene. De første arbejder uophørligt paa at bevare vort Helbred, de sidste paa at ødelægge det. Der er kun den Forskel, at de sidste er mere sikre paa deres Maal end de første«.

Under den berømmelige Ludvig den XIV. begyndte Aristokratiet Damer at interessere sig for Madlavning, f. Eks. Madame Maintenant, Madame Pompadour, Madame du Barry og mange andre, hvis Navne ikke er saa bekendte, men hos hvem Datidens store Franskmænd ofte spiste. Ogsaa mange Officerer, Videnskabsmænd og Digtere fuskede i Kogekunsten.

Ved en kongelig Middag eller ved Middage hos Rigmænd var der 4 à 5 Serveringer, hvoraf hver især bestod af adskillige Retter.

Ligesom vore Dages Amerikanere spiste man ogsaa den Gang gerne en eller anden Frugt til at aabne Maaltidet med. Oftest en Skive Melon.

Efter Revolutionen blev det franske Køkken endnu ypperligere. Tre Mænd, Brillat-Savarin, Grimod de la Reinière og Carême, er Køkkenets Fornyere. Navnlig Carême, der Tid efter anden var Køkkenchef hos de største Fyrster i Europa.

De to førstnævnte var ikke Kokke af Profession, men skrev om kulinariske Emner. Brillat-Savarin har gjort sit Navn udødeligt med Værket »Smagens Fysiologi«, der udkom i 1825, og som blandt andet indeholder en Samling Aforismer, hvoraf nedenstaaende to er særlig berømte:

»Sig mig, hvad Du spiser, og jeg skal sige Dig, hvem Du er«.

»Dyrene æder, Mennesket spiser; men det kultiverede Menneske forstaar at spise«. — — — —

Vi er nu naaet op i Nærheden af vore egne Dage.

Hvad Maaltiderne har tabt i Antal og Kvantitet, har de tusindfold vundet i Kvalitet, og man maa spørge sig selv, om det er muligt, at Kogekunsten kan gøre endnu større Fremskridt. Allerede for flere Aar siden stillede et fransk Køkkenblad dette Spørgsmaal, men Bladet magtede ikke at give noget Svar.

Qui vivra verra. — — — —

Artiklen, der paa Udstillings-Komitéens Opfordring blev skrevet af dette Festskrifts Forfatter, sluttede med en Hyldest til de førende danske Restauranters Tilpasningsevne paa det kulinariske Omraade. Forøvrigt blev den eftertrykt i en Række europæiske Restaurations-Fagblade.



Den 7. December afholdtes Medlemsmøde i Buriis Selskabslokaler. Formanden indledede Mødet med at forelægge en Tegning til en Administrationsbygning, som han kunde tænke sig opført af de forskellige Foreninger indenfor Hotel- og Restaurationsindustrien. Idéen vakte Interesse, og Bestyrelsen bemyndigedes, dog uden Forbindende, til at underhandle om Sagen med Bestyrelserne for de andre Foreninger.

Direktør *Poschmann* aflagde Beretning om Læringskolens Efteraars-Eksamen. Af 14 Elever bestod 5.

En Dirigent-Klokke, som Udstillingskomitéens Damer havde skænket Foreningen cirkulerede mellem Medlemmerne, der paaskønnede Damernes smukke Tanke ved at rejse sig.

En Sag angaaende den store Natbevilling henvistes til Fællesudvalget.

Og endelig optoges følgende nye Medlemmer i Foreningen:

Restauratør *Orla Nord* . . . . . Nords Restaurant  
Restauratør *P. Petersen* . . . . . Taarnpavillonen  
Restauratør *V. Svendsen* . . . . . Nye Bræddehytte

Næste Medlemsmøde afholdtes i Nationals Selskabslokaler den 22. Januar.

Mødet var kun svagt besøgt, maaske en Følge af, at der intet sensationelt var paa Dagsordenen.

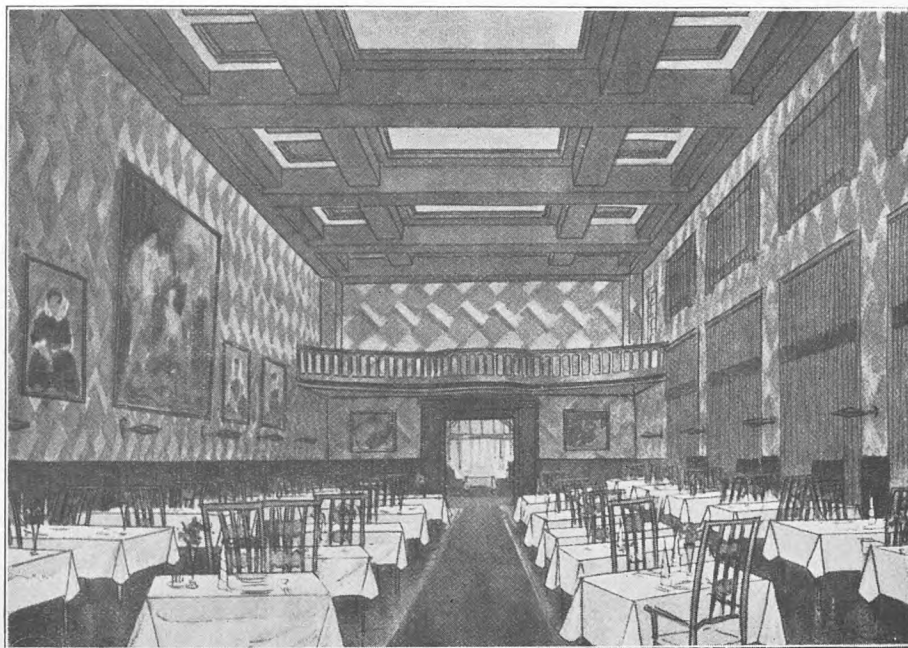
Formanden oplyste, at det var under Overvejelse at søge Hotel- og Restaurationsindustriens Læringskole statsanerkendt, hvorefter han refererede et Møde, som Fællesudvalget havde indkaldt til i Anledning af Brændevinsafgiften. Endvidere meddelte han, at en Danseafgift var under Ventilation, samt at 102 Foreninger havde krævet Morgenforbudet ophævet.

Paa et Bestyrelsesmøde den 1. Februar meddelte Formanden, at han paa Grund af Bortrejse for længere Tid saa sig nødsaget til at nedlægge sit Mandat som Formand. De øvrige Bestyrelsesmedlemmers Forsøg paa at faa ham til at ændre sin Beslutning førte ikke til noget.

Den 23. Januar afholdtes den aarlige Generalforsamling paa Den kgl. Skydebane.

I Formandens Fraværelse aabnede Næstformanden, Kammerraad *Knud Pagh*, Generalforsamlingen og refererede i sammentrængt Form, hvad der var sket siden forrige Generalforsamling.

Kassereren aflagde dels Regnskab og dels Beretning om Lærlingeskolen, medens Restauratør *Chr. Th. Larsen* aflagde Beretning om »Hotel- og Restaurationstidende«.



PALACE HOTEL (Grill room) — Wald. Nielsen.

Herefter fandt Valgene Sted.

I Stedet for Direktør *Frantz Christensen* valgtes Direktør *Aage A. Christensen* til Formand.

Som Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Direktør *Poschmann* og nyvalgtes Direktør *F. L. Viltoft*.

Den tidligere omtalte Lovændring medførte en livlig Diskussion. Den blev forøvrigt udsat til en senere Generalforsamling.

Under »Eventuelt« drøftedes Musikernes ublu Fordringer, samt den truende Danseafgift, hvorefter Direktør *Wunsch* holdt et Foredrag om Brændevinsskatten i Fortid, Nutid og Fremtid.

1926—1927.

Paa et Bestyrelsesmøde i Hotel Monopol den 2. Marts konstituerede Bestyrelsen sig med Direktør *F. L. Viltoft* som Næstformand.

Den 22. Marts afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Restaurant Nimb med den foranømtalte Lovændring som eneste Punkt paa Dagsordenen.

Det vedtoges at stryge det Krav, ifølge hvilket ingen kunde blive Medlem af Hotelvært- og Restauratørforeningen, inden han havde drevet selvstændig Restaurationsvirksomhed i 3 Aar. Derimod forkastedes den Del af Forslaget, der drejede sig om Nedsættelse af nye Medlemmers Indskud.

Herefter refererede Formanden et Møde, som de kontraherende Restauratørforeninger havde afholdt i Weinolds Lokaler den 18. s. M. om Musikernes Tarif, i hvilken Forbindelse Direktør *Wunsch* oplyste, at der fandtes 286 Forretninger med Musiktilladelse.

Efter at man derpaa havde udpeget Censorer til Lærlingeskolens forestaaende Eksamen, holdt Direktør *Wunsch* et interessant Foredrag om Restaurationsskatten.

Den 3. Maj afholdtes Medlemsmøde i Langelinie Pavillonen, hvor man dels drøftede Musikernes Tarif og dels Taksterne for Lejetjenerarbejde. For Musikernes Vedkommende oplyste Formanden, at deres Bestyrelse ikke havde villet høre Tale om nogen Nedsættelse, inden August-Pristallet forelaa.

Den 14. Juni deltog Hotelvært- og Restauratørforeningen sammen med Cafévært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening i et Møde, hvortil Hotelværtforeningen for Danmark havde indbudt.

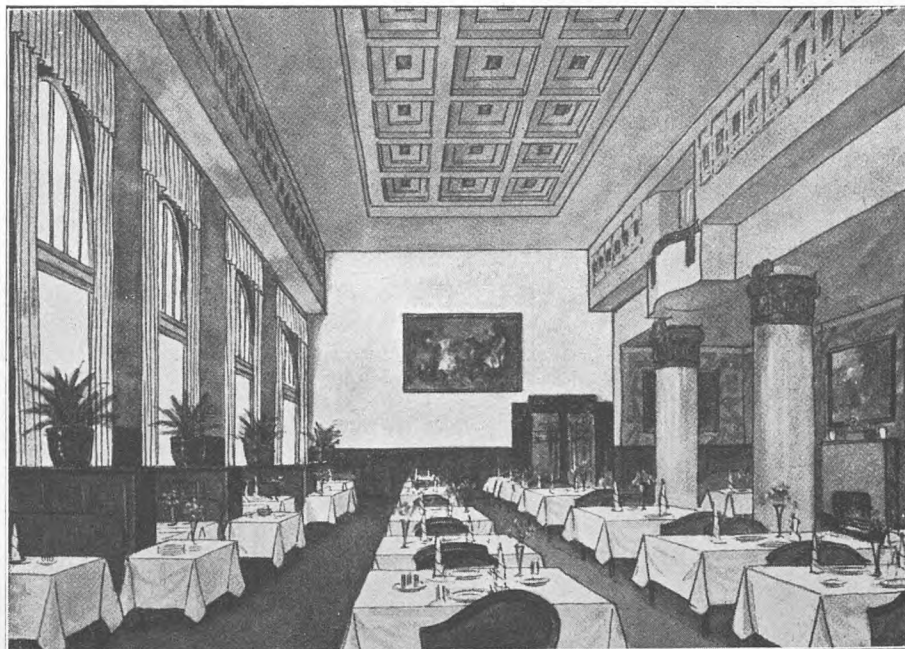
Grunden til Mødet var den, at Hotelværtforeningen for Danmark havde opsagt sin Overenskomst med Dansk Kokkeforening, og nu vilde førstnævnte Forening ikke foretage sig noget, inden den havde konfereret med de andre Principalforeninger.

Formændene for disse sidste erklærede, at de var Overenskomst-Tilhængere, men af formelle Hensyn maatte man udsætte Spørgsmaalets Afgørelse til et senere Møde.

Dette Møde fandt Sted den 16. Juni, men endte negativt, fordi

Hotelværtforeningen for Danmark ikke var Medlem af Centralforeningen.

Paa et Bestyrelsesmøde den 28. Juni nedlagde Hotelforpagter *Martinus Christensen* sit Mandat som Bestyrelsesmedlem paa Grund af Bortrejse. Bestyrelsen supplerede sig derfor med Hotelforpagter *S. P. A. Sørensen*, der overtog Posten som Sekretær.



PALACE HOTEL (Caféen) — Wald. Nielsen.

Den 28. Juni afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Restaurant Nimb, hvor det enstemmigt blev vedtaget, at Bestyrelsen skulde forhandle med Tjenerforeningen af 1920 vedrørende Lejetjenernes Løn og med Dansk Kokkeforening angaaende en eventuel Overenskomst.

Den 9. Juli afholdt de kontraherende Foreninger Medlemsmøde i Restaurant Nimb i Anledning af en mellem Hotelværtforeningen for Danmark og Dansk Kokkeforening afsluttet Overenskomst, hvis Opsigelsesfrist var 3 Maaneder til en 1ste Juli.

Forsamlingen vedtog en Udtalelse, der gik ud paa, at man kunde akceptere Overenskomsten med Undtagelse af Opsigelsesparagraffen.

Man krævede, at en Opsigelse skulde gives til et Tidspunkt udenfor de egentlige Sæson-tider, enten til en 1ste April eller til en 1ste Oktober.

Og denne Udtalelse vedtoges derpaa enstemmigt paa de ekstraordinære Generalforsamlinger, som de tre Foreninger holdt umiddelbart efter.

Den 25. September overrakte de kontraherende Foreninger sammen med Centralforeningen og Beværterkorporationen Borgmester *Hedebol* og Borgerrepræsentationens Formand en Resolution, hvori man anmodede om en Nedsættelse i de kommunale Afgifter. Direktør *Wunsch* var Delegationens Ordfører.

Den 22. November havde Foreningen indbudt til en Efteraarsfest i Langelinie Pavillonen. I Festen, der var særdeles stilfuld, deltog Kgl. Kammersanger *Peter Cornelius*, som i en Pavse under Middagen glædede Deltagerne med et Par Sange.

Den 25. November afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Nationals Selskabslokaler.

Efter at Formanden havde refereret de seneste Begivenheder indenfor Faget, vedtoges det at yde Centralforeningen et Tilskud til Dækning af Udgifterne ved den tidligere omtalte Resolution, ligesom det vedtoges at skænke »De arbejdsløse Kokkes Juleindsamling« et Beløb paa 100 Kroner.

Dernæst balloteredes der over Restauratør *Ch. Buriis*, som optoges i Foreningen.

Næste Punkt paa Dagsordenen drejede sig om eventuel Appel af en Dom vedrørende Opsigelsesfrist.

Generalforsamlingen fandt, at Sagen var af stor principiel Betydning, og det vedtoges enstemmigt at lade Foreningens juridiske Konsulent tage Affære. I en Skrivelse fra Hotelværtforeningen for Danmark tilbød denne at betale indtil Halvdelen af, hvad Appellen maatte koste, et Tilbud, som modtoges med Tak.

Jeg kan forøvrigt med det samme oplyse, at Sagen tabtes.

Med Hensyn til Hotelvært- og Restauratørforeningens Part af Overskudet fra Kogekunst-Udstillingen vedtoges det enstemmigt:

at udbetale Hotel- og Restaurationsindustriens Lærlingskole det forløbne Aars Renter af Overskudet,



i 3 Aar at yde Skolen et Tilskud paa 500 Kr. pr. Aar, at anbringe Overskudet i rentebærende Papirer i et Fond under Navnet »Hotelvært- og Restauratørforeningens Udstillingsfond af 1925 til faglige Formaal«.

Under »Eventuelt« opfordrede Formanden, med den kommende ordinære Generalforsamling for Øje, Medlemmerne til i god Tid at tænke paa en ny Bestyrelse, da den nuværende agtede at trække sig tilbage.

Den 28. Januar afholdtes det sidste Medlemsmøde inden den ordinære Generalforsamling. Det fandt Sted i Søpavillonen.

Efter at Konditor *Oscar Steen*, Otto's Konditori, og Restauratør *Rud. Andersen*, Søpavillonen, var blevet optaget i Foreningen, holdt Direktør *Wunsch* et interessant Foredrag om Restaurationsskatten, Musikafgiften, Danseforbudet og Drikkepengespørgsmaalet.

Danseforbudet var udstedt af sanitære Hensyn.

Senere drøftedes forskellige Spørgsmaal, bl. a. Dansen i de private Selskabslokaler og Cigarsalget i Restauranterne.

Og endelig foreslog fhv. Hotelforpagter *Peiter*, at Kontingentet burde nedsættes for Medlemmer, der ikke mere drev Forretning.

Da dette Forslag krævede en Lovændring, henvistes det til den forestaaende Generalforsamling.

Den 23. Februar var Foreningens Medlemmer med Damer indbudt til at bese Den kgl. Porcelænsfabrik. Det interessante Besøg varede et Par smaa Timer og endte med, at de Indbudte modtog en lille Kunstgenstand til Erindring om Visiten.

Fra Fabriken kørte Deltagerne til Langelinie Pavillonen, hvor Foreningen var Vært ved en Frokost.

Den 25. Februar afholdtes den ordinære Generalforsamling paa Den kgl. Skydebane.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, og Restauratør *Chr. Th. Larsen* var bleven valgt til Dirigent, balloteredes der over Direktør *Leo Iversen*, som optoges i Foreningen.

Formanden aflagde derpaa Beretning, Kassereren Regnskab og Dirigenten Beretning om »Hotel- og Restaurationstidende«.

For Lærlingskolens Vedkommende aflagde dennes Formand,

Direktør *F. L. Viltoft*, Beretning. Den 1. Februar talte Skolen 92 Kokkeelever og 69 Tjenerelever. Pr. 24. Februar beløb dens Midler sig til ca. 11.000 Kr.

De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Direktør *Jules Nimb* og Hotelforpagter *S. P. A. Sørensen*, blev derefter genvalgte.

Derpaa behandlede det paa forrige Medlemsmøde omtalte Kontingentspørgsmaal med det Resultat, at Generalforsamlingen enstemmig vedtog en af Bestyrelsen konciperet Paragraf, ifølge hvilken Medlemmer, der er over 60 Aar, og som ikke driver Forretning, kun betaler 10 Kr. i Kontingent om Aaret.

Endelig holdt Direktør *Wunsch* et Foredrag om Restaurations-skatten, et Foredrag, der formede sig som en harmdirrende Protest mod denne usømmelige Skat.

#### 1927—1928

Medlemsmøde afholdtes den 11. Maj i Buriis Selskabslokaler, ved hvilken Lejlighed Konditor *Axel Axelsen* optoges som Medlem af Foreningen.

Efter Ballotationen aflagde Formanden en kort Beretning, idet han oplyste, at en Deputation havde overbragt Direktør *Fritz Svensson* en Blomsterdekoration i Anledning af hans 25 Aars Jubilæum, samt at Foreningen havde overrakt Nordre Birks Restauratørforening en Sølvbowle i Anledning af dennes 40 Aars Jubilæum, og endelig at der var udsendt en ministeriel Kundgørelse vedrørende tvungen Læreprøve.

I Anledning af, at Regeringen paatænkte at søge en Række Ændringer gennemført i Toldloven, klarlagde Direktør *Wunsch* hele denne Sags Historie for Medlemmerne.

Endvidere oplystes det, at Magistraten havde afslaaet den tidligere indsendte Ansøgning om Nedsættelse af Brændevinsafgiften, og endelig henlede Direktør *Wunsch* Opmærksomheden paa, at Centralforeningen havde sluttet en fordelagtig Overenskomst med Danske Lloyd og derfor var i Stand til at tilbyde Medlemmerne meget fordelagtige Assurancebetingelser.

Den 30. August afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningens Lokaler, Kronprinsensgade 7, hvor man

enstemmig godkendte den paa et umiddelbart forinden afholdt Fællesmøde vedtagne Ændring i Tarifen for Lejetjenerarbejde.

Vinterens første Medlemsmøde afholdtes den 6. Oktober i Restaurant Nimb.

Formanden opridsede, hvad der var sket i Sommerens Løb og dvælede navnlig ved den nye Tjener-Overenskomst, der allerede



PARKTEATRETS RESTAURANT OG SELSKABSLOKALER — Leo Iversen.

havde givet Anledning til Uoverensstemmelser vedrørende den saakaldte lette Servering.

Han omtalte endvidere en Sammenslutningsplan uden dog at komme nærmere ind derpaa, og endelig spurgte han Medlemmerne, om der var Stemning for, at der hvert Aar afholdtes en Festlighed med Damer.

Dette syntes at være Tilfælde, thi Forsamlingen vedtog, at Bestyrelsen hvert Aar skulde arrangere en à to Fester af den Art.

Paa dette Møde optoges Restauratør *M. Kitaszewsky* i Foreningen.

Det næste Medlemsmøde afholdtes den 24. Januar i Nationals Selskabslokaler.

Formanden bød Velkommen og meddelte, at Direktør *Wunsch* paa den forestaaende ordinære Generalforsamling vilde give Medlemmerne en Oversigt over de store Sager, som Centralforeningens Hovedbestyrelse havde beskæftiget sig med i den sidste Tid.

Restauratør *Rud. Andersen* meddelte, at Orkesterforeningen havde boycottet hans Forretning. De mellem Parterne udvekslede Skrivelser overgaves til Formanden, der lovede at tage sig af Sagen. Paa Opfordring af Formanden holdt Restauratør *Vilh. Svendsen* derpaa et Foredrag om hans Idé »Kampfondet«, som han ved en tidligere Lejlighed havde slaaet til Lyd for.

Den aarlige Generalforsamling afholdtes den 14. Februar paa Den kgl. Skydebane.

Med nogle hjertelige Ord mindedes Formanden de Medlemmer, der i Aarets Løb var afgaaet ved Døden: Fru Kammerraadinde *Wivel* og Fru *Stentoft*.

Paa Bestyrelsens Vegne foreslog Formanden derpaa, at Foreningens Æresmedlem fhv. Hof-Hotelejer *Neiiendam*, udnævntes til Æresformand paa hans forestaaende 70 Aars Fødselsdag. Dette vedtoges enstemmigt.

Dernæst aflagde Formanden en sammentrængt Beretning, hvoraf man bl. a. erfarede, at Grosserer *Louis Meyer* havde skænket Foreningen 500 Kr. i Anledning af Glasmagasinet's 25 Aars Jubilæum, at Foreningen havde hædret Portier *Gregers* med et Guldur, da han fejrede sit 25 Aars Jubilæum som Portier paa Hotel Royal i Aarhus, og at den havde overrakt Direktør *Benny Dessau* en Adresse og en Blomsterdekoration paa hans 60 Aars Fødselsdag.

Efter Beretningen holdt Direktør *Wunsch* det bebudede Foredrag, der paahørtes med den største Interesse.

Og da Kassereren havde aflagt Regnskab, Direktør *F. L. Viltoft* Beretning om Lærlingskolen og Restauratør *Chr. Th. Larsen* om »Hotel- og Restaurationstidende«, gik man over til Valgene.

Formanden, Direktør *Aage A. Christensen*, og de to afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Direktørerne *Aage Poschmann* og *F. L. Viltoft*, genvalgtes.

Under »Eventuelt« drøftedes et af Restauratør *Rud. Andersen* rejst Musiker-Spørgsmaal.

1928—1929.

Paa et Bestyrelsesmøde den 28. Februar konstituerede Bestyrelsen sig med Direktør *F. L. Viltoft* som Næstformand, Direktør *Poschmann* som Kasserer og Hotelforpagter *S. P. A. Sørensen* som Sekretær.

Den 29. Marts afholdtes en Festmiddag paa Den kgl. Skydebane til Ære for Foreningens tidligere mangeaarige Kasserer, fhv. Hof-Hotelejer *Carl Neiiendam*, der den 2. Marts var fyldt 70 Aar.

Lige fra det Øjeblik, da Æresgæsten som sidste Mand traadte ind i den pragtfulde Spisesal, og til Deltagerne rejste sig fra det festligt dekorerede Bord, var han ombølget af Virak og Sympati.

Foreningens Formand, Direktør *Aage A. Christensen* holdt Hovedtalen, hvori han opridsede den store Betydning, som *Carl Neiiendam* har haft for det danske Restaurationserhverv, ligesom han pointerede, hvilken god Mand han havde været for Hotelvært- og Restauratørforeningen.

Som et lille Afdrag paa Foreningens Taknemmelighedsgæld til Hædersgæsten havde den paa selve Fødselsdagen udnævnt ham til Æresformand.

Foruden Direktør *Aage A. Christensen* talte Formanden for Centralforeningen, Direktør *Wunsch*, Formanden for Cafévært- og Restauratørforeningen, Direktør *Louis Christensen*, Formanden for Nordre Birks Restauratørforening, Direktør *Ewald Sauerberg*, fhv. Restauratør *Lars Andersen* og Hotel- og Restaurationstidendes Forretningsfører, Restauratør *Chr. Th. Larsen*, der alle i smigrende Vendinger hyldede Festens Midtpunkt.

Stærkt bevæget takkede Æresformanden for de mange smukke Ord og udbragte et Leve for Hotelvært- og Restauratørforeningen.

Den storslaaede Fest afsluttedes med en animeret Frokost.

Den 31. Maj afholdtes en ekstraordinær Generalforsamling i Nationals Selskabslokaler.

Efter at Forsamlingen havde udpeget Kassereren og Herrerne *Chr. Th. Larsen* og *Ch. Buriis* som Foreningens Delegerede paa Centralforeningens Delegeretmøde sidst i Juni Maaned, balloteredes der over Direktør *Niels Jensen*, »St. Thomas«, som optoges i Foreningen.

Inden Generalforsamlingen hævedes, drøftede man nogle faa faglige Spørgsmaal.



Den 4. Oktober afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i St. Thomas Selskabslokaler med følgende Dagsorden:

- I. Ballotation over Restauratør *Valdemar Petersen*, proponeret af Bestyrelsen.
- II. Skal Hotelvært- og Restauratørforeningen tage Initiativet til Afholdelsen af en Kogekunst-, Konditori- og Forplejningsudstilling i Tivoli i September 1929?
- III. Dersom ovenstaaende vedtages, nedlægger Formanden sit Mandat paa Grund af det upraktiske og urimelige i, at Foreningen under Udstillingen og dennes Forberedelse ledes af en udenbys boende Formand, da det siger sig selv, at denne ikke vil kunne ofre den krævede Tid.
- IV. Bestyrelsen henstiller, at Næstformanden, Direktør *F. L. Viltoft*, vælges til Formand og træder i Funktion straks.
- V. Eventuelt.

Formanden bød Velkommen og udtalte en hjertelig Lykønskning til Herrerne *Frantz Christensen* og *F. L. Viltoft*, som Hans Majestæt *Kongen* nylig havde hædret med Ridderkorset af Dannebrog.

Efter at Forsamlingen havde valgt Restauratør *Chr. Th. Larsen* til Dirigent, gik man straks over til Punkt I, Ballotationen, med det Resultat, at Hr. *Valdemar Petersen* optoges som Medlem af Foreningen.

Til Punkt II oplyste Formanden, at der inden for Bestyrelsen var Stemning for at afholde en Udstilling i Lighed med den i 1925, og man ønskede nu at vide, hvad Medlemmerne mente, idet et eventuelt Lejemaal skulde afsluttes med Tivoli i en nær Fremtid.

Efter en kort Diskussion vedtoges det enstemmigt at afholde Udstillingen i September 1929 eller, hvis dette skulde vise sig uhensigtsmæssigt, da i 1930, idet Bestyrelsen bemyndigedes til at foretage det nødvendige.

Da man maatte give Direktør *Aage A. Christensen* Ret i de Betragtninger, der kom til Orde i Punkt IV, fulgte man Bestyrelsens Forslag og valgte Direktør *F. L. Viltoft* til Foreningens Formand.

Direktør *Wunsch* benyttede Lejligheden til overfor den afgaaende Formand at udtale en varm og hjertelig Tak for det store Arbejde, han havde udført til Gavn for Foreningen og Faget.

Under »Eventuelt« oplæstes en Skrivelse fra Cafévært- og Re-

stauratørforeningen, der foreslog at afholde en Række Foredrag, om muligt i Forening med Hotelvært- og Restauratørforeningen og Nordre Birks Restauratørforening. Det overlodes til Bestyrelsen at tage Stilling til denne Sag, hvorefter Direktør *Wunsch* holdt et orienterende Foredrag om Brændevinsskatten, Restaurationsskatten og Skandinavia's Afløser »Koda«.



RESTAURANT NIMB — Jules Nimb.

Paa et Bestyrelsesmøde den 5. November konstituerede den rekonstruerede Bestyrelse sig saaledes:

Næstformand: Direktør *Nimb*,

Kasserer: Direktør *Poschmann*,

Sekretær: Hotelforpagter *S. P. A. Sørensen*.

Ved samme Lejlighed overtog den nye Bestyrelse Foreningens Formue og Arkiv.

Paa det næste Bestyrelsesmøde, der afholdtes den 29. November, oplyste Formanden, at Fru *H. Hansen*, Enke efter Foreningens nylig afdøde Medlem Rest. *H. Hansen*, havde tilbagesendt den hende tilstillede Begravelseshjælp — 200 Kroner — med Anmodning om, at Pengene maatte blive anvendt til Foreningens Trængende.

Den 16. Januar afholdtes Medlemsmøde i Odd-Fellow Palæet.

Formanden bød Velkommen, ønskede Medlemmerne et glædeligt Nytaar, samt mindedes de to Medlemmer, der var afgaaet ved Døden ifjor: Restauratørerne *Lars Andersen*, forhen Industricaféen og *H. Hansen*, forhen Ny Rosenborg.

Herefter aflagde han Beretning om Forarbejderne til den kommende Udstilling og anmodede endelig Medlemmerne om i videst muligt Omfang at støtte Turistforeningen.

I denne Forbindelse oplyste Direktør *Wunsch* at Turistforeningen absolut ikke havde nogen Andel i de for Hotellerne indførte Anmeldelsesblanketter.

Endelig henlede Formanden Opmærksomheden paa det Heilens'ske Tørlægningsforslag som en Foreteelse, man maa følge med den største Agtpaagivenhed.

Forsamlingen tog skarp Afstand fra dette utiltalende Forsøg paa at bringe vort Land i Fordærv.

Foreningens aarlige Generalforsamling afholdtes den 22. Februar paa Den kgl. Skydebane med Restauratør *Chr. Th. Larsen* som Dirigent.

Efter at Restauratør *C. Sørensen*, Frederiksberg Selskabslokaler, proponeret af Foreningens Æresformand og Bestyrelse, var bleven optaget som Medlem af Foreningen, aflagde Formanden Beretning, idet han navnlig berørte Processen mellem »Koda« og Restauratør *Sofus Jørgensen*, samt Bandarolebestemmelserne.

Da Kassereren havde aflagt Regnskab og faaet Decharge, tog Formanden atter Ordet for at aflægge Beretning om Læringskolen. Han oplyste blandt andet, at der til den forestaaende Eksamen indstilledes 33 Kokkelever og 15 Tjenerlever, at man havde indført Tysk som Fag for Tjenerleverne, og at den i Tyskland boende danske Hotelejer *Ketilbjørn* havde skaffet flere Ungtjenere Plads i tyske Hoteller. Endelig beklagede han, at der stadig fandtes Principaler, der trods Lovens klare Ord undlod at indmelde deres unge Mennesker i Skolen.

Efter at Dirigenten havde aflagt Rapport om Hotel- og Restaurationstidende, fandt Valgene Sted.

De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Direktør *Jules Nimb* og Hotelforpagter *S. P. A. Sørensen*, genvalgtes.

Hermed var man naaet til Punktet »Udstillingen«, om hvilken Formanden kunde meddele, at endelig Afgørelse vilde foreligge den 25. Februar.

Til sidst oplæste Formanden en Skrivelse fra Køkkenchefernes Forening angaaende Sæde i Udstillingskomitéen. Generalforsamlingen henviste dette Spørgsmaal til Bestyrelsens Afgørelse.

Foranomtalt Proces mellem Restauratør *Sofus Jørgensen* og



RESTAURANT ST. THOMAS (Parti fra Selskabslokalerne) — Niels Jensen.

»Koda« drejede sig om, hvorvidt Brudstykker af Dansemusik var afgiftspligtige eller ikke. »Koda« holdt selvfølgelig paa, at de var afgiftspligtige og havde faaet Medhold hos Landsretten, hvis Dom Højesteret nu havde stadfæstet.

1929—1930.

Den 22. Marts fejredes Foreningens Stiftelse med en stilfuld og elegant Middag i Restaurant Nimbs Selskabslokaler.

Den 29. Maj afholdtes Medlemsmøde i Frederiksberg Selskabslokaler.

Indehaveren af disse Lokaler, Restauratør *C. Sørensen*, havde nylig faaet Sæde i Beværternævnet paa Frederiksberg, og Formanden,

Direktør *Villoft*, aabnede derfor Mødet med at bringe denne Udnævnelse til Medlemmernes Kundskab, hvorhos han lykønskede Hr. *Sørensen* til det ærefulde Hverv.

Herefter omtalte Formanden en Række faglige Spørgsmaal, samt oplæste en Overenskomst med Konditorforeningen vedrørende pâtisiers. Denne vedtoges enstemmigt.

Endelig gav Formanden Medlemmerne nogle Oplysninger om den kommende Kogekunst-Udstilling, om Restaurantskatten og om Læringskolen.

I Dagene fra den 21. til den 29. September afholdtes den 3. internationale Kogekunst-, Hotelindustri- og Konditori-Udstilling i Etablissementet Tivoli, under Protektion af Deres kgl. Højheder Prins og Prinsesse Axel.

Sammen med de 4 Foreninger, der havde Æren af Udstillingen i 1925, var Hotelværforeningen for Danmark denne Gang Medarrangør og Medindbyder.

Udstillings-Komiteén med dens energiske Formand, Direktør *F. L. Viltoft*, i Spidsen havde navnlig lagt Vægt paa at gøre Udstillingen levende.

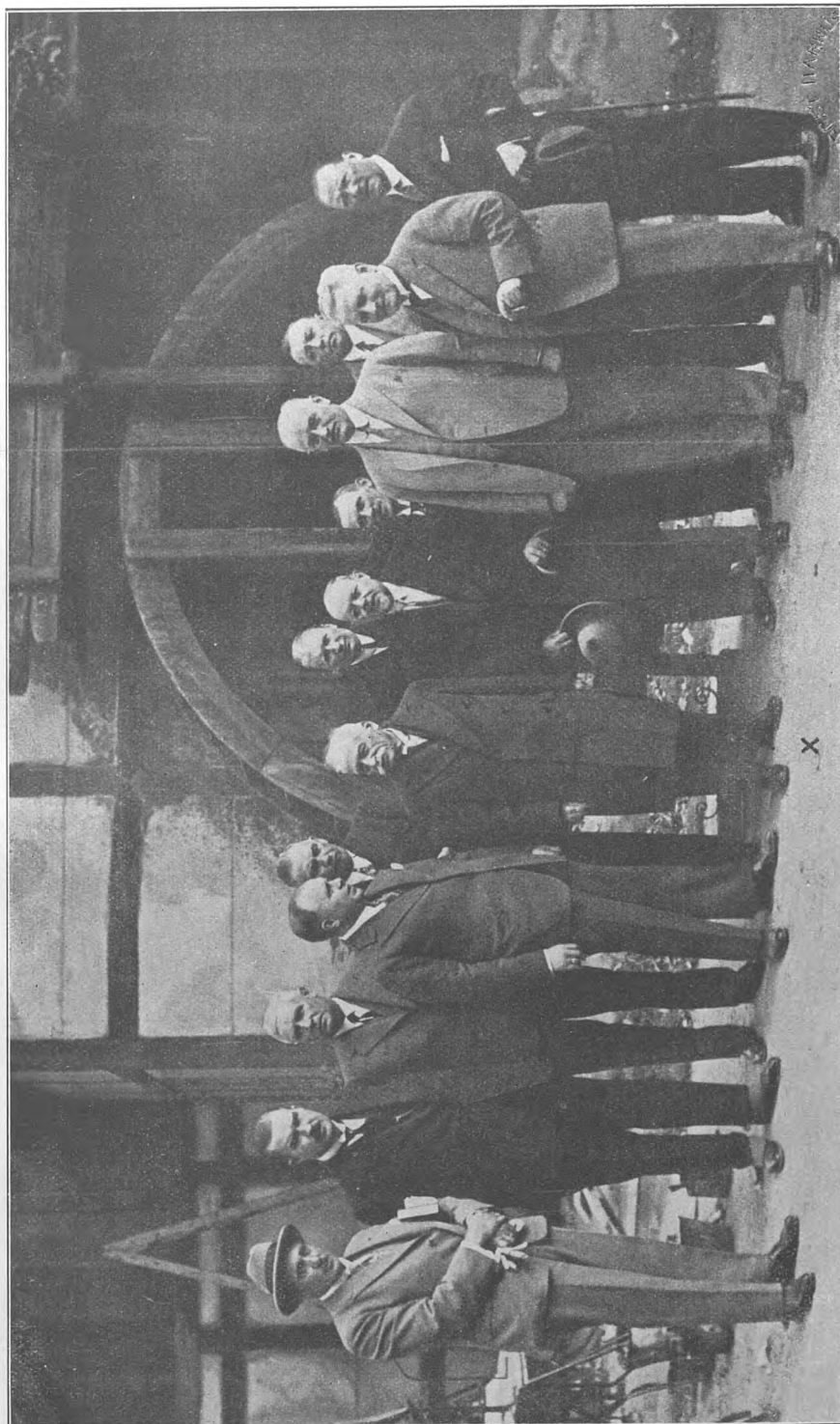
Foruden et arbejdende Køkken, et arbejdende Konditori og et arbejdende Mejeri var der en Mængde levende Reklamer og Panoramaer, som fangede de Besøgendes Opmærksomhed, naar disse løsev sig fra Beskuelsen af de pragtfuldt opdækkede Borde, hvis mange Herligheder fik Tænderne til at løbe i Vand.

Samtlige Stands virkede som Trækplastre, og der var Publikum nok til dem alle.

Udstillingens Skabere, der havde haft en fortræffelig Medarbejder i Udstillingens Generalkommissær, Direktør *J. Sedwall*, havde kort sagt megen Ære af deres Værk.

I Udstillingsmiddagen, som fandt Sted den 23. September i Restaurant Nimb, og hvortil der var udsendt 280 Indbydelser, deltog Deres kgl. Højheder Prins og Prinsesse Axel og en lang Række Notabiliteter med Statsminister *Stauning* og Handelsminister *Hauge* i Spidsen, samt Hotel- og Restaurationsindustriens ledende Kræfter, der fylkede sig om Erhvervets Foregangsmænd; Hotelvært- og Restauratørforeningens Æresformand, fh. Hof-Hotelejer *Carl Neiiendam*,





Fra Kogekunst-Udstillingen i 1929. X Monsieur Auguste ESCOFFIER.

Centralforeningens Formand, Direktør *Wunsch* og Hotelværtforeningen for Danmarks Formand, Direktør *Oluf Christensen*.

Skønt Fristelsen til at referere de mange smukke og smigrende Ord, der blev sagt om Udstillingen og om Erhvervet, er stor, maa jeg dog af Pladshensyn bekæmpe denne og indskrænke mig til kort og godt at fastslaa, at Middagen, der af Udstillings-Komitéens Formand, Direktør *F. L. Viltoft*, indleedes med et Leve for Hans Majestæt Kongen, formede sig som en stilfuld og værdig Fest.

Den 8. November afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Restaurant Nimb.

Da Formanden havde budt Velkommen, oplyste han, at Foreningens tidligere Formand, Direktør *Aage A. Christensen*, havde haft den Sorg at miste sin Hustru. Til Meddelelsen knyttede han nogle smukke og følte Ord, hvortil Medlemmerne sluttede sig ved at rejse sig.

Herpaa gik man over til Dagsordenen.

En Skrivelse fra Restauratør *Otto Bock*, der havde fornyet sin Overenskomst med de af ham beskæftigede Kontrolører, henvistes til Fællesudvalget, og en Skrivelse fra Middagskøkkenerne angaaende deres Lærlinge henvistes til Hotel- og Restaurationsindustriens Lærlingskole.

En Skrivelse fra Pensionatværternes Forening om Samarbejde toges til Efterretning.

Direktør *Wunsch*, der nu fik Ordet, oplyste, at Kogekunst-Udstillingen sandsynligvis vilde give et Overskud paa ca. 72,000 Kr. Paa Formandens Forslag vedtog Generalforsamlingen at tilstille Tjenerforeningen af 1920, Dansk Kokkeforening og Centralforeningen henholdsvis 1000 Kr., 2000 Kr. og 5000 Kr.

Da Forpagterne af »Hotel- og Restaurationstidende« havde opsagt deres Kontrakt, fik Bestyrelsen Bemyndigelse til at ordne denne Sag paa bedste Maade.

Under »Eventuelt« holdt Rentier *C. P. Christensen*, Klampenborg, en smuk Takketale til de Medlemmer, der havde siddet i Udstillings-Komitéen.

Den 20. Januar afholdtes Medlemsmøde i Buriis Selskabslokaler.

Efter at Formanden havde ønsket Medlemmerne et glædeligt Nyt-aar samt aflagt en kort Beretning om det vigtigste, der var sket siden



Fra Kogekunst-Udstillingen i 1929.

Deres kgl. Højheder Prins og Prinsesse AXEL, ledsaget af Direktørerne  
AAGE POSCHMANN og F. L. VILTOFT.

førrige Møde, oplyste han at Foreningens Part af Udstillingens Overskud beløb sig til 9,600 Kr. Han spurgte, om der var Stemning for at lade Overskudet fra de to sidste Udstillingør overgaa til de faste Legater, eller om man foretrak at anvende Pengene til en Ejendom.

Forsamlingen viste sig at være mest stemt for et Ejendoms køb, eventuelt sammen med de to andre Restauratørorganisationer. Æresformanden lovede at støtte Sagen ved Overtagelse af en større Prioritet.



Fra Kogekunst-Udstillingen i 1929. — Det arbejdende Køkken.

Med Hensyn til »Hotel- og Restaurationstidende« oplyste Formanden, at Hr. *Pauli Jørgensen* var fratraadt som Redaktør, og at Hr. *Chr. Th. Larsen* havde overtaget denne Post. Hr. *Larsen* nedlagde i den Anledning sit Mandat som Foreningens Tilsynsførende ved Bladet, og i hans Sted valgtes Restauratør *H. F. Helmersen*.

Dernæst meddelte Formanden, at Bestyrelsen havde ydet Turistforeningen for Danmark et Bidrag paa 500 Kr., i hvilken Forbindelse Restauratør *Otto Bock* foreslog, at Foreningen burde have en Repræsentant i Turistforeningens Bestyrelse. Forslaget toges til Overvejelse.

Endelig meddelte Formanden, at Dansk Kokkeforening havde sanktioneret de nye Lønsatser for Kokkelærlinge.

Den ordinære Generalforsamling fandt Sted den 27. Februar i Restaurant Nimb med Direktør *Aage A. Christensen* som Dirigent.

Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar. Han oplyste bl. a., at der foruden de sædvanlige Møder var afholdt en uhyre Mængde Komitémøder i Anledning af Udstillingen, at Søsterforeningerne var interesseret i Ejendoms købet, at man i Forventning om Generalforsamlingens Sanktion havde støttet



Fra Kogekunst-Udstillingen i 1929. — Mølle-Kroen.

Turistforeningen med 500 Kr., at man havde stillet en Garanti paa 1000 Kr. i Anledning af Dyrskuet i København og endelig at Bestyrelsen af Udstillingsoverskudet havde vedtaget at foreslaa følgende Bevillinger, nemlig 2500 Kr. til Lærlingskolen og 1666,67 Kr. til Centralforeningen.

Formandens Haab beskæmmedes ikke. Generalforsamlingen sanktionerede ikke alene Bidraget til Turistforeningen og Garantien vedrørende Dyrskuet, men vedtog ogsaa enstemmigt Bestyrelsens Forslag med Hensyn til Bidragene til Lærlingskolen og Centralforeningen.

Umiddelbart efter Beretningen bragte Formanden Medlemmerne en hjertelig Tak for den Vase, hvormed de havde paaskønnet hans



Arbejde som Formand for Udstillings-Komitéen, hvorpaa han i Henhold til et tidligere udtalt Ønske fra Medlemmernes Side overrakte Direktørerne *Aage Poschmann* og *Jules Nimb* hver en Sølvskaal med

# Hotel og Restaurations Tidende



Medlemsblad  
for

Hotelvært- og Restauratørforeningen i København,  
Restauratørforeningen for København og Omegn,  
Restauratørforeningen for nordre Birk og Omegn

Inskription som en Tak for de to Herrers store personlige Indsats under Udstillingerne i 1925 og 1929.

Efter denne lille Højtidelighed aflagde Kassereren sit Regnskab, der enstemmigt godkendtes.

Under dette Punkt vedtoges det at yde Lærlingskolen et aarligt

Tilskud paa 500 Kr., dog med den Klausul, at Udbetalingen skulde sanktioneres af hvert Aars ordinære Generalforsamling.

Derpaa fik Formanden atter Ordet for at aflægge Beretning om Lærlingskolen. I det forløbne Aar havde man sendt 5 unge Mennesker til Frankrig til videre Uddannelse, og det var Formandens Haab, at man ogsaa vilde kunne faa nogle anbragt i Tyskland. Eksamensafslutningen kunde fremtidigt finde Sted paa selve Skolen. Og Foredragene, som man var begyndt med, havde vist sig baade underholdende og belærende og Formanden anbefalede Medlemmerne at



Restauratør CHR. TH. LARSEN.  
Hotel- og Restaurationstidendes nuværende Redaktør.

komme til disse. Paa given Foranledning oplyste han endelig, at de nye Satsler for Kokkelærlinge ikke havde tilbagevirkende Kraft, med mindre en Paategning i saa Henseende var paaført Lærlingekontrakten.

Efter at Restauratør *Chr. Th. Larsen* havde aflagt Beretning om »Hotel- og Restaurationstidende«, genvælgtes Formanden og de to afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Herrerne *Poschmann* og *Helmersen*, alle med Akklamation.

Med Hensyn til en foreslaet Kontingentforhøjelse, saavel for aktive som for passive Medlemmer, vedtoges det at forhøje de aktive Medlemmers Kontingent til 100 Kr. pr. Aar. For de passives Vedkommende blev det ved det bestaaende.

Under »Eventuelt« forklarede Direktør *Wunsch* den kommende

Vinordning, og bagefter holdt Direktør *Baune* fra Centralforeningens Forsikringssselskab et Foredrag om Forsikringsvæsen med særligt Henblik paa det af ham repræsenterede Selskab, som han anbefalede Medlemmere at benytte.

1930—1931.

Den 26. Juni arrangerede Foreningen en Skovtur. Deltagerne samledes paa Dantes Plads, hvorfra de over Fiskebæk kørte til Hillerød, hvor man besaa Frederiksborg Slot. Herfra gik Turen videre til Hellebæk, hvor Frokosten indtoges i Hellebæk Badehotel. Udflugten afsluttedes med en Middag paa Bellevue Strandhotel.

Den 16. Juli afgik Foreningens højtansete Æresformand, fhv. Hof-Hotelejer *Carl Neiiendam*, ved Døden.

Denne Hotel- og Restaurationsindustriens Stormands dødelige Afgang betød ikke alene et smerteligt Tab for Hotelvært- og Restauratørforeningen, som han havde været med til at stifte, og som han omfattede med en aldrig svigtende Interesse, men ogsaa et ikke let erstattet Tab for hele Faget, der i saa høj Grad havde lagt Beslag paa den store Erfaring og Indsigt, som denne Førerskikkelse i saa rigt Maal havde stillet til sine Kollegers Raadighed, ogsaa efter at han forlængst havde trukket sig ud af aktiv Virksomhed.

I »Hotel- og Restaurationstidende« for den 20. Juli skrev Foreningens Formand, Direktør *F. L. Viltoft*:

Hotelvært- og Restauratørforeningen i København har haft den store Sorg at miste sit mest prominente Medlem, idet Foreningens Æresformand, fhv. Hof-Hotelejer *Carl Neiiendam*, er afgaaet til de evige Boliger.

Alle vore Medlemmer ved, hvad *Neiiendam* har betydet for Foreningen, og hvad Foreningen betød for ham. Trofast, solid og djærv stod han til alle Tider med begge Fødder paa Jorden, og hvad der var det særegne, *Carl Neiiendams* Interesse for Foreningen og dens Sager var til det sidste usvækket.

Han forstod Ungdommen og Tidens Rørelser, og han vilde være med.

Tak skal her nu lyde til vor kære Æresformand, en hjertelig Tak for din store Indsats og Arbejde i Foreningen, i Lær-

lingskolen og i Legat-Udvalgene. Hjertelig Tak for hver Gang du var med til at skabe Glæde og Fest; ligeledes hjertelig Tak fra Standen og Faget, hvis Pryd du var. Tak fra Gamle, Tak fra Unge, Tak fra os alle.

I Taknemmelighed og Ærbødighed udtaler vi;

*Ære være dit Minde.*

I samme Nummer af Bladet fandtes nedenstaaende Nekrolog:

Restauratørstandens Nestor er død . . . Standen sørger . . . af sin inderste Overbevisning føler enhver Hotel- og Restaurationsmand med de Efterladte.

En mærkelig Mand — — og en virkelig Mand er død. En mærkelig Mand, fordi han skjulte og gemte alt, han handlede kun — — en virkelig Mand, fordi han ikke kendte Svig. »Har jeg sagt det, maa jeg bøde for det«, sagde han. Karakteristisk for *Carl Neiiendam* var hans Ordsprog: »Hvor skal man være lykkelig, og hvor skal man være taknemlig«; han var taknemlig, ikke saa meget for sin egen Lykke, men for Lykken ved at kunne hjælpe andre og hjælpe i Stilhed, saa ingen fik det at vide; mange Hjem sørger ved Tanken om det gode, *Carl Neiiendam* gjorde for dem ved Juletid.

Han maa have følt Døden nærme sig, alt var tilrettelagt; hvor jeg har hjulpet, maa du afløse mig, havde han sagt til sin Svigersøn, Direktør *Poschmann*, det bliver en smuk Arv at løfte. Ingen maatte vide, at han hjalp — — 100 eller 1000 Kr. — — der hørte intet Navn til.

— — — —

Inden for Standen var *Neiiendam* højt anset. Han var Æresformand for Hotelvært- og Restauratørforeningen, hvis Kasserer han havde været gennem 25 Aar, og hvis store Indsats Foreningen i Dag skylder sin Formue, og trods det, at han i de senere Aar havde trukket sig tilbage for at nyde sit Otium paa sin smukke Villa »Mea« i Charlottenlund, kaldte man stadig paa ham ved Udstillinger, Bedømmelser o. l., og hans Dom betragtedes altid som Lov.

*Neiiendam* blev 72 Aar gammel. Hans Fader var Melhandler her i Byen. Det bestemtes, at han skulde være Kok, og han fik sin Uddannelse hos *Vincent* og i det kgl. Køkken.

I 1880 overtog *Neiiendam Signe Christensens* Restaurant paa Østergade og 2 Aar senere Restaurant Français. Hans største Tid opnaede han dog i Bazaren i Tivoli (1888—1905) og paa Hotel Phønix (1892—1918). Hotel Phønix bragte han op i et efter Datiden storslaaet Plan.

Det var Kong Christian d. IX, der gav *Neiiendam* Titlen Hof-Hotelejer, en Titel, der var berettiget, idet Hotel Phønix ved store Begivenheder ved Hoffet med Rette betegnedes som Anneks til Amalienborg.

Naar *Neiiendam* saa hurtigt fik Ry for sit glimrende Køkken, skyldtes det dog ikke alene ham selv. Han maatte dele Æren — og han gjorde det gerne — med sin Hustru, en Datter af Viktualiehandler Gjødese. Hun var Kogerske paa Angleterre, da han var Kok samme Sted, her lærte de hinanden at kende og besluttede at gifte sig og skabe en selvstændig Forretning. Fru *Neiiendam* var en overordentlig dygtig Dame og en fremragende Køkkenchef, det var *Neiiendam* en meget stor Sorg, da hun døde 1911.

Den ene af Ægteparrets Døtre, der er gift med Direktør *Poschmann* paa Den kgl. Skydebane, har arvet sin Moders Dygtighed. To andre Døtre er gifte henholdsvis med Ørelægen Ferd. Koch paa Frederiksberg og praktiserende Læge Andreas Christiansen i Dianalund. En Søn er bosat og gift i Amerika.

*Neiiendam* var dekoreret med Ridderkorset af Dannebrog og Dannebrogsmændenes Hæderstegn, samt med flere udenlandske Ordener.

— — — —

Bisættelsen fandt Sted den 21. Juli fra St. Jakobs Kirke under overvældende Deltagelse. — — —

Den 6. November afholdtes det første Efteraars-Medlemsmøde. Det fandt Sted i Palæ-Lokalerne i Klerkegade.

Formanden bød Velkommen og mindedes i smukke og følte Ord Foreningens afdøde Æresformand, *Carl Neiiendam*. Han fremhævede hans store Betydning for Faget og hans store Interesse for Hotelvært- og Restauratørforeningen, som han altid havde omfattet med særlig Kærlighed.

Medlemmerne paahørte Talen staaende, og paa Familiens Vegne takkede den Afdødes Svigersøn, Direktør *Poschmann*.

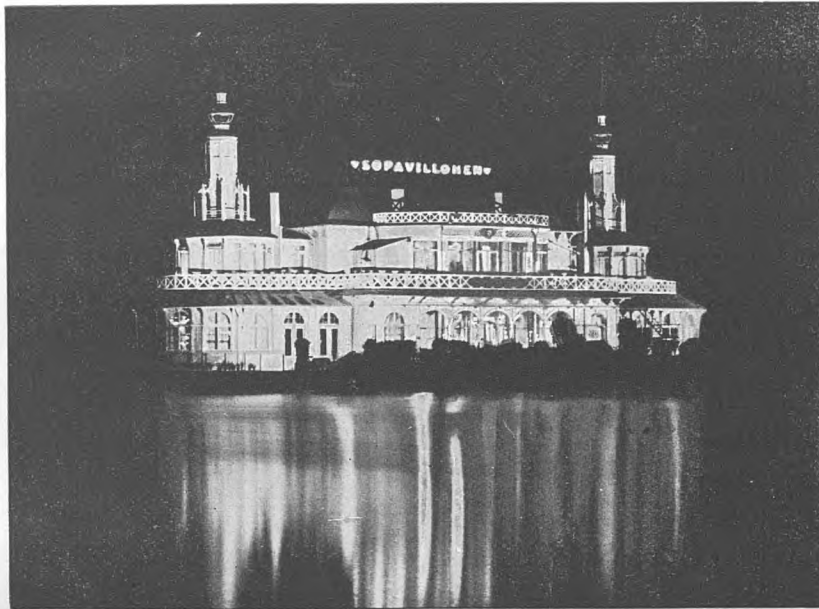
Herefter gik man over til Dagsordenen.



Med Hensyn til Ejendoms købet havde det nedsatte Udvalg set paa flere Ejendomme, men endnu ikke fundet den rigtige.]

Sammen med Cafévært- og Restauratørforeningen havde man indsendt et Andragende til Magistraten om Afgifternes Nedsættelse. Herpaa forelaa der endnu intet Svar.

Indførelsen af justerede Glas, som havde været paa Tale, afvistes,



SØPAVILLONEN — Enkefru Sofie Andersen.

og Formanden kunde oplyse, at Centralforeningen ogsaa var imod den Idé.

I Anledning af den herskende Mangel paa Koge- og Smørrebrødsjomfruer anbefaledes det at oplære kvindeligt Personale i Køkkenerne.

Og endelig drøftedes det, hvorledes man bedst skulde gardere sig mod daarlige Elementer indenfor Funktionærernes Rækker.

Inden Mødet sluttede, meddelte Formanden, at Dyrskuet havde givet Overskud, saaledes at den af Foreningen tegnede Garantium var frigjort.

\* Det næste Medlemsmøde afholdtes den 17. December paa Den kgl. Skydebane.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, mindedes han den kendte Hotelejer *Ketilbjørn*, der nylig var afgaaet ved Døden, og fremhævede den Beredvillighed, hvormed den Afdøde havde støttet sine unge Landsmænd, der kom til Tyskland for at søge videre Uddannelse.

Dernæst omtalte han det vellykkede Besøg paa Christiansborg Slot og stillede en ny Fællessammenkomst i Udsigt.

Fra Værten i Domus Medica havde Bestyrelsen modtaget Anmodning om at afgive et Responsum, men da Vedkommende ikke var Medlem af Foreningen, havde man ikke kunnet efterkomme hans Ønske.

Med Hensyn til Ejendomssagen oplyste Formanden, at Udvalget havde indledet Forhandlinger om en Ejendom i Nørrevoldkvarteret. Prisen var dog lidt høj, men da Huset egnede sig godt til Formaalet, vedtoges det enstemmigt, at Udvalget skulde fortsætte Forhandlingerne og søge at opnaa en acceptabel Pris.

Den 23. Januar afholdtes Medlemsmøde i Odd-Fellow Palæet, ved hvilken Lejlighed Restauratør *D. L. Moritzon*, Ny Rosenborg, der var proponeret af den samlede Bestyrelse, optoges som Medlem af Foreningen.

Iøvrigt omtalte Formanden en Voldgiftssag angaaende Ungtjenere, samt at Dansk Kokkeforening havde opsagt sin Overenskomst.

Den aarlige Generalforsamling afholdtes den 24. Februar i Restaurant Nimb med Direktør *Vilh. Svendsen* som Dirigent.

Inden man gik over til Dagsordenen, mindedes Formanden atter den afdøde Æresformand, fhv. Hof-Hotelejer *Carl Neiiendam*. Og umiddelbart efter fik han Ordet for at aflægge Beretning.

I Aarets Løb havde der været afholdt 1 Generalforsamling, 8 Medlemsmøder, 9 Bestyrelsesmøder og 1 Sommerfest. Sammen med Cafévært- og Restauratørforeningen havde Bestyrelsen endvidere arrangeret et Fællesbesøg paa Christiansborg Slot med paafølgende Frokost i Rigsdagens Restaurant.

Byggesagen laa endnu i det uvisse, men Udvalget arbejdede stadig paa at finde en passende Ejendom.

Paa Kassererens 50 Aars Fødselsdag havde Bestyrelsen overrakt ham et lille Sølvskrin, paa hvis Laag der sad en lille Hund og vog-

tede over Indholdet, ganske som i H. C. Andersens »Fyrtøjet«. Denne ikke uvittige Allusion til Direktør *Poschmanns* bekendte Paaholdenhed, naar det gælder Foreningens Midler, vakte forstaaende Munterhed hos Medlemmerne.

Endelig omtalte Formanden Forhandlingerne med Dansk Kokkeforening, Stormagasinerne Restaurationer og et paatænkt internationalt Rosport-Stævne, som man eventuelt burde støtte enten med et kontant Tilskud eller ved at tegne sig for en vis Garantium.

Dette vedtoges.

Herefter aflagde Kassereren Regnskabet, for hvilket der blev givet enstemmig Decharge.

Formanden fik nu paany Ordet og aflagde Beretning om Lærlingskolen. Han oplyste bl. a., at Ministeriet havde akcepteret Direktør *Louis Christensen* som Næstformand.

Herpaa aflagde Restauratør *Chr. Th. Larsen* Beretning om »Hotel og Restaurationstidende«, og umiddelbart efter fandt Valgene Sted.

De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Direktørerne *Aage A. Christensen* og *Jules Nimb*, genvalgtes.

Paa Forslag af Direktør *Aage A. Christensen* vedtoges det enstemmigt at bemyndige Voldgiftsudvalget til at søge juridisk Assistance.

Og endelig drøftedes nogle Lærlingeforhold m. m.

#### 1931—1932.

Den 9. Marts afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Palæ-Lokalerne, hvor Overenskomsten med Dansk Kokkeforening enstemmigt godkendtes.

Der var kun den samme Sag paa Dagsordenen.

Den 15. September afholdtes Medlemsmøde paa Den kgl. Skydebane.

Formanden, Direktør *F. L. Viltoft*, bød Velkommen og mindedes Foreningens mangeaarige Medlem, Restauratør *Jens Andersen*, der var afgaaet ved Døden.

Den afdøde Restauratør havde i mange Aar været Indehaver af Restaurationen i den gamle Koncertsal i Tivoli og var i sin Tid et meget trofast Medlem, der aldrig svigtede noget Møde.

Derefter optoges A/S »Lorry« og A/S »National-Scala« som Medlemmer af Foreningen. Begge Etablissementer repræsenteredes ved Direktør *Valdemar Nielsen*, der senere kom til Stede og deltog i Resten af Mødet.

Formanden omtalte derpaa nogle faglige Sager.

Ved mindelig Overenskomst havde en Restauratør i Tivoli modtaget 400 Kr. i Erstatning, fordi en Kok var udeblevet fra sit Arbejde hos ham uden Opsigelse.

Et Udvalg bestaaende af Formændene for de tre kontraherende Foreninger havde forhandlet med Østerskompagniet angaaende Østerspriserne.

Og fra Køkkenchefernes Forening havde Bestyrelsen modtaget en Skrivelse, hvori man advarede mod visse københavnske Restauranternes umotiverede Prisnedsættelser, idet man tilføjede, at Køkkencheferne ingen Interesse havde i, at den af dem fremstillede Mad solgtes uden Fortjeneste eller med Tab.

Foreningens Voldgiftsmand, Restauratør *M. Kilazewsky*, refererede en Sag mod en Tjener, der havde forladt sin Tjeneste i Utide. Restauratørforeningerne vandt Sagen, men da Opmanden ikke havde villet træffe nogen principiel Afgørelse, maatte disse udrede Halvdelen af Omkostningerne.

Køkkenchefernes Skrivelse gav Anledning til en livlig Diskussion. Man var enige om det forkastelige i at kalkulere Priserne paa Mad saa lave, at der ikke levnes den ringeste Fortjeneste, idet Fortjeningen paa Drikkevarer ikke er stor nok til alene at dække Omkostningerne i en 1ste Klasses Restaurant. Der faldt mange meget skarpe Udtalelser mod de Vingrossererere, der finansierer Forretningerne med de taabelige lave Priser. Fra flere Sider foresloges det endog at boycotte de Varer, som disse Vinhandlere har Monopol paa.

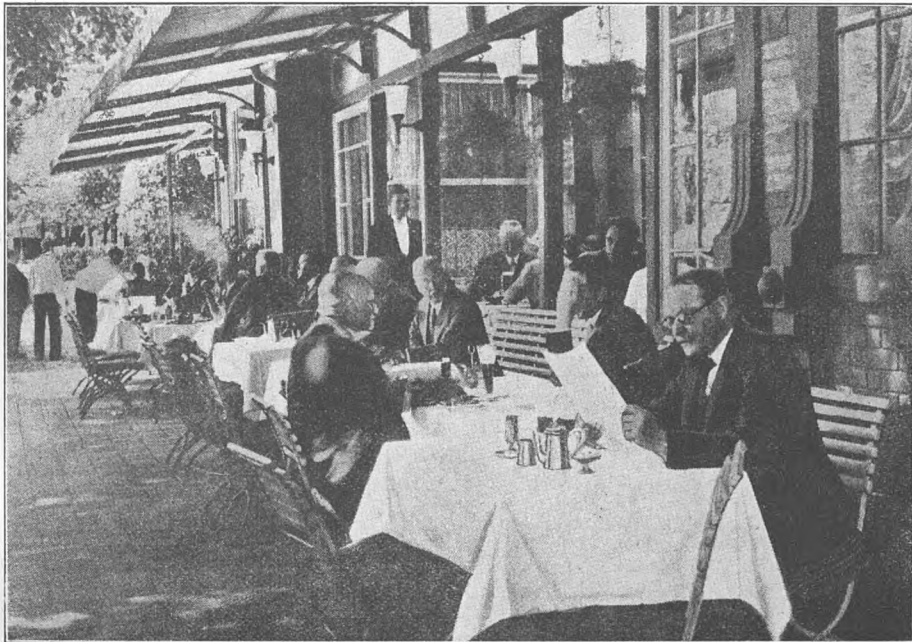
Man diskuterede ligeledes de af og til forekommende uberettigede Presseangreb, og efter Stemningen at dømme, skulde det ikke undre mig, om slige Angreb fremtidigt vil blive mødt med Repressalier.

Direktør *Wunsch* besvarede forskellige Forespørgsler angaaende den nye Overenskomst med »Koda«, og Direktør *C. Sørensen*, Allégade 10, pegede paa, at Radioudsendelserne af Restaurantmusik efter hans Mening maatte opfattes som et tveægget Sværd.

Inden Mødet sluttedes, henlede Formanden Opmærksomheden

paa Teknologisk Instituts Jubilæums-Udstilling, som han anbefalede Medlemmerne at besøge, ikke alene fordi der var et arbejdende Køkken og en Borddæknings-Konkurrence, men ogsaa fordi Institutet paa saa mange Maader er Faget behjælpelig ved Undervisningen af Tjener- og Kokkeleverne.

Med Hensyn til de foranomtalte selvruinerende Priser er dette en Foreteelse, som ogsaa er kendt udenfor vort Lands Grænser.



TAARNPAVILLONEN I TIVOLI — Peter Petersen.

Et udenlandsk Fagblad har fornylig beskæftiget sig med Problemet og skrev bl. a.:

Den Omstændighed, at der hersker fri Konkurrence, er ikke ensbetydende med, at man rolig kan se paa, at enkelte Restauranter — sædvanligvis Aktieselskaber, som beherskes af et enkelt Firma — sælger deres Varer til saa urimelig lave Priser, at Forretningernes Omkostninger end ikke lader sig dække.

Slige Forretningsmetoder gaar til syvende og sidst ud over Leverandørerne, og selv om der kan indvendes, at dette maa blive deres Sag, saa er denne Betragtningssmaaade ikke helt og holdent rigtig, thi hver Gang et saadant Aktieselskab krakker,



gaar det samtidigt ud over de hæderligt drevne Forretninger, hvis Indehavere maa døje den Tort, at deres Anseelse nedsættes i det almindelige Omdømme.

Fremgangsmaaden er let og smertefri — for Bagmanden. Naar Gælden er blevet tilstrækkelig stor, lader han Aktieselskabet gaa i Stykker, slaar en Streg over Leverandørernes Tilgodehavender, rekonstruerer Aktieselskabet, lægger ud paa en frisk og er stadig den fine Mand, hvis Hæderlighed er hævet over enhver Tvivl. . . . .

Efter nogle Betragtninger af lokal Natur slutter Bladet sin Artikel med følgende træffende Ord:

Dersom den Slags Handelsprincipper vedblivende skal kunne praktiseres, ser vi ikke rettere, end at der maa være noget forkert ved vor Straffelovs Bedrageriparagraffer.

Under alle Omstændigheder henleder vi rette Vedkommendes Opmærksomhed paa, at der bør sættes en Stopper for Metoder, der af den jævne Mand betragtes som umoralske.

Den 29. Oktober afholdtes Medlemsmøde i National-Scala.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, oplæste han forskellige Breve, bl. a. en Takkeskrivelse fra Tjener *Axel Andersen* i Café Odin, som Bestyrelsen havde overrakt et dobbeltkapslet Guldur med Inskription som Paaskønnelse for 25 Aars god Tjeneste i nævnte Forretning.

Dernæst oplyste han, at der endnu ikke forelaa noget positivt med Hensyn til Ejendoms købet.

Og endelig refererede han de Forhandlinger, som de tre kontraherende Foreninger havde haft med Østerskompagniet og Fiskehandlerne, og som resulterede i, at ingen Restauratør maatte sælge Østers under 34 Øre pr. Stk.

Formanden gjorde opmærksom paa, at Hotelvært- og Restauratørforeningens Repræsentant havde protesteret mod denne faste Minimumspris ud fra den Begrundelse, at Foreningen stedse havde hævdet Frihandelsprincippet som det eneste rigtige.

Flere Medlemmer, ikke mindst Restauratør *Chr. Krog*, kritiserede den trufne Ordning. Men efter en længere Debat vedtoges det dog

al lade Overenskomsten gælde Østerssæsonen ud, idet Forsamlingen paalagde Bestyrelsen at vende tilbage til Sagen næste Aar igen.

Den 1. December afholdtes Medlemsmøde paa Den kgl. Skydebane med følgende Dagsorden:

1. Meddelelser fra Formanden.
2. Den offentlige Prisdiskussion og dennes Følger.
3. Eventuelt.

Formanden bød den talrige Forsamling Velkommen og indledede Mødet med en Række Meddelelser, hvoraf jeg skal anføre:

Retssagen mellem Industri-Restauranten og Kapelmester Teddy Petersen samt Overenskomstforhandlingerne med Tjenerne.

(Retssagen, som Kapelmesteren vandt, var anlagt for at faa konstateret, om det er Kapelmestrenes Pligt at føre de Kontrollister, som »Koda« kræver, at Restauranterne skal indsende).

Endvidere meddelte Formanden, at Lærlingeskolen havde haft den Glæde at modtage 1000 Kr. fra Bryggeriet Stjernen, at flere Leverandører havde skænket den Varer til et samlet Beløb af ca. 2000 Kr., samt at Bestyrelsen agtede at afholde en Fest med Damer i Løbet af Vinteren.

Fra flere Medlemmers Side faldt der mange forbitrede Udtalelser om »Koda«s Fremgangsmaade.

Til Punkt 2 havde Direktørerne *Nimb* og *Wunsch* Ordet. Deres Meninger om Spørgsmaalet var stærkt divergerende.

Under Eventuelt drøftedes Krisesituationen.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling, der afholdtes i Wejnolds Lokaler den 12. Januar, vedtoges et Forslag til ny Overenskomst med Tjenerne, idet Direktør *Jules Nimb* dog ønskede tilført Protokollen, at han protesterede mod Bestemmelserne i § 4.

Forinden Generalforsamlingen fandt Sted, var hele Overenskomstforslaget blevet gennemgaaet Punkt for Punkt paa et Fællesmøde, hvori ikke alene de 3 kontraherende Foreninger, men ogsaa Hotelværtforeningen for Danmark og Korporationen deltog.

Den ordinære Generalforsamling afholdtes den 25. Februar paa Palace Hotel.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, valgtes Restauratør *M. Kitazewsky* til Dirigent.

Formanden indledede Beretningen med at mindes de Medlemmer og Hustruer, som i Aarets Løb var afgaaet ved Døden: Fruerne *Axel Axelsen*, *Heinrich Müller* og *Sophia Jensen*, samt Restauratørerne *Jens Andersen*, *Rud. Andersen* og *Erik Balle*.

Derefter omtalte han Kokke-Overenskomsten og Tjener-Overenskomsten, om hvilken sidste der herskede en Del Misfornøjelse, fordi enkelte af dens Paragraffer fortolkedes forskelligt.

Diskussionen om de lave Priser, udtalte Formanden, maatte ses paa Baggrund af de strenge Tider, men han anbefalede det størst mulige Sammenhold og fraraadede Medlemmerne at gaa ud i en haabløs Konkurrence.

Med Hensyn til Drikkepengene mente han ikke, at denne Lønningensform lader sig afskaffe for Restauranternes Vedkommende; det lader sig bedre gøre paa Hotellerne.

Om Fællesudvalget udtalte han, at dettes Arbejde havde været til stor Nytte, ikke mindst fordi man i det forløbne Aar havde handlet i Forstaaelse med de tre andre Foreninger, Korporationen, Frederiksberg Restauratørforening og Hotelværtforeningen for Danmark.

Endvidere omtalte han Forbudet mod udenlandske Musikere, nogle af Toldvæsenet indførte Lettelser i Restauratørernes Regnskabsførelse, samt det store og gavnlige Arbejde, der udføres af Fællesudvalget af 1. Marts 1917.

Nævnte Udvalg, for hvilket Direktør *Chr. Olesen*, De Danske Spritfabriker, er Formand, kom som bekendt til Verden paa et Tidspunkt, da Forbudsfanatikerne, takket være den dasiddende afholdsvenlige og svage Regering, havde store Chancer for at styrte vort Land i Ulykke.

Efter en kortvarig Diskussion toges Beretningen til Efterretning, hvorpaa Kassereren aflagde Regnskabet og fik Decharge for samme.

Dernæst fik Formanden paany Ordet for at aflægge Beretning om Lærlingskolen, og bagefter aflagde Restauratør *Chr. Th. Larsen* Beretning om »Hotel- og Restaurationstidende«.

Og herefter fandt Valgene Sted.

Direktør *F. L. Viltoft* genvalgtes enstemmigt til Formand.

Som Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Direktør *Poschmann* og Restauratør *Helmersen* og nyvalgtes Direktør *Valdemar Nielsen*, Palace

Hotel, sidstnævnte i Stedet for Direktør *Nimb*, der havde nedlagt sit Mandat. Disse Valg var ogsaa enstemmige.

Under »Eventuelt« bragte Direktør *Frantz Christensen* Bestyrelsen en Tak for det store Arbejde, den udførte til Gavn for Medlemmerne og Erhvervet. Han haabede, at den vilde arbejde hen til at faa Told og Afgifter nedsat.

Og endelig skal jeg anføre, at Medlemmerne sendte et Telegram



ØSTERBRO STATIONS BAR — Knud Pagh.

til Direktør *Wunsch*, som paa Grund af Sygdom var forhindret i at deltage i Generalforsamlingen.

Efter Generalforsamlingen konstituerede Bestyrelsen sig med Direktør *Poschmann* som Næstformand og Kasserer og Direktør *Aage A. Christensen* som Sekretær.

1932—1933.

Paa et Bestyrelsesmøde den 18. April vedtoges det at yde Turistforeningen for Danmark et Tilskud paa 200 Kr.

Den 26. Maj afholdtes Medlemsmøde i Palace Hotel.

Ved denne Lejlighed optoges Direktør *C. C. Klestrup* som Medlem af Foreningen.

Et af Restauratør *Otto Bock* fremsat Forslag om at afholde nogle Eftermiddagsmøder vandt ingen Tilslutning. Formanden mente, at der var Møder nok iforvejen, og at Medlemmerne blot kunde komme til de ret hyppige Medlemsmøder, hvor alle Sager af Interesse behandles.

Herefter refererede Formanden en Tjenersag fra Hotel d'Angleterre, i hvilken Forbindelse han foreslog snarlig Opsigelse af Overenskomsten med Tjenerforeningen,

En af Restauratør *Rud. Svarrer* for Foreningen indanket Sag med hans Serveringsdamer havde Bestyrelsen afvist, da han har udmeldt sig af Foreningen.

Restauratør *Kilazewsky* omtalte nogle Voldgiftssager, som var afsluttet i de paagældende Restauratørers Favør, og endelig fortalte Direktør *Wunsch* nogle Erindringer fra en Rejse i Finland.

Paa et Bestyrelsesmøde den 5. Oktober indledede Formanden Mødet med at mindes Direktør *Oluf Christensen*, der lige var afgaaet ved Døden. Han fremhævede den afdøde Direktørs store Indsats i Faget, og Bestyrelsen vedtog at give Møde in pleno ved Jordefærden.

Iøvrigt behandlede en intern Sag mellem Fællesudvalgets Formand og en Restauratør.

Den 24. Oktober afholdtes Medlemsmøde i Arbejderforeningen af 1860' Lokaler.

Ogsaa dette Møde indleddes med en Mindetale over Direktør *Oluf Christensen*, idet Formanden tilføjede, at hele Bestyrelsen havde bivaanet Begravelsen, ligesom Foreningen havde sendt Krans til Baaren.

Af Formandens Meddelelser skal jeg derpaa anføre:

at Bestyrelsen havde lykønsket Direktør *Arne Petersen* paa hans 70 Aars Fødselsdag,

at den havde sendt Krans til Restauratør *Rasmus Andersens* Baare, at den ligeledes havde sendt Krans til Fru *Arne Petersens* Baare, og endelig at den havde lykønsket Direktør *Niels Jensen*, St. Thomas, da han fyldte 50 Aar.

Fra Lederen af en herværende Vinstue forelaa Anmodning om Optagelse. Bestyrelsen fandt ikke, at han hørte hjemme i Hotelvært- og Restauratørforeningen, og det vedtoges enstemmigt at nægte ham Optagelse.



Endvidere vedtoges det, ligeledes enstemmigt, at opsige saavel Tjenernes som Kokkenes Overenskomst.

Og man enedes om at fastholde Køkkenchefernes Ret til at indtræde i Arbejdsledernes Organisation, hvilket Dansk Kokkeforening havde sat sig imod.

Efter at Formanden dernæst havde slaaet til Lyd for, at de københavnske Foreninger burde have Ret til at ordne deres egne Sager lige-



Hotel- og Restaurationsindustriens Læringskole.  
Fra Eksamen 1932.

som Provinsforeningerne udenom Centralforeningen, der kun skulde træde til paa Anmodning, gik han over til at omtale Overenskomsten vedrørende det projekterede udvidede Fællesudvalg.

Herom udspandt der sig en længere Diskussion, idet man fra flere Sider ankede over, at Korporationen vilde blive for stærkt repræsenteret i Udvalget. I Stedet for 7 Mandater foreslog Direktør *Frantz Christensen*, selv om det skulde medføre en Sprængning af Forhandlingerne, at Korporationen skulde nøjes med 5 Mandater, og da dette Forslag sattes til Afstemning, blev det vedtaget med alle Stemmer mod Bestyrelsens.

Endelig anbefalede Direktør *Frantz Christensen*, at der til Fællesudvalgets Assistance ansattes en yngre Jurist, uden at man dog kom nærmere ind paa denne Tanke.

Den 2. December afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Den kgl. Skydebane med følgende Dagsorden:

1. Valg af Dirigent.
2. Forslag til Forretningsorden for det udvidede Fællesudvalg.
3. Overenskomsterne.
4. Eventuelt.

Direktør *Vilh. Svendsen* valgtes til Dirigent og gav Ordet til Formanden, der gennemgik Forretningsordenen og anmodede om Bemyndigelse til at underskrive denne.

Bestyrelsen fik den ønskede Bemyndigelse enstemmigt.

Derefter refererede Formanden de 6 Foreningers Bestyrelsers Møde i Restaurant Wivex, hvor det vedtoges at opsiges Overenskomsten med Tjenerne til Ophør den 1. April 1933.

Det vedtoges enstemmigt at give Bestyrelsen Mandat til at opsiges nævnte Overenskomst.

I denne Forbindelse vedtoges det, at Bestyrelsen skal kunne idømme et Medlem, som maatte bryde Sammenholdet under en Konflikt, en følelig Bøde. Og det anbefaledes, at de andre Principalforeninger bør vedtage en analog Bestemmelse.

Dernæst diskuteredes Betimeligheden af ogsaa at opsiges Overenskomsten med Dansk Kokkeforening. Spørgsmaalet belystes fra alle Sider, og det viste sig, at der var mest Stemning for Opsigelse. Denne blev da ogsaa vedtaget, dog ikke enstemmigt.

Direktør *Frantz Christensen* vendte tilbage til den af ham fremsatte Tanke paa Medlemsmødet den 24. Oktober og foreslog, at der snarest ansættes en fastlønnet Sagfører, som daglig kan være til Stede paa Foreningernes Bureau.

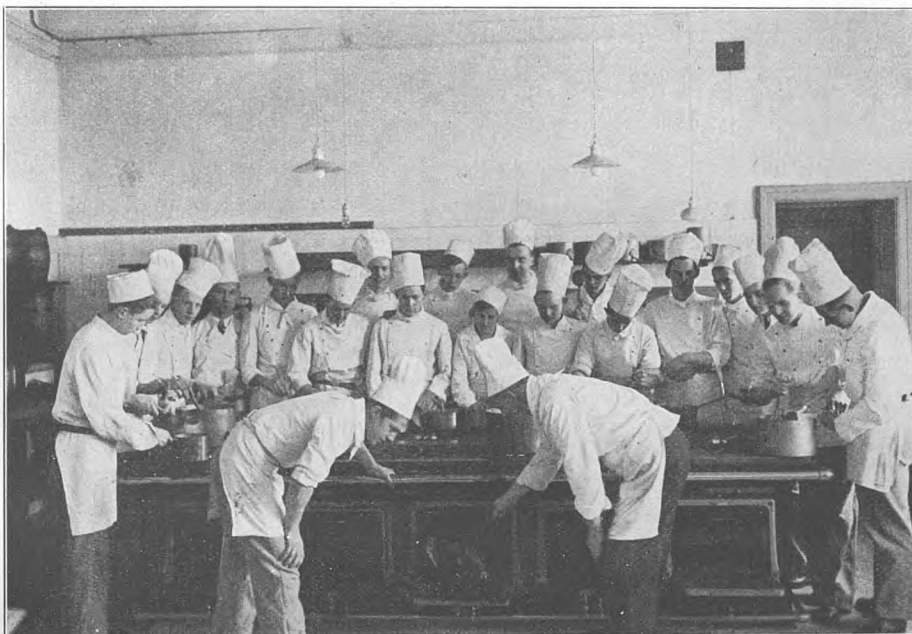
Og endelig vedtoges det fremtidigt at forbyde Arbejderorganisationernes Tillidsmænd Adgang til Forretningerne for at optage Rapporter eller afhøre Personalet.

Den ordinære Generalforsamling afholdtes den 9. Februar paa Den kgl. Skydebane med Restauratør *M. Kitazewsky* som Dirigent.

Af Beretningen, der som sædvanlig blev aflagt af Formanden, skal jeg anføre følgende:

Et fra Restauratør *Otto Bock* fremsendt Forslag om Fagbladenes Sammenslutning var blevet henvist til Bladudvalget,

Overenskomstsigelserne var kendt ugyldige paa Grund af Regeringens Indgriben, i hvilken Forbindelse Formanden omtalte nogle usømmelige Skriverier i Tjenernes Organ,



Hotel- og Restaurationsindustriens Læringskole.  
En Undervisningstime.

Bestyrelsen havde bevilget Turistforeningen 200 Kr. for 1933, I Anledning af nogle uartige Artikler i »Afholdsdagbladet« var der indsendt en Protestskrivelse til Regeringen,

Direktør *Aage Poschmann* var paa Foreningens Vegne indtraadt som Medlem af Foreningen af Telefonabonnenter,

Fiskehandlerne havde protesteret mod, at Fiskeforretningerne ved Gammel Strand leverer Fisk til Restauranterne om Søndagen, Østersprisernes bestandige Stigen,

Og et af Fællesudvalget afgivet Responsum, hvori der paa Fagets Vegne protesteres mod, at der gives Akkord til Virksomheder, som drives af Ikke-Fagfolk, der end ikke kan udrede Skatter og Afgifter.

Forinden Beretningen toges til Efterretning, fandt der en Debat Sted mellem Restauratør *Otto Bock* og Direktør *Wunsch* i Anledning af den af en Kreds af Restauratører udenom Organisationerne fremsendte Protest mod »Koda«, ligesom sidstnævnte meddelte, at Centralforeningens Ulykkesforsikringsselskab fra 1. Januar at regne var overgaaet til Arbejdsgivernes Ulykkesforsikringsselskab.

Herefter forelagde Kassereren Regnskabet, og da der var givet Decharge for dette, aflagde Formanden Beretning om Lærlingskolen.

Elevernes Tal var 216, og til den forestaaende Eksamen indstilles 36 Kokkeelever og 30 Tjenerelever. Gennem Arbejdsministeriet var det lykkedes Skolen at faa 2 Elever sendt til Paris, og man arbejdede ihærdigt paa at faa flere anbragt.

Efter at Restauratør *Chr. Th. Larsen* dernæst havde aflagt Beretning om »Hotel- og Restaurationstidende«, vedtoges nogle Lovændringer, som man iforvejen havde haft Lejlighed til at sætte sig ind i.

Og saa skred man til Valg.

Bestyrelsesmedlemmerne, Direktørerne *Aage A. Christensen* og *Valdemar Nielsen* genvalgtes enstemmigt.

Under »Eventuelt« opfordrede Direktør *Vilh. Svendsen* Bestyrelsen til at holde Medlemmerne à jour med alt, hvad der foregik med Hensyn til »Koda«, som man synes, ikke med Urette, at have et særlig godt Øje til.

1933—1934.

Den 17. Marts afholdtes Medlemsmøde i Haandværkerforeningens Lokaler (Moltkes Palæ).

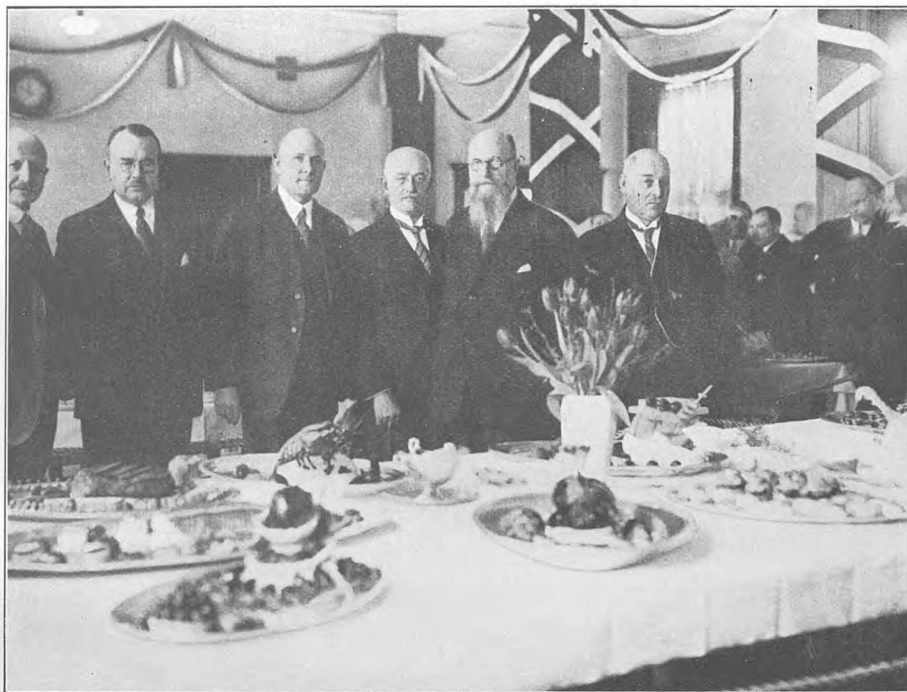
Formanden bød Velkommen og meddelte bl. a., at Konditorforeningen i en Skrivelse havde gjort Rede for Grundene til, at den havde deltaget i Bagernes Udstilling i September 1933, at Tjenerorganisationerne havde fremsendt et Forslag til Overenskomst, og at Kogekunst-Udstillingen 1934 er under Forberedelse.

Endelig meddelte han, at Direktør *Aage A. Christensen* havde ønsket at udtræde af Bestyrelsen, hvorfor Hotelforpagter *S. P. A. Sørensen* var indtraadt i Stedet for.

I Tilknytning til denne Meddelelse foreslog Formanden at ud-

nævne Hr. *Aage A. Christensen* til Æresmedlem i Foreningen, og da Forslaget enstemmig var vedtaget, holdt han en overordentlig smuk Tale, hvori han fremhævede det nye Æresmedlems mange og store Fortjenester, hvorhos han til Slut højtideligt overrakte ham et kaligraferet Diplom som Tegn paa hans Værdighed.

Medlemmerne paahørte staaende Formandens Tale, som de led-



Hotel- og Restaurationsindustriens Lærlingskole.  
Ved Eksamensafslutningen 1932.

sagede med en kraftig Klapsalve, og da dette spontane Bifald langt om længe havde lagt sig, takkede Hr. *Aage A. Christensen* stærkt bevæget for den ham viste Ære:

»I denne Forening, sagde han, har jeg efter ringe Evne ydet, hvad jeg kunde til Gavn for mit Fag, og jeg har gjort det med Lyst og Glæde, men hvad der var vigtigst for mig var, at jeg i denne Kreds har fundet mine bedste Venner«.

Disse bramfri og derfor dobbelt smukke Ord paafulgtes af en ny Hyldest.



Inden Mødet hævdedes, diskuterede man nogle af de Spørgsmaal, som Formanden havde fremført, og under Fællesmaaltidet efter Mødet var Hr. *Aage A. Christensen* Genstand for endnu en Ovation.

Den 16. Maj afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Lokalerne i Trommesalen, angaaende det af Tjenerne rejste Feriepenge-spørgsmaal.

Formanden oplæste Konklusionen af den i Sagen faldne Opmandskendelse, samt nogle Skrivelser, hvis Indhold han kommenterede. Han refererede ligeledes de med Tjenerne førte Forhandlinger og gennemgik et fra sidstnævnte modtaget Forslag til Ordning af Ferie-spørgsmaalet, hvorefter han udbad sig Forsamlingens Standpunkt.

Efter en forholdsvis kort Diskussion, hvorunder Formanden anbefalede Forhandling, enedes man om at bemyndige Bestyrelsen til at forhandle om en ny Overenskomst, samt løste den fra Forpligtelsen til at forhandle videre om Feriespørgsmaalet.

Forannævnte Spørgsmaal fandt forøvrigt sin Afgørelse paa en ny ekstraordinær Generalforsamling, der afholdtes i Weinolds Lokaler den 4. Juli med nedenstaaende Dagsorden:

1. Forhandlinger med Københavns Tjenerforening angaaende Overenskomsten, derunder Feriepenge-Spørgsmaalet.
2. Forslaget fra Restauratørforeningen for København og Omegn om Ansættelse af en Forretningsfører.

Direktør *Aage A. Christensen* valgtes til Dirigent, og da Emnerne var drøftede paa et iforvejen afholdt Fællesmøde, kunde Dirigenten straks sætte Spørgsmaalene til Afstemning.

Generalforsamlingen forkastede enstemmigt Tjenernes Forslag til en ny Paragraf 16 i Overenskomsten, ligesom den enstemmigt forkastede enhver yderligere Diskussion om Feriepenge-Spørgsmaalet.

Med Hensyn til Punkt 2 bemyndigede Generalforsamlingen Bestyrelsen til at ordne dette Spørgsmaal sammen med de andre Bestyrelser indenfor Fællesudvalget.

Forannævnte § 16 lød saaledes:

»Serveringspersonalet erholder efter 1 Aars Ansættelse (uden Afbrydelse) 8 Dages Ferie, efter 2 Aars Ansættelse (uden Afbrydelse) 14 Dages Ferie. Ferien skal gives i en samlet Periode

i Tiden mellem 1. April og 30. September. Principalforeningerne forpligter sig til et Aar efter Overenskomstens Underskrift at optage Forhandling om Betaling af Feriepenge.«

Udenfor Dagsordenen besvarede Formanden et Spørgsmaal vedrørende Organisationernes Kontingent til Fællesudvalget.

Paa et Bestyrelsesmøde den 26. September vedtoges det at festlig- holde Foreningens 50 Aars Fødselsdag, ligesom det vedtoges at af- holde en Kogekunst-Udstilling i Tivoli i Efteraaret 1934.

I Stedet for Direktør *Wald. Nielsen*, Palace Hotel, der havde an- modet om at blive løst fra sine Hverv i Foreningen og ved Hotel- og Restaurationsindustriens Lærlingskole, opfordredes Suppleanten, Direktør *L. P. Hemmingsen*, til at indtræde i Bestyrelsen, medens Hotelforpagter *S. P. A. Sørensen* udpegedes til at overtage Hvervet som Foreningens Repræsentant ved Lærlingskolen.

Endvidere vedtog Bestyrelsen at tilraade, at Foreningen stiller 10.000 Kroner til Raadighed for den paatænkte Hotelbank, saafremt det lykkes at realisere Projektet.

Og endelig fastsatte man Dagsordenen for en ekstraordinær Generalforsamling, berammet til Afholdelse i St. Thomas Selskabslokaler den 13. Oktober.

Til denne Generalforsamling, der dirigeredes af Direktør *C. Sørensen*, var der ikke mødt saa mange Medlemmer, som man kunde have ventet i Betragtning af de ikke uvigtige Spørgsmaal, som skulde af- gøres.

Efter at Formanden havde budt Velkommen, holdt han en smuk Mindetale over de to afdøde Medlemmer, Restauratørerne *Heinrich Müller* og *Valdemar Nicolajsen*.

Førstnævnte var bedst kendt fra Müllers Hotel i Nørrefarimag- gade og Søvavillonen, medens sidstnævnte var mangeaarig Indehaver af Slotspavillonen paa Roskildevej.

Derefter meddelte Formanden, at Direktør *L. P. Hemmingsen* var indtraadt i Bestyrelsen i Stedet for Direktør *Wald. Nielsen*, som havde nedlagt sit Mandat.

Umiddelbart efter drøftedes Foreningens forestaaende 50 Aars Jubilæum med det Resultat, at et af Bestyrelsen skitseret Forslag til Dagens Højtideligholdelse enstemmigt godkendtes.

Endvidere fik Bestyrelsen — ligeledes enstemmigt — Mandat til at drage Omsorg for Afholdelsen af den planlagte Kogekunst-Udstilling i Efteraaret 1934, ligesom Forsamlingen bemyndigede Bestyrelsen til af Foreningens Midler at stille dennes Part af Garantisummen til Disposition.

Det næste Punkt paa Dagsordenen var den foranomtalte Hotelbank. Formanden forklarede Tanken med Banken, og efter at Direktør *Wunsch* havde fremsat nogle supplerende Oplysninger, vedtog Forsamlingen, paa Formandens Forslag, at Foreningen indskyder 10.000 Kroner i det projekterede Foretagende.

Ogsaa denne Vedtagelse var enstemmig.

Endelig oplyste Formanden, at Bestyrelsen paatænker at indrette et Kartotek i Lighed med det af Korporationen indførte, samt at man foreløbig ikke agter at søge Kontingentet forhøjet.

Den 30. November afholdtes Bestyrelsesmøde paa Den kgl. Skydebane.

Ved denne Lejlighed vedtog man bl. a. forskellige Enkeltheder med Hensyn til det i Arbejde værende Jubilæums-Festskrift.

Endvidere vedtog man at anmode Foreningens Æresmedlem, Direktør *Aage A. Christensen* om fortsat at repræsentere Foreningen i Fællesudvalget. Hr. *Aage A. Christensen* havde nemlig ment det rigtigst at stille sit Mandat til Raadighed.

Og endelig vedtoges det at afholde et Medlemsmøde i Søpaviljonen den 14. December.

Paa dette Møde drøftede man navnlig den kommende Kogekunst-Udstilling, der havde været til Behandling i Fællesudvalget, og hvorom Formanden gav Medlemmerne en Række interessante Oplysninger.

I et Spørgsmaal vedrørende Lærlingeuddannelsen sluttede Forsamlingen sig til det af Formanden fremsatte Synspunkt.

Og paa given Foranledning oplyste Formanden til Slut, at der efter Nytaar vilde blive taget fat paa Centralforeningens Reorganisation.

Medio December Maaned blev Foreningens Formand, Direktør *F. L. Viltoft*, udnævnt til Vicekonsul for Letland i Aarhus.

Den 23. Januar 1934 afholdtes Bestyrelsesmøde i Hovedbane-gaardens Restaurant.

Efter at Formanden havde oplyst, at Hotelværtforeningen for Danmark havde opgivet at deltage i den vedtagne Kogekunst-Udstil-

ling, og at Dansk Kokkeforening havde opsagt Overenskomsten med de kontraherende Foreninger, udarbejdede man Dagsordenen for den kommende ordinære Generalforsamling.

Løvrigt skete der intet.

Den afsluttende ordinære Generalforsamling fandt Sted paa Den kgl. Skydebane den 16. Februar med Fællesudvalgets Sekretær som Dirigent.

Efter at Formanden havde aabnet Generalforsamlingen, optoges Direktorerne *Louis Christensen*, *Emil Hansen* og *Knud Petersen* som Medlemmer af Foreningen.

Straks efter fik Formanden Ordet for at aflægge Beretning om Foreningens Virksomhed.

Han mindedes først de Medlemmer og Hustruer, der var afgaaet ved Døden siden forrige Generalforsamling, og resumerede dernæst de Sager, som Fællesudvalget havde beskæftiget sig med i den senere Tid. I sammentrængt Form omtalte han endelig den illoyale Konkurrence, som Restauratørerne er Genstand for fra forskellig Side, Beskatningen af Garderobeafgiften, Middagen paa Den kgl. Skydebane i Anledning af det forestaaende Jubilæum, samt den kommende Kogekunst-Udstilling.

I Forbindelse med det sidste Punkt anmodede han Direktør *Wunsch* om at afholde Centralforeningens Delegeretmøde, medens Udstillingen er aaben.

Da Kassereren havde aflagt Regnskab og faaet Decharge for samme, fik Formanden atter Ordet for som Forstander for Læringskolen at aflægge Beretning om dennes Virksomhed.

Og efter at Restauratør *Chr. Th. Larsen* dernæst havde aflagt Beretning om »Hotel- og Restaurationstidende«, skred man til de lovbefalede Valg.

Formanden og de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Herrerne *Aage Poschmann* og *H. F. Helmersen*, genvalgtes med Akklamation.

Under »Eventuelt« drøftedes Limfjordsøsters Kompagniets Holdning overfor Restauratør *Chr. Krog*. Forsamlingen, hvis Stemning ikke var Kompagniet gunstig, krævede med stor Styrke, at Centralforeningen skulde tage denne Sag op til Behandling.

Og herefter hævdedes Generalforsamlingen.

---

Hermed er Forhandlingsprotokollen udtømt, og det er da mit Haab, at det Billede af Hotelvært- og Restauratørforeningens indre Liv, som jeg efter bedste Evne har forsøgt at oprulle, maa bibringe mine ærede Læsere det rette Begreb om den enorme Betydning, som den jubilerende Forening har haft for Hotel- og Restaurationsindustriens Udvikling herhjemme.

Maatte det mit Haab gaa i Opfyldelse, har mit beskedne Arbejde ikke været forgæves.

For mig personlig hersker der ikke Tvivl om, at Hotelvært- og Restauratørforeningen har en ikke uvæsentlig Andel i, at det danske Hotel- og Restaurationserhverv staar paa saa højt og hæderligt et Stade, som det gør.

Hotelvært- og Restauratørforeningen har i et halvt Sekel været et lysende Eksempel for Faget; gid den maa gaa en ny straalende 50-aarig Periode i Møde!

---



